

**PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU
TURYSTYKA I REKREACJA
OD ROKU AKADEMICKIEGO
2026/2027**

Spis zawartości

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	5
OPIS ZAKŁADANYCH KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	11
Plan studiów	16
KARTY PRZEDMIOTÓW WG PLANU STUDIÓW.....	19
A – Grupa przedmiotów ogólnych.....	19
Ergonomia i BHP A.01.....	19
Technologia informacyjna A.02.....	22
Lektorat języka obcego I A.03	26
Lektorat języka obcego II A.04	31
Przedsiębiorczość A.05	37
Formy Aktywności Ruchowej – Tańce integracyjne A.06.....	40
Formy aktywności ruchowej – Gry i zabawy A.06.....	43
Formy aktywności ruchowej – Gry terenowe A.06	46
Formy aktywności ruchowej – Nordic walking.....	49
B – Grupa przedmiotów podstawowych	52
Historia architektury i sztuki B.01	52
Ćwiczenia terenowe z Historii architektury i sztuki B.02	56
Anatomia i fizjologia człowieka B.03	60
Komunikacja społeczna B.04	63
Prawo w turystyce i rekreacji oraz ochrona własności intelektualnej B.05	66
Ekoturystyka z ekologią B.06.....	70
C – Grupa przedmiotów kierunkowych.....	74
Podstawy turystyki C.01	74
Podstawy rekreacji C.02	77
Podstawy hotelarstwa C.03.....	80
Geografia turystyczna Polski C.04	83
Geografia turystyczna Europy i świata C.05	87
Geografia turystyczna krajów karpackich C.06	91
Ćwiczenia terenowe w wybranych regionach Karpat C.07	95
Krajoznawstwo C.08	99
Ekonomika turystyki i rekreacji C.09	103
Obsługa ruchu turystycznego C.10.....	106
Ćwiczenia terenowe z obsługi ruchu turystycznego C.11	109
Rynek usług turystycznych C.12	112
Animacja czasu wolnego w turystyce i rekreacji C.13.....	114

Obóz letni turystyczny C.14.....	117
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji C.15.....	121
Przemysł turystyczny w Polsce i na świecie C.16	124
Turystyka kwalifikowana: piesza górską/rowerowa C.17	127
Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne C.18.....	130
Marketing usług turystycznych C.19	133
Systemy rezerwacyjne w turystyce C.20	136
Język obcy specjalistyczny C.21	140
Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa C.22.....	144
D – Grupa przedmiotów do wyboru.....	148
D1 – w zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji.....	148
Pilotaż imprez turystycznych D1.01	148
Organizacja i zarządzanie imprezami turystycznymi i rekreacyjnymi D1.02.....	152
Organizacja pracy biurowej w przedsiębiorstwie turystycznym D1.03.....	155
Obsługa klienta w turystyce D1.04.....	158
Tworzenie produktu turystycznego D1.05	161
Przedsiębiorczość w turystyce D1.06	164
D – Grupa przedmiotów do wyboru.....	167
D2 – w zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowiskowa, Wellness i SPA.....	167
Turystyka uzdrowiskowa D2.01.....	167
Podstawy organizacyjno-prawne funkcjonowania uzdrowisk D2.02	170
Podstawy terapii fizycznej D2.03	173
Odnowa biologiczna D2.04.....	176
Usługi Wellness i SPA D2.05	179
Uzdrowiska w Polsce D2.06.....	183
D – Grupa przedmiotów do wyboru.....	187
D3 – w zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpaccich.....	187
Turystyka krajów karpaccich D3.01.....	187
Agroturystyka w obszarach górskich D3.02	191
Projektowanie i znakowanie szlaków górskich D3.03	194
Metodyka i technika prowadzenia wycieczek (przewodnictwo turystyczne) D3.04	197
Terenoznawstwo i współczesne metody nawigacji D3.05	201
Zagospodarowanie turystyczne w obszarach górskich D3.06.....	205
D – Grupa przedmiotów do wyboru.....	208
D4 – w zakresie: praktyk zawodowych	208
Praktyka zawodowa w biurach podróży, instytucjach turystycznych, jednostkach sportu i rekreacji, obiektach hotelarskich, obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych D4.01.....	208

E – Grupa przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych	212
Ekonomia E.01	212
Organizacja i zarządzanie E.02	215
Elementy kultury współczesnej.....	219
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN ORAZ PUNKTÓW ECTS	223
MATRYCA KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ [KEU]	224
ZESTAWIENIE MODUŁÓW/PRZEDMIOTÓW DLA DANEGO KIERUNKU STUDIÓW	228
WRAZ Z PRZYPORZĄDKOWANIEM W ICH OBRĘBIE PUNKTÓW ECTS DLA DANEJ DYSCYPLINY NAUKI	228

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	studia I stopnia
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne
Czas trwania studiów (liczba semestrów) i łączna liczba godzin:	6 semestrów Łączna liczba godzin: 2800 (zajęcia dydaktyczne: 1840 h + praktyki zawodowe: 960 h = 2800 h))
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	180 pkt ECTS
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	licencjat
Dziedziny nauki, do których przyporządkowany jest kierunek studiów:	➤ nauk medycznych i nauk o zdrowiu ➤ nauk ścisłych i przyrodniczych ➤ nauk humanistycznych
Dyscypliny naukowe, do których przyporządkowany jest kierunek studiów:	➤ <u>nauki o kulturze fizycznej: 3.3</u> (dyscyplina wiodąca) ➤ nauki o Ziemi i środowisku: 6.7 ➤ nauki o sztuce: 1.7
W przypadku programu studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny należy określić procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin w łącznej liczbie punktów ECTS, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej;	➤ nauki o kulturze fizycznej – średnia dla wszystkich studiów w zakresie – 70,36% ➤ nauki o Ziemi i środowisku – średnia dla wszystkich studiów w zakresie – 18,88% ➤ nauki o sztuce – średnia dla wszystkich studiów w zakresie – 10,73%
Termin rozpoczęcia cyklu:	2026/2027
Wskazanie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju oraz misją PANS w Krośnie:	Kierunek i realizowane w jego ramach grupy przedmiotów do wyboru odzwierciedlają tradycje i potrzeby edukacyjne oraz oczekiwania lokalnego i regionalnego rynku pracy. Jest to zgodne z podstawowymi założeniami misji uczelni: która za główny cel stawia sobie jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia studentów na studiach o profilu praktycznym, w celu przygotowania ich do realizacji osobistych karier zawodowych oraz odpowiedzialnego i twórczego funkcjonowania w społeczeństwie. Praktyczny profil kształcenia w ramach kierunku znajduje silne powiązanie z misją Uczelni, dla której kluczowe jest utrzymanie synergicznego rozwoju dydaktyki w zakresie praktycznym, a także realizacja badań naukowych w obrębie dziedzin, które mają już w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie ugruntowaną pozycję, a także nowa dewiza: „Doskonałość edukacji, otwartość na współpracę, rozwój badań naukowych oraz przejrzystość w

	zarządzaniu”, która nawiązuje do poprzednich strategii, w szczególności do haseł: „Wiedza blisko Ciebie” i „Uczelnia na miejscu”, które metaforycznie oddają orientację na jakość kształcenia i lokalny aspekt działalności Uczelni. Koncepcja kształcenia na kierunku Turystyka i rekreacja jest ściśle związana z nową misją i strategią rozwoju Uczelni, zarówno w zakresie podstawowych celów związanych z kształceniem, wychowaniem i rozwojem kompetencji społecznych studentów, jak i w zakresie budowania relacji z otoczeniem społecznym miasta i regionu. Misja kierunku nierozłącznie związana jest z promowaniem wiedzy, zdrowia oraz różnych form aktywności turystycznej i rekreacyjnej, na wszystkich szczeblach edukacji, oraz rozwijaniem i wdrażaniem we wszystkich pokoleniach postawy „uczenia się przez całe życie”. Nadrzędnym celem Uczelni i Zakładu jest dbałość o podnoszenie jakości kształcenia poprzez odpowiedni dobór nauczycieli akademickich, tworzenie jak najlepszych warunków do studiowania oraz stałe doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Koncepcja kształcenia na kierunku zakłada wspieranie działań prowadzących do umiędzynarodowienia studiów przez umożliwianie studentom odbycia części toku studiów (lub części praktyk zawodowych) za granicą oraz wymianę nauczycieli akademickich z partnerskimi uczelniami zagranicznymi. Realizacji tej koncepcji służy również nawiązywaniu współpracy między Zakładem Turystyki i rekreacji a miejscowymi instytucjami związanymi z branżą turystyczną i lokalnym rynkiem usług turystycznych. Przedstawiciele tych instytucji, jako interesariusze zewnętrzni, wchodzi w skład Komisji Programowej działającej przy kierunku Turystyka i rekreacji. Wieloletnia współpraca z pracodawcami branży turystycznej, niejednokrotnie ułatwia studentom odbywanie praktyk zawodowych oraz zwiększa szanse absolwentów na późniejsze podjęcie pracy w zawodzie. Programy studiów w ramach kierunku, zgodnie z celem strategicznym Uczelni zatytułowanym: Doskonałość dydaktyczna, opracowane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Zakładu i kierunku i stanowią atrakcyjną ofertę edukacyjną dla absolwentów szkół ponadpodstawowych, w pełni odpowiadającą potrzebom rynku pracy.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów potrzeb społeczno-gospodarczych oraz zgodności zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami:	Program studiów na kierunku Turystyka i rekreacja, w naturalny sposób odwołujący się do modelu wypracowanego w tym zakresie przez Akademię Wychowania Fizycznego, zakłada łączenie wykształcenia akademickiego z kształceniem praktycznym opartym na współpracy z lokalnymi pracodawcami branży turystycznej. Plany rozwoju kierunku, przynajmniej w części, wynikają z wymagań, jakie stawiają przed absolwentami pracodawcy. Opinie interesariuszy zewnętrznych, wyrażone na piśmie w odniesieniu do nowych programów kształcenia oraz ich sugestie wypowiediane podczas posiedzeń Komisji Programowej, były ważnym głosem doradczym przy projektowaniu nowego programu studiów. Plan rozwoju kierunku zakłada wyposażenie studentów w kompetencje pozwalające m.in. na samodzielne wykonywanie zawodu menedżera w instytucjach związanych z turystyką i rekreacją, podjęcia pracy animatora turystyki w uzdrowiskach, bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego (pilotaż i przewodnictwo turystyczne) świadczenia różnego typu usług na polu turystyki i rekreacji ruchowej. Zakładane kierunkowe efekty uczenia, przyporządkowane do trzech dyscyplin: nauk o kulturze fizycznej (jako dyscypliny wiodącej), nauk o Ziemi i środowisku oraz nauk o sztuce, uwzględniają praktyczny profil kształcenia. Praktyczne umiejętności zawodowe

	nabyte podczas zajęć oraz praktyk realizowanych m.in. w biurach podróży, instytucjach turystycznych, hotelach, gospodarstwach agroturystycznych, uzdrowiskach, obiektach Wellness i SPA czy ośrodkach sportu i rekreacji, połączone z umiejętnościami interpersonalnymi, nabytymi przez studentów podczas zajęć na uczelni, pomagają absolwentom odnaleźć się dobrze na rynku pracy. Zakład wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym w zakresie organizacji praktyk zawodowych, angażowania studentów przy organizacji i prowadzeniu imprez turystycznych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, ale również badań naukowych w ramach projektów realizowanych przez pracowników naukowych Zakładu. Uczelnia stwarza możliwości rozwijania zainteresowań studentów poprzez ich udział w pracach studenckich kół naukowych, konferencjach, kursach i szkoleniach. Działalność Biura Karier wspiera studentów poprzez umożliwienie kontaktów z pracodawcami w ramach spotkań informacyjno-rekrutacyjnych. Dzięki powyższym działaniom studenci mają możliwość zapoznania się z otoczeniem potencjalnych pracodawców oraz poznają wymogi rynku pracy. Program studiów kierunku Turystyka i rekreacja oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, zarówno w wymiarze zajęć teoretycznych, jak i praktycznych (w tym również warsztatowych), nakierowane są na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie przez studentów wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych oraz niezbędnych kwalifikacji, odpowiadających poziomowi kształcenia na kierunku o profilu praktycznym. Treści programowe na kierunku Turystyka i rekreacja są zgodne z zakładanymi kierunkowymi efektami uczenia się, a także uwzględniają kierunki rozwoju i potrzeby lokalnego rynku pracy w zakresie branży turystycznej i rekreacyjnej. Plan studiów i dobór treści programowych w obrębie poszczególnych przedmiotów uwzględnia aktualnie stosowane rozwiązania w zakresie dydaktyki nauczania. Wyłonienie funkcjonujących w ramach kierunku grup przedmiotów do wyboru było wynikiem analizy współczesnych trendów w turystyce i rekreacji, jest też dalece zbieżne z zapisami Strategii rozwoju województwa podkarpackiego do roku 2020, w której w obszarze: Nauka, badania i szkolnictwo wyższe, w priorytecie tematycznym 1.3 – Turystyka, wpisano że: <i>Podniesienie rynkowej konkurencyjności oferty turystycznej regionu, wymaga koncentracji działań na wybranych formach turystyki wypoczynkowej, uzdrowiskowej (w tym leczniczej), aktywnej i krajoznawczej [...] które stanowią podstawowe źródło przychodów województwa z ruchu turystycznego.</i> Sąsiedztwo Karpat jako ważnego obszaru recepcji ruchu turystycznego, renomowane uzdrowiska (Iwonicz Zdrój i Rymanów Zdrój) funkcjonujące obok Krosna, w końcu zaś przygraniczne położenie obszaru skąd pochodzą studenci, stwarza absolwentom duże dodatkowe możliwości zatrudnienia i samozatrudnienia na lokalnym rynku usług turystycznych.
Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia, typowe miejsca pracy i możliwości kontynuacji kształcenia przez absolwentów:	Po ukończeniu grupy przedmiotów do wyboru w zakresie: MANAGER W TURYSTYCE I REKREACJI absolwent posiada wiedzę i umiejętności w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym, organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych realizowanych dla różnych grup; wiedzę i umiejętności w procesie komunikowania się obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej i interpersonalnej, wiedzę z zakresu zasad i technik

	reklamy i umiejętność posługiwania się nimi, umiejętność z zakresu organizacji pracy biurowej w turystyce, umiejętność negocjacji i rozwiązywania konfliktów w turystyce, jak również bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego. Absolwenci przygotowani są do pracy w biurach podróży, w przedsiębiorstwach i organizacjach turystycznych, ośrodkach sportu i rekreacji, informacji i promocji turystycznej, w tym także bezpośredniej obsłudze ruchu turystycznego (pilotaż, przewodnictwo terenowe). Po ukończeniu grupy przedmiotów do wyboru w zakresie: TURYSTYKA UZDROWISKOWA, WELLNESS i SPA absolwent powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie podstaw prawnych funkcjonowania uzdrowisk oraz ich turystycznego zagospodarowania, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego, usług Wellness i SPA, odnowy biologicznej, podstaw terapii fizycznej i masażu klasycznego. Program nauczania uwzględnia również wykorzystanie walorów przyrodniczych w odnowie sił psychofizycznych człowieka. Absolwenci przygotowani są do pracy w ośrodkach uzdrowiskowych, ośrodkach odnowy biologicznej oraz obiektach Wellness i SPA. Po ukończeniu grupy przedmiotów do wyboru w zakresie: TURYSTYKA KRAJÓW KARPACKICH absolwent posiadać będzie wiedzę i umiejętności w zakresie geografii turystycznej regionów karpackich oraz organizacji i funkcjonowania turystyki w krajach karpackich; wiedzę i umiejętności w zakresie funkcjonowania i prowadzenia gospodarstw agroturystycznych w obszarach górskich; umiejętności i kompetencje w zakresie terenoznawstwa i współczesnych metod nawigacji oraz przewodnictwa turystycznego. Absolwent posiadać będzie także obszerną wiedzę w zakresie zagospodarowania turystycznego obszarów górskich, jak również dysponować podstawowymi umiejętnościami w zakresie projektowania i znakowania szlaków górskich. Absolwenci przygotowani będą do pracy w schroniskach turystycznych, hotelach i pensjonatach, ośrodkach wypoczynkowych czy agroturystycznych, w tym także w bezpośredniej obsłudze ruchu turystycznego (informacja turystyczna, pilotaż wycieczek, przewodnictwo turystyczne), zarówno na terenie Karpat polskich, jak i innych regionów karpackich na terenie Europy.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów wniosków z analizy wyników monitoringu karier zawodowych studentów i absolwentów:	Badanie losów absolwentów jest jednym z działań prowadzonych przez Biuro Karier PANS w Krośnie. System ankietyzacji polega na wypełnianiu przez absolwentów ankiety podstawowej oraz ankiety rozszerzonej. Badanie jest realizowane za pomocą internetowego kwestionariusza ankiety. Sytuacja zawodowa absolwentów badana jest po roku, trzech oraz pięciu latach od złożenia egzaminu dyplomowego. Badanie losów zawodowych absolwentów ma na celu uzyskanie informacji o sytuacji absolwentów na współczesnym rynku pracy w kontekście zdobytego wykształcenia. Stały monitoring, pozwala na dostosowywanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy. Analizy ankiet absolwenta opracowywane są corocznie przez Biuro Karier i udostępniane władzom uczelni, dyrektorom instytutów oraz kierownikom zakładów. Zakład wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym w zakresie organizacji praktyk

	zawodowych, angażowania studentów przy organizacji i prowadzeniu imprez turystycznych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, ale również badań naukowych w ramach projektów realizowanych przez pracowników naukowych Zakładu. Działalność Biura Karier wspiera studentów poprzez umożliwienie kontaktów z pracodawcami w ramach spotkań informacyjno-rekrutacyjnych. Dzięki powyższym działaniom studenci mają możliwość zapoznania się z otoczeniem potencjalnych pracodawców oraz poznają wymogi rynku pracy.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów wymagań i zaleceń komisji akredytacyjnych, w szczególności Polskiej Komisji Akredytacyjnej:	Na podstawie zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej w Zakładzie Turystyki i Rekreacji podjęto działania mające na celu zobiektywizowanie zasad przyznawania punktów z oceny studenckiej w ramach oceny okresowej oraz zwiększenie jej wagi w procesie oceny okresowej. Zgodnie z zaleceniami PKA podjęto również zabiegi zmierzające do ograniczenia dokumentowania WSZJK na rzecz syntetycznych raportów i sprawozdań.
Informacja na temat uwzględnienia w programie studiów przykładów dobrych praktyk:	Program studiów na kierunku Turystyka i rekreacja kładzie nacisk na aktywne uczestnictwo w programach dydaktycznych kompetencji zdobywanych w ramach praktyk zawodowych w tym również w szerokim zakresie w ramach współpracy zagranicznej. Dużą wagę przywiązuje się do działalności kół naukowych w tym także licznych wyjazdów turystycznych i szkoleniowych oraz udziału studentów w konferencjach naukowych. Od lat znaczny nacisk kładziony jest na zaangażowanie licznych gremiów w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w proces rozwijania i doskonalenia mechanizmów tego systemu. Przykładem dobrych praktyk jest również organizacja praktyk zawodowych, w tym wypracowany od lat system weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się, który polega między innymi na tym, że studenci przed rozpoczęciem praktyki zapoznawani są z efektami jakie powinni osiągnąć w trakcie ich realizacji.
Informacja na temat współdziałania w zakresie przygotowania programu studiów z interesariuszami zewnętrznymi:	Zakład Turystyki i Rekreacji od lat ściśle współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego i lokalnego oraz pracodawcami branży turystycznej w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w weryfikacji i ocenie programu studiów, zwłaszcza zaś właściwej organizacji praktyk zawodowych. Corocznie – przy wsparciu studentów – Zakład organizuje dwie imprezy turystyczne: Beskidzki Akademicki Rajd Turystów Ewentualnie Krajoznawców oraz Rajd Integracyjny Studentów I Roku. Aktualnie w ofercie kształcenia Zakładu są dwusemestralne studia podyplomowe <i>Organizacja turystyki i krajoznawstwa w szkole</i>, adresowane do nauczycieli szkół podstawowych, ponadpodstawowych w regionie. Studenci Turystyki i rekreacji wspólnie z wykładowcami zaangażowani są w organizację imprez społeczno-kulturalnych takich jak: Noc Nauki, Krośnieńska Akademia Młodych, Dni Akademickie, Karpackie Klimaty. Corocznej Konferencji Naukowej: <i>Potrzeby i wyzwania w zakresie kształcenia kadr dla turystyki</i>. Od 2013 roku w sposób ciągły prowadzone są próby zaangażowania przedstawicieli otoczenia pracodawców w proces kształtowania programu studiów, definiowania efektów uczenia, organizację praktyk zawodowych w celu praktycznego przygotowania studentów do zmieniających się wymogów rynku pracy. W ramach wzajemnej współpracy z Prezydentem Miasta i przedsiębiorcami wygłaszane są dla studentów wykłady i prelekcje związane z przedsiębiorczością, wymogami rynku

	pracy, możliwościami zatrudnienia. Polityka kadrowa kierunku sprzyja zatrudnianiu praktyków, specjalistów do prowadzenia wybranych zajęć praktycznych. W 2013 r. w Zakładzie powołano Komisję Programową, w skład której wchodzi przedstawiciele pracodawców i studentów. Pracownicy Zakładu współpracują z instytucjami i firmami branży turystycznej, które umożliwiają studentom odbywanie praktyk pod okiem doświadczonych osób. Realizacja procesu kształcenia przebiega we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczne, gospodarcze i kulturalne, w tym: ➤ Urzędem Miasta Krosna, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w zakresie udostępniania obiektów sportowych (m.in. stadion lekkoatletyczny) niezbędnych do realizacji zajęć programowych, oraz odbywania praktyk zawodowych oraz w zakresie organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych ➤ biurami podróży, hotelami, sanatoriami, muzeami i innymi instytucjami turystycznymi w zakresie odbywania praktyk zawodowych ➤ Klubem Uczelnianym AZS w zakresie organizacji Rajdu BARTEK, Rajdu Integracyjnego ➤ Muzeum Rzemiosła w Krośnie i Punktem Informacji Kulturalno-Turystycznej, w zakresie praktyk zawodowych oraz cyklicznej imprezy: <i>Krośnieńskie Spotkania z podróżnikami</i>. ➤ Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie oraz Stowarzyszeniem Portius w Krośnie w zakresie organizacji i obsługi cyklicznej imprezy kulturalno-turystycznej „Karpackie Klimaty”.
Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia:	Kandydat do studiów na kierunku: Turystyka i rekreacja powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu geografii i środowiska, historii oraz wiedzy o kulturze i społeczeństwie, posiadać dobrą znajomość przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego, dysponować odpowiednim poziomem sprawności ruchowej oraz orientacji w terenie.

OPIS ZAKŁADANYCH KIERUNKOWYCH EFEWKTÓW UCZENIA SIĘ

Tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się [KEU] do charakterystyk efektów uczenia się [CEU]

Nazwa kierunku studiów: Turystyka i rekreacja Dziedziny nauki: ➤ nauk medycznych i nauk o zdrowiu ➤ nauk ścisłych i przyrodniczych ➤ nauk humanistycznych Dyscypliny naukowe, do których został przyporządkowany kierunek studiów: ➤ <u>nauki o kulturze fizycznej</u>: 3.3 (dyscyplina wiodąca) ➤ nauki o Ziemi i środowisku: 6.7 ➤ nauki o sztuce: 1.7 Poziom studiów: studia pierwszego stopnia Profil studiów: praktyczny Tytuł zawodowy: licencjat			
Opis zakładanych kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu uwzględnia efekty uczenia się zdefiniowane w postaci uniwersalnych charakterystyk poziomów 6 i 7 pierwszego stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego określone w załączniku do z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218).			
Symbol efektu uczenia się dla kierunku studiów KEU	Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Turystyka i rekreacja , w kategorii:	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się [CEU]	
		pierwszego stopnia	drugiego stopnia
			Efekty z części I oraz odniesienie efektu do właściwej dyscypliny naukowej: ➤ nauki o kulturze fizycznej: 3.3 ➤ nauki o Ziemi i środowisku: 6.7

			➤ nauki o sztuce: 1.7			
WIEDZA absolwent zna i rozumie:						
			Kod składnika opisu	nauki o kulturze fizycznej	nauki o Ziemi i środowisku	nauki o sztuce
K_W01	w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG_3.3	P6S_WG_6.7	
K_W02	w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające m.in. podstawy turystyki, podstawy rekreacji, podstawy hotelarstwa, geografie turystyczną, krajoznawstwo, ekonomikę turystyki i rekreacji, organizację i zarządzanie, rynek usług turystycznych oraz przedmioty komplementarne dla turystyki, takie jak: anatomia i fizjologia człowieka, przedsiębiorczość, historia architektury i sztuki	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG_3.3	P6S_WG_6.7	P6S_WG_1.7
K_W03	w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie prawnych, organizacyjnych oraz etycznych uwarunkowań działalności zawodowej ze szczególnym uwzględnieniem obsługi ruchu turystycznego	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG_3.3		
K_W04	w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zja-wiska z zakresu prawa własności intelektualnej i bhp	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG_3.3		
K_W05	podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekre-acyjnych, ekonomiki turystyki	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK_3.3		
K_W06	podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu komunikowania się	P6U_W	P6S_WK			P6S_WK_1.7

	obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej i interpersonalnej					
K_W07	podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych oraz wiedzę z zakresu technik promocji i informacji turystycznej	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK_3.3		P6S_WK_1.7
K_W08	podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	P6U_W	P6S_WK P6S_WK		P6S_WK_6.7	P6S_WK_1.7
K_W09	podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych	P6U_W	P6S_WK		P6S_WK_6.7	
K_W10	podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady w zakresie metodyki wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach związanych z turystyką i rekreacją	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK_3.3		P6S_WK_1.7
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:						
			Kod składnika opisu	nauki o kulturze fizycznej	nauki o Ziemi i środowisku	nauki o sztuce
K_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań technicznych i ruchowych	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		

	z zakresu wybranych form aktywności ruchowej					
K_U02	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas posługiwania się podstawowym sprzętem wykorzystywanym w turystyce i rekreacji	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		
K_U03	wykonywać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej	P6U_U	P6S_UK	P6S_UK_3.3		P6S_UK_1.7
K_U04	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy społecznej	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		
K_U05	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań w zakresie obsługi programów informatycznych wykorzystywanych w turystyce i rekreacji	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		
K_U06	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas prowadzenia dokumentacji dotyczącej funkcjonowania jednostek, instytucji oraz podejmowanych działań w zakresie turystyki i rekreacji	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		P6S_UW_1.7
K_U07	planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki i rekreacji	P6U_U	P6S_UO	P6S_UO_3.3		
K_U08	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3	P6S_UW_6.7	P6S_UW_1.7
K_U09	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki i rekreacji	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		
K_U10	posługiwać się językiem obcym w zakresie dziedzin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2	P6U_U	P6S_UK	P6S_UK_3.3		

	ESOKJ					
K_U11	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań w zakresie bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW_3.3		
K_U12	samodzielnie planować i organizować własne uczenie się przez całe życie	P6U_U	P6S_UU	P6S_UU_3.3		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:						
K_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	P6U_K	P6S_KK	P6S_KK_3.3	P6S_KK_6.7	P6S_KK_1.7
K_K02	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego oraz wykazywania troski o jego dobro	P6U_K	P6S_KR	P6S_KR_3.3		
K_K03	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym podejmowania działań grupowych i realizowania w nich różnych ról	P6U_K	P6S_KR	P6S_KR_3.3		
K_K04	wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie odpowiedniej oceny priorytetów służących realizacji określonego przez siebie i innych zadania	P6U_K	P6S_KO	P6S_KO_3.3		P6S_KO_1.7
K_K05	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	P6U_K P6U_K	P6S_KK		P6S_KK_6.7	
K_K06	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz działania zgodnego z zasadami bhp	P6U_K	P6S_KR	P6S_KR_3.3		
K_K07	formułowania opinii dotyczących klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach turystycznych i rekreacyjnych	P6U_K	P6S_KK	P6S_KK_3.3	P6S_KK_6.7	
K_K08	odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy i dbałości o poziom sprawności fizycznej	P6U_K	P6S_KO	P6S_KO_3.3		
K_K09	świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	P6U_K	P6S_KO		P6S_KO_6.7	P6S_KO_1.7

Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych
w Krośnie

Załącznik nr 3

do Zarządzenia nr 50/25

*Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie z dnia 10 czerwca 2025 roku
w sprawie wzorcowej dokumentacji programu studiów dla kierunku studiów*

**Plan studiów
dla cyklu kształcenia od roku akademickiego
2026/2027**

Plan studiów od roku akademickiego 2026/2027 - studia licencjackie

Lp.	Nazwa przedmiotu	Egz po sem/ zalicz	Rok I								Rok II								Rok III								Suma godzin	Suma ECTS	
			sem. 1				sem. 2				sem. 3				sem. 4				sem. 5				sem. 6						
			W	ĆW		ECTS	W	ĆW		ECTS	W	ĆW		ECTS	W	ĆW		ECTS	W	ĆW		ECTS	W	ĆW		ECTS			
				godz.	forma			godz.	forma			godz.	forma			godz.	forma			godz.	forma			godz.	forma				godz.
A Grupa przedmiotów ogólnych																												390	22
1	Ergonomia i BHP	Z	15			1																					15	1	
2	Technologia informacyjna	Z		30	wa	2																					30	2	
3	Lektorat języka obcego I	E 4		30	Le	2		30	Le	2		30	Le	2		30	Le	2									120	8	
4	Lektorat języka obcego II	E 3		30	Le	2		30	Le	2		30	Le	2													90	6	
5	Przedsiębiorczość	Z												5	10	A	1										15	1	
6	Formy aktywności ruchowej*	Z		30	Wa	1		30	Wa	1		30	Wa	1		30	Wa	1									120	4	
B Grupa przedmiotów podstawowych																												255	22
1	Historia architektury i sztuki	E 3									30	30	A	6													60	6	
2	Ćwiczenia terenowe z HAISz	Z										40	Wa	2													40	2	
3	Anatomia i fizjologia człowieka	E 3									15	15	A	2													30	2	
4	Komunikacja społeczna	Z		15	Wa	2																					15	2	
5	Prawo w turystyce i rekreacji oraz ochrona wł. intelektual.	E 4									15	15	A	3	20	15	A	3									65	6	
6	Ekoturystyka z Ekologią	E 1	30	15	A	4																					45	4	
C Grupa przedmiotów kierunkowych																												850	76
1	Podstawy turystyki	E 1	30	30	A	7																					60	7	
2	Podstawy rekreacji	E 2					30	30	A	5																	60	4	
3	Podstawy hotelarstwa	E 3									30	15	A	3													45	3	
4	Geografia turystyczna Polski	E1	15	15	A	5																					30	5	
5	Geografia turystyczna Europy i świata	E2					30	30	A	4																	60	4	
6	Geografia turystyczna regionów karpackich	E2					15	15	A	2																	30	2	
7	Ćwiczenia terenowe w wybranym regionie Karpat	Z						40	Wa	2																	40	2	
8	Krajoznawstwo	E 1	15	15	A	2																					30	2	
9	Ekonomika turystyki i rekreacji	E 6																				15	15	A	3	30	3		
10	Tourism services managment / Obsługa ruchu turystycznego	E 4													30	30	A	3									60	3	
11	Ćwiczenia terenowe z ORT	Z														40	Wa	2									40	2	
12	Rynek usług turystycznych	Z	30			2																					30	2	
13	Animacja czasu wolnego w turystyce i rekreacji	Z										30	Wa	2													30	2	
14	Obóz letni	Z						40	Wa	2																	40	2	
15	Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	E 3									15	15	A	2													30	2	
16	Przemysł turystyczny w Polsce i na świecie	Z																				15	15	A	2	30	2		
17	Turystyka kwalifikowana** / Adventure tourism	Z																					40	P	2	40	2		
18	Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne	E 3													15	15	A	2									30	2	
19	Marketing usług turystycznych i rekreacyjnych	E 5																	15	15	A	3				30	3		
20	Systemy rezerwacyjne w turystyce krajowej i zagranicznej	Z										15	Wa	1													15	1	
21	Język obcy specjalistyczny	E5																		30	Le	2					30	2	
22	Seminarium i praca dyplomowa	Z																		30	S	7		30	S	12	60	19	

D	Grupa przedmiotów do wyboru																																	
D 1	w zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji																												225	18				
1	Pilotaż imprez turystycznych / Tour guiding	E 6																15	15	A	3	15	15	A	3	60	6							
2	Organizacja i zarządzanie imprezami turystycznymi i rekreac.	Z																				30		wa	3	30	3							
3	Organizacja pracy biurowej w przedsiębiorstwie turystycznym	Z																15	15	A	2					30	2							
4	Obsługa klienta w turystyce / Services in tourism	Z																	30	Wa	2					30	2							
5	Tworzenie produktu turystycznego	E 5																15	30	A	3					45	3							
6	Przedsiębiorczość w turystyce	E 5																15	15	A	2					30	2							
D2	w zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowskowa, Wellness i SPA																												225	18				
1	Turystyka uzdrowskowa	E 5																30	30	A	4					60	4							
2	Podst. organizacyjno-prawne funkcjonowania uzdrowisk	Z																				15	15	A	3	30	3							
3	Podstawy terapii fizycznej	E 5																15	15	A	3					30	3							
4	Odnowa biologiczna / Biological regeneration	Z																				15	15	A	3	30	3							
5	Usługi Wellness i SPA	Z																15	15	Wa	2					30	2							
6	Uzdrowiska w Polsce	E 5																15	30	A	3					45	3							
D3	w zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpaccich																												225	18				
1	Turystyka krajów karpaccich	E 5																30	30	A	4					60	4							
2	Agroturystyka w obszarach górskich	E 5																15	15	A	2					30	2							
3	Projektowanie i znakowanie szlaków górskich	Z																	30	Wa	3					30	3							
4	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek (przewodnictwo turystyczne)	Z																				15	30	A	3	45	3							
5	Terenoznawstwo i współczesne metody nawigacji	Z																				15	15	A	3	30	3							
6	Zagospodarowanie turystyczne w obszarach górskich	E 6																				15	15	A	3	30	3							
D4	w zakresie praktyk zawodowych (24 tygodnie) 1 tydzień = 40 godzin i 1.66 pkt. ECTS																												960	33				
1	Praktyka zawodowa***							240 godzin***	8					120 godzin***	4							360 godzin***	12				120 godzin***	4			120 godzin***	5	960	33
E	Grupa przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych																												120	8				
1	Ekonomia	E 4																15	30	A	4						45	4						
2	Organizacja i zarządzanie	E5																	30	15	A	2					45	2						
3	Elementy kultury współczesnej	Z						30			2																30	2						
Suma			135	210		30	105	245		30	105	265		30	85	200		30	105	195		30	45	145		30	1840	180						
Ogółem (bez praktyk)			345				350				370				285				300				190				1840	147						
Łącznie z praktykami			345				590				505				660				420				325				2800	180						

W - wykład, A - ćwiczenia audytoryjne, L - ćwiczenia laboratoryjne, Pr - ćwiczenia projektowe, Wa - ćwiczenia warsztatowe, S - seminarium, Le - lektorat

* FAR - sem. I - Tańce integracyjne, sem. II - gry i zabawy ruchowe, sem. III - Nordic walking, sem IV - gry terenowe

** turystyka kwalifikowana / Adventure tourism - do wyboru: piesza, rowerowa / hiking, biking

semestr II - praktyka w biurach podróży, instytucjach turystycznych, obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych, obiektach hotelarskich lub jednostkach sportu i rekreacji (6 tygodni, w tym:

3 tyg. - praktyka w wyodrębnionych dniach tygodnia, 3 tyg. - praktyka w czasie przerwy wakacyjnej)

semestr III - praktyka w biurach podróży, instytucjach turystycznych, obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych, obiektach hotelarskich lub jednostkach sportu i rekreacji (3 tygodnie - praktyka w wyodrębnionych dniach tygodnia)

semestr IV - praktyka w biurach podróży, instytucjach turystycznych, obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych, obiektach hotelarskich lub jednostkach sportu i rekreacji (9 tygodni, w tym: 3 tyg. - praktyka w wyodrębnionych dniach tygodnia, 6 tyg. - praktyka w czasie przerwy wakacyjnej)

semestr V - praktyka w biurach podróży, instytucjach turystycznych, obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych, obiektach hotelarskich lub jednostkach sportu i rekreacji (3 tyg. - praktyka w wyodrębnionych dniach tygodnia)

semestr VI - praktyka specjalnościowa (3 tyg. - praktyka w wyodrębnionych dniach tygodnia):

Manager w turystyce i rekreacji - praktyka w biurach podróży lub ośrodkach sportu i rekreacji lub obiektach hotelarskich
Turystyka uzdrowskowa, Wellness i Spa - praktyka w obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych lub ośrodkach Wellness i Spa
Turystyka krajów karpaccich - praktyka w obiektach hotelarskich lub gospodarstwach agroturystycznych

***1 tydzień praktyk = 5 dni, czyli 40 godzin (1 godzina = 45 minut)

Kierunek: Turystyka i rekreacja

KARTY PRZEDMIOTÓW WG PLANU STUDIÓW (wersja pełna) Cykl kształcenia od roku akademickiego 2026/2027

A – Grupa przedmiotów ogólnych

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ergonomia i BHP A.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Ergonomics and OHS
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	studia I stopnia
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne/niestacjonarne
Punkty ECTS:	1 ECTS – nauki o kulturze fizyczne
Język wykładowy:	język polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	dr Krzysztof Topolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu	
Problematyka ergonomicznej i bezpiecznej pracy. Zasady bezpieczeństwa pracy. Ocena ryzyka zawodowego, Przepisy prawne dotyczące BHP.	
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	stacjonarne: wykład – 15 h

niestacjonarne: wykład – 15 h				
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A1_ W01	w zakresie wiedzy: Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu bhp i ergonomii	K_W04	Wykład	Sprawdzian pisemny
A1_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego doskazywania się. Jest gotów do działania zgodnie z zasadami bhp.	K_K01 K_K06	Wykład Wykład	Sprawdzian pisemny
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	wykład w sumie: ECTS		15 15 0,6	15 15 0,6
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	wykonanie oceny ryzyka zawodowego przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS		5 5 10 0,4	5 5 10 0,4
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	praca praktyczna samodzielna w sumie: ECTS		5 5 0,2	5 5 0,2

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Podstawowe pojęcia i regulacje prawne z zakresu BHP i ergonomii 2. Prawa i obowiązki pracodawców i pracowników z zakresu BHP. Wypadki przy pracy, postępowanie powypadkowe, choroby zawodowe, świadczenia przysługujące z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 3. Cele i zasady ergonomii 4. Ergonomia pracy w wybranych zawodach (czynniki ergonomiczne w środowisku pracy, ocena ryzyka zawodowego, warunki pracy)
Metody i techniki	Wykład, dyskusja, studium przypadku.

kształcenia:	
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	-
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	-
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa przedmiotu to ocena z kolokwium zaliczeniowego, biorąc pod uwagę aktywność i obecność na zajęciach.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	-
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Odbyte 4 h szkolenia wstępnego BHP, realizowanego podczas Dni Adaptacyjnych (poza godzinami wynikającymi z planu studiów).
Zalecana literatura:	1. Komosa A., <i>Bezpieczeństwo i higiena pracy</i>, Ekonomik, Warszawa 2019 r. 2. Wieczorek S. <i>Ergonomia</i>, Tarbonus, Tarnobrzeg 2014 r 3. Dudziak R., <i>Bezpieczeństwo i higiena pracy</i>, Edicon, Poznań 2018 r. Akty prawne związane z BHP i ergonomią Strony internetowe instytucji związanych z BHP

KARTA PRZEDMOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Technologia informacyjna A.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Information technologies
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne/niestacjonarne
Punkty ECTS:	2 ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordinator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Praca z plikami i folderami. Konwersja plików, OCR. Funkcje i obsługa pakietu MS Office. Podstawy środowiska iOS. Programy do tworzenia prezentacji. Zaawansowana obsługa poczty elektronicznej. Korzystanie z platformy Moodle oraz aplikacji służących do organizacji spotkań zdalnych (MS Teams). Zasady bezpiecznej pracy w Internecie, korzystanie z rzetelnych źródeł, weryfikacja źródeł. Etyczne korzystanie ze sztucznej inteligencji.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		Stacjonarne: 30 godz. ćw. projektowe Niestacjonarne: 15 godz. ćw. projektowe		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A2_W01	Student zna podstawowe definicje, programy związane z technologią informacyjną.	K_W01	Ćwiczenia	Kolokwium zaliczeniowe – test,
A4_W02	zasady działania systemów sztucznej inteligencji, w tym dużych modeli językowych (LLM), oraz rozumie możliwości, ograniczenia, ryzyka i uwarunkowania etyczne związane z ich wykorzystaniem w pozyskiwaniu i przetwarzaniu informacji.	K_W01	Ćwiczenia projektowe	Kolokwium zaliczeniowe – test
A4_U03	wykorzystywać narzędzia technologii informacyjnych, w tym systemy oparte na dużych modelach językowych (LLM) i sztucznej inteligencji, do wyszukiwania, analizy, przetwarzania oraz prezentacji informacji, dokonując krytycznej oceny	K_U08	Ćwiczenia projektowe	Przygotowanie projektu z wykorzystaniem różnych narzędzi AI/LLM

	jakości, wiarygodności i ograniczeń generowanych wyników z uwzględnieniem zasad etycznych oraz ochrony danych.			
A2_U01	Potrafi tworzyć i formatować dokumenty tekstowe, korzystać z arkusza kalkulacyjnego, przygotować prezentacji multimedialne.	K_U08	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne poszczególnych części programowych
A2_U02	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować informacje z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych źródeł wiedzy korzystając z nowych technologii z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.	K_U08	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne poszczególnych części programowych
A2_U03	Student posiada umiejętność pracy indywidualnej oraz zespołowej w zakresie pracy w systemie operacyjnym oraz aplikacjach użytkowych, projektowania opracowań informatycznych dla ruchu turystycznego.	K_U05	Ćwiczenia	Zaliczenie praktyczne poszczególnych części programowych
A2_K01	Student ma świadomość społeczną ukierunkowaną na odpowiedzialne i celowe wykorzystywanie sprzętu i oprogramowania komputerowego pochodzącego z legalnych źródeł	K_K01	Ćwiczenia	Na podstawie obserwacji aktywności studentów przy realizowanych ćwiczeniach oraz obecności na zajęciach.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia projektowe w sumie: ECTS	30 30 1,2	15 15 0,6
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego Praca na platformie e-learningowej Praca w sieci w sumie: ECTS	5 5 5 5 20 0,8	15 5 7 8 35 1,4
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Udział w ćwiczeniach praktycznych Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych Praca na platformie e-learningowej w sumie: ECTS	30 5 5 40 1,6	15 15 7 37 1,4

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia: 1. Historia informatyki. Użytkowanie komputerów – podstawowe funkcje systemu operacyjnego. Najważniejsze parametry konfiguracyjne. Typy plików, praca z plikami i folderami. Główne platformy do komunikacji
---	---

	zdalnej. 2. Przetwarzanie tekstu – zasady tworzenia i redagowania dokumentów. Zapisywanie i odczytywanie dokumentów. Organizacja widoku strony. Redagowanie podstawowych dokumentów urzędowych. Tabele. Warstwa graficzna edytora. Mechanizmy usprawniające redagowanie dokumentów tekstowych potrzebnych przy pisaniu i formatowaniu dokumentów, np. sprawozdania, referaty, praca dyplomowa. 3. Arkusz kalkulacyjny – organizacja skoroszytów i arkuszy. Komórki i ich formatowanie. Typy danych. Adresowanie komórek i bloków. Graficzna interpretacja danych – tworzenie i edycja wykresów. Praktyczne zastosowanie arkusza do wykonywania obliczeń. Podstawowe obliczenia statystyczne (np. średnia, mediana, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności, korelacje). 4. Tworzenie grafiki prezentacyjnej – tworzenie nowej prezentacji, wstawianie do prezentacji obiektów w tym wykresów, ustawianie animacji dla slajdów. Projektowanie slajdów. Przegląd i zasady stosowania efektów multimedialnych. Wykonanie prezentacji w Power Point na wybrany temat. Posługiwanie się siecią dla zbierania materiałów na zadany temat. 5. Informacja i komunikacja – komunikacja w lokalnej sieci komputerowej. Funkcje przeglądarek internetowych. Metody i sposoby korzystania z serwisów WWW, zasady wyszukiwania informacji w Internecie, zapisy wyszukanych informacji. Zasady bezpiecznej pracy w Internecie. 6. Praktyczne zastosowanie narzędzi AI i LLM w pozyskiwaniu, analizie i prezentacji informacji. Weryfikacja wiarygodności wyników generowanych przez AI oraz identyfikacja ich ograniczeń. Etyczne i bezpieczne wykorzystanie sztucznej inteligencji z uwzględnieniem ochrony danych.
Metody i techniki kształcenia:	Ćwiczenia projektowe
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Praktyczne zaliczenie poszczególnych bloków tematycznych (test wiedzy, Word, Excel, Power Point). Zaliczenie poprawkowe powinno być dokonane do końca semestru, w którym realizowany jest przedmiot na podstawie kolokwium poprawkowego.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Udział w zajęciach obowiązkowy
Sposób obliczania oceny końcowej:	Składniki oceny końcowej: - ocena z kolokwium: 20% - ocena z poszczególnych bloków tematycznych (Word, Excel, Power Point): 60% - aktywność i frekwencja na zajęciach: 20%,
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Jeśli student nie był obecny na zajęciach musi samodzielnie w domu opracować materiał, który był realizowany na zajęciach. Po jego przygotowaniu student zobowiązany jest do oddania go do sprawdzenia osobie prowadzącej ćwiczenia (wysłanie na adres e-mail lub przez platformę e-learning).

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Student ma podstawową wiedzę i umiejętności z zakresu informatyki na poziomie szkoły średniej
Zalecana literatura:	1. Węgrzyn-Skrzypczak E., Skrzypczak T., Technologia informacyjna dla studentów. Edycja tekstów - część 1, Wyd. Politechnika Częstochowska, Częstochowa 2023. 2. Lenar P., Profesjonalna prezentacja multimedialna. Jak uniknąć 27 najczęściej popełnianych błędów?, Wyd. Onepress, Gliwice 2017. 3. Wrotek W., Excel 365 i 2024 PL. Kurs, Wyd. „Helion”, Gliwice 2024. 4. Kacprzak A. Prompt engineering i ChatGPT: poradnik skutecznej komunikacji ze sztuczną inteligencją. Wyd. „Helion”, Gliwice 2024 5. Wróblewski P., ABC komputera: wydanie 12, Wyd. „Helion”, Gliwice 2021. 6. Wrotek W., Office 365 i 2024 PL. Kurs, Wyd. „Helion”, Gliwice 2024.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Lektorat języka obcego I A.03
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Foreign language I
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Punkty ECTS:	8 ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski, angielski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1, 2, 3, 4
Koordinator przedmiotu:	mgr Joanna Krochmal

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Gramatyka i leksyka danego przedmiotu na poziomie B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (zgodnie z KRK)				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		120 godzin (4 semestry x 30 godzin)		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A03_W01	w zakresie wiedzy: Student zna słownictwo i struktury gramatyczne, pozwalające na podejmowanie działań komunikacyjnych. Zna podstawowe słownictwo z zakresu nauki i techniki oraz takie, które pozwoli mu poruszać się w środowisku uczelnianym i zawodowym. Zna struktury, pozwalające mu na łączenie wypowiedzi w klarowną i spójną całość.	K_W01	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna
A03_U01	w zakresie umiejętności: Student posługuje się językiem obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu	K_U10	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja

	Kształcenia Językowego. Rozumie stosunkowo długie wypowiedzi na znany temat w języku obcym. Rozumie artykuły i teksty opisujące problematykę współczesną. Wypowiada się jasno i szczegółowo na wiele tematów dotyczących zainteresowań, przedstawia poglądy na aktualne lub abstrakcyjne tematy. Ma umiejętność tworzenia dłuższych form pisemnych jak esej lub sprawozdanie lub krótszych jak list formalny i nieformalny. Student przygotowuje prace zaliczeniowe, prezentacje multimedialne i projekty z wykorzystaniem różnych technik komputerowych i różnych źródeł			ustna
A03_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Student rozumie konieczność ciągłego doskonalenia w celu zwiększania własnych kompetencji, wiedzy, postaw i zachowań, poprzez naukę przez całe życie Student współpracuje w grupie. Wyraża własne poglądów, broni ich w dyskusji, ma szacunek wobec poglądów innych. Samodzielne uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę i umiejętności, ma świadomość braków, identyfikuje możliwości i źródła służące uzupełnieniu wiedzy i umiejętności.	K_01	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	8		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	ćwiczenia w sumie: ECTS		120 120 4,9	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca nad projektem przygotowanie go egzaminu w sumie: ECTS		48 10 38 98 3,1	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach	ćwiczenia przygotowanie ogólne praca nad projektem w sumie:		120 10 130	

przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	ECTS	4,3	
---	------	-----	--

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	JĘZYK ANGIELSKI
	I SEMESTR Zakres leksykalny Job interviews (rozmowy kwalifikacyjne). Employment (zatrudnienie) Personality, compound adjectives (cechy osobowości, przymiotniki złożone) Illnesses, injuries, symptoms (choroby, kontuzje, objawy) Clothes, fashion (ubrania, moda) Describing people (opisywanie osób) Air travel (podróżowanie samolotem) Books, reading habits (książki, nawyki czytelnicze) Zakres gramatyczny Rodzaje pytań Wyrazy posiłkowe i ich zastosowanie. Czasy: Present Simple i Continuous, Present Perfect, Past Simple i Continuous, Future Simple. Stopniowanie przymiotników, kolejność przymiotników. Zdania porównujące. Czasowniki złożone. Czasy: Present Perfect Simple i Continuous. Użycie przymiotnika w funkcji rzeczownika. Czasy: Past Perfect i Past Perfect Continuous. Konstrukcja <i>so/such...that</i> – użycie w zdaniach II SEMESTR Zakres leksykalny Ecology, weather (ekologia, pogoda) Predictions- wyrażenia <i>definitely, probably, likely/unlikely</i> (przewidywanie przyszłości) Risky behaviour and hobbies (ryzykowne zachowania i hobby) Road safety (bezpieczeństwo na drodze) Addictions (uzależnienia) Positive and negative feelings (pozytywne i negatywne uczucia) Zakres gramatyczny Pozycja przysłówków i wyrażen przysłówkowych w zdaniu Czasy: Future Perfect i Future Continuous Zerowy i pierwszy okres warunkowy Zdania czasowe dotyczące przyszłości Drugi i trzeci okres warunkowy Zdania z <i>"wish"</i> Przymiotniki zakończone na -ed i -ing III SEMESTR Zakres leksykalny Music, musical instruments (muzyka, instrumenty muzyczne) Sleep, sleeping disorders (Sen i zaburzenia snu) Human body (ciało człowieka) Confusing verbs e.g. <i>matter/mind</i> (czasowniki często mylone np. <i>matter/mind</i>) Verbs of senses – czasowniki zmysłów: <i>look, taste, smell, sound</i> Crimes and legal system (przestępstwa i system karny) Zakres gramatyczny Forma gerundialna i bezokolicznikowa czasownika

	Konstrukcje: <i>used to, be used to, get used to; would rather</i> Czasowniki modalne <i>must, may, can't</i> w wyrażaniu prawdopodobieństwa Użycie wyrazu "as" Strona bierna; konstrukcje <i>it is said that..., he is thought to...; have something done</i> IV SEMESTR Zakres leksykalny Media- press, radio, TV (media- prasa, radio, TV) Advertising, business (reklama, biznes) Word formation (słowotwórstwo) Science (nauka) Collocations (kolokacje: pary wyrazowe) Technical language (elementy języka technicznego) Zakres gramatyczny Mowa zależna, czasowniki wprowadzające Wyrażanie kontrastu i celu; Przysłówki <i>whatever, whenever</i> itd Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne Zaimki ilościowe: <i>all, both</i> itp. Przedimki określone i nieokreślone		
Metody i techniki kształcenia:	metody podające: opis, prezentacja, objaśnienie, metody aktywizujące: dyskusja, gry dydaktyczne, filmy, inscenizacje, metody sytuacyjne metody praktyczne: ćwiczenia, projekty		
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie poszczególnych treści na ćwiczeniach w formie testów, zaliczeń ustnych, prezentacji i prac pisemnych. Wymagana jest ocena pozytywna z każdej ocenianej aktywności. Zaliczenie poprawkowe powinno być dokonane do końca każdego semestru.		
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo studenta w zajęciach jest obowiązkowe.		
Sposób obliczania oceny końcowej:	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga
	ćwiczenia I semestr	30	1 (100%)
	ćwiczenia II semestr	30	1 (100%)
	ćwiczenia III semestr	30	1 (100%)
	ćwiczenia IV semestr egzamin	30	1 (100%) 1 (100 %)
	Ocena końcowa		40% (zaliczenie) + 60% (egzamin)
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Jeśli student nie był obecny na zajęciach musi samodzielnie w domu opracować materiał, który był realizowany podczas jego nieobecności. Może również odrobić zajęcia w grupie realizującej ten sam materiał, jeśli istnieje taka grupa i prowadzący wyrazi na to zgodę.		
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Znajomość języka obcego na poziomie średniozaawansowanym lub zaawansowanym		

Zalecana literatura:	Literatura podstawowa Język angielski Latham-Koenig Ch., Oxenden C., Chomacki K., <i>English File Fourth Edition</i> Upper-intermediate lub intermediate, Oxford University Press 2020 Literatura uzupełniająca Język angielski Christina Latham Koenig, Clive Oxenden, Kate Chomacki, <i>English File. Fourth Edition. Upper-Intermediate Workbook</i>, Oxford University Press, 2020. Murphy Raymond, <i>English Grammar in Use</i>, Third Edition, Cambridge University Press, 2015 Materiały własne (prezentacje, scenariusze zajęć, foldery o tematyce społecznej, gospodarczej, turystycznej); inne internetowe źródła tematyczne
-----------------------------	--

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Lektorat języka obcego II A.04
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Foreign language II
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Punkty ECTS:	6 ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski, niemiecki, rosyjski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	1, 2, 3
Koordinator przedmiotu:	mgr Kamila Kurdziel

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Gramatyka i leksyka danego przedmiotu na poziomie B1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (zgodnie z KRK)				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		90 godzin (3 semestry x 30 godzin)		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A4_W01	w zakresie wiedzy: Student zna słownictwo i struktury gramatyczne, pozwalające na podejmowanie działań komunikacyjnych. Zna podstawowe słownictwo z zakresu nauki i techniki oraz takie, które pozwoli mu poruszać się w środowisku uczelnianym i zawodowym. Zna struktury, pozwalające mu na łączenie wypowiedzi w klarowną i spójną całość.	K-W01	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna
	w zakresie umiejętności: Student posługuje się językiem obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia		ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna

A4_U01	Językowego. Rozumie wypowiedzi na znany temat w języku obcym. Rozumie teksty opisujące problematykę współczesną. Wypowiada się tematy dotyczące zainteresowań, przedstawia poglądy na aktualne tematy. Ma umiejętność tworzenia krótszych form pisemnych. Student przygotowuje prace zaliczeniowe, prezentacje multimedialnych i projekty z wykorzystaniem różnych technik komputerowych i różnych źródeł	K-U10		
A4_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Student rozumie konieczność ciągłego doskonalenia w celu zwiększania własnych kompetencji, wiedzy, postaw i zachowań, poprzez naukę przez całe życie Student współpracuje w grupie. Wyraża własne poglądów, broni ich w dyskusji, ma szacunek wobec poglądów innych. Samodzielne uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę i umiejętności, ma świadomość braków, identyfikuje możliwości i źródła służące uzupełnieniu wiedzy i umiejętności.	K_K01	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	6 pkt ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	ćwiczenia w sumie: ECTS	s. I 30 s. II 30 s. III 30 90 3,5	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca nad projektem przygotowanie go egzaminu w sumie: ECTS	30 5 30 65 2,5	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia przygotowanie ogólne praca nad projektem w sumie: ECTS	45 30 5 80 3	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	JĘZYK NIEMIECKI I SEMESTR Zakres leksykalny Ich und meine Familie -Familienleben / Ja i moja rodzina – życie rodzinne
---	--

Meine Freizeit, meine Hobbys / mój wolny czas, moje zainteresowania
Freundschaft, meine Freunde – Beschreibung /przyjaźń, moi przyjaciele – opis

Mein Alltag, mein Wochenende / mój dzień powszedni, mój weekend
Mahlzeiten, gesundes Essen/ posiłki, zdrowa żywność

Zakres gramatyczny

Zdanie proste oznajmujące i pytające, tworzenie pytań dwoma sposobami

Czasowniki mocne w czasie teraźniejszym typu: *essen, fahren, sehen*

Tryb rozkazujący – forma grzecznościowa oraz forma z *hätte*

Przeczenie *nein – nicht, nein – kein*

Zaimki dzierżawcze i osobowe- odmiana, zastosowanie

Przysłówki miejsca, czasu

II SEMESTR

Zakres leksykalny

Gesundheitswelt – Krankheiten, Besuch beim Arzt / zdrowie – choroby, wizyta u lekarza

Mein Haus, mein Zimmer – Beschreibung /mój dom, mój pokój – opis

Die Urlaubsreise – Reisefieber, Reisevorbereitungen, Haustauschurlaub /podróż – stres z tym związany, przygotowania do podróży, wymiana „dom za dom“

Partys – Organisierung – Einladung der Gäste / imprezy – organizacja – zapraszanie gości

Das Wetter – Beschreibung / pogoda – opis

Zakres gramatyczny

Liczebniki porządkowe – dokładna data (*am, im*)

Zaimki *man, es*

Czasowniki modalne, rozdzielnie złożone, zwrotne.

Rekcja czasownika. Pytanie o rzecz i osobę.

Rzeczownik – odmiana

Przymyki

Czasowniki *lassen* w zdaniu

Stopniowanie przymiotnika, zdanie porównawcze

III SEMESTR

Zakres leksykalny

Orientierung in der Stadt -Fragen nach dem Weg /orientacja w mieście – pytanie o drogę

Meine Stadt – mein Wohnort / moje miasto – moje miejsce zamieszkania

Schulwesen – neue Lehrkulturen /szkolnictwo – nowe trendy uczenia

Schulangst, Gewalt, Mobbing – die Folgen, Ratschläge geben /strach przed szkołą, przemoc, mobbing

„Geld ist nicht alles „ – Gespräche führen / „pieniądze to nie wszystko“ – dyskusja

Zakres gramatyczny

Czas Perfekt, Imperfekt, Futur I

Strona bierna

Zdanie złożone – spójniki o szyku prostym i przestawnym

Spójnik *ob, dass, weil*

Zdania przyzwalające (*obwohl – trotzdem*)

JĘZYK ROSYSKI

I semestr

Zakres leksykalny

1. Rodzina (elementy biografii, zainteresowania, drzewo genealogiczne rodziny)
2. Wakacje, czas wolny
3. Kraje i narody Europy
4. Studia, uczelnia (władze, kierunki, przedmioty, harmonogram zajęć)
5. Praca (zawody, zainteresowania, plan dnia)

6. Komunikacja (droga do pracy, na uczelnię, komunikacja miejska, międzynarodowa)
7. Zainteresowania, czas wolny
8. Dom, mieszkanie (położenie, rozkład pomieszczeń, umeblowanie)
9. Wygląd zewnętrzny, charakter człowieka
10. Moskwa i jej zabytki
11. Malarstwo rosyjskie
12. Moje miasto
13. Święta w Polsce i Rosji

Zakres gramatyczny

Czasowniki: изучать, учиться, учить, посещать, снять

Stopień wyższy przymiotnika

Stopień wyższy przysłówka

Czas przeszły czasowników z sufiksem ну-

Pisownia przedrostka пол-

Połączenie liczebników z rzeczownikiem градус

Konstrukcje służące do porównywania: гораздо холоднее...

Fonetyka: intonacja służąca do wyrażania emocji (ИК-5)

Czasowniki dokonane i niedokonane

Zdania podrzędnie złożone з потому что, поэтому

Zwroty umożliwiające wyrażanie opinii

II SEMESTR

Zakres leksykalny

1. Życie towarzyskie, czas wolny
2. Żywnienie, artykuły spożywcze
3. Posiłki, lokale gastronomiczne
4. Kuchnia rosyjska, przepisy
5. Moda, zakupy
6. Zdrowy styl życia, zdrowe odżywianie
7. Święta w Polsce i Rosji, Wielkanoc
8. Sport, dyscypliny sportowe
9. Wybitni sportowcy, idole
10. Elementy wiedzy o Rosji. Sankt Petersburg
11. Aleksander Puszkina – życie i twórczość

Zakres gramatyczny

Czasowniki: одеваться, одевать, надеть

Zwroty: следить за собой, одеваться со вкусом

Konstrukcja typu: мне есть что рассказать

Konstrukcje: ходить по магазинам, зайти в магазин

Pytania w mowie zależnej

Niektóre rzeczowniki pluralia tantum: брюки, духи, макароны

Rzeczownik o odmiennym rodzaju gramatycznym niż w języku polskim: браслет

Tryb rozkazujący

Krótki i dłuższy przymiotników

czasownik играть з przyimkiem в, на

Konstrukcja: rzeczowniki typu чемпионат, соревнования ...

Zdania z orzeczeniem imiennym z zaimkami это, от, всё

Zdania przyczynowe z przyimkami благодаря, из-за

III SEMESTR

Zakres leksykalny

1. Podróże
2. W szpitalu, podstawowe choroby, objawy i leczenie
3. Zagrożenia współczesnej młodzieży
4. Wybitni przedstawiciele literatury rosyjskiej
5. Mój bohater
6. Święta rodzinne w Polsce i Rosji
7. Teatr, kino, telewizja, prasa
8. Anton Czechow – życie i twórczość

	Zakres gramatyczny Czasowniki: заниматься, жаловаться Nazwy wybranych zawodów mających tylko formę rodzaju męskiego: курьер, посол, судья Nazwy wybranych specjalizacji lekarskich Rzeczowniki mające inny rodzaj w języku polskim i rosyjskim, np. тренировка, диагноз, рецепт Przymiotniki twardo- i miękkotematowe Liczebniki Czasowniki увлекаться, нравиться... Stopniowanie przymiotników		
Metody i techniki kształcenia:	metody podające: opis, prezentacja, objaśnienie, metody aktywizujące: dyskusja, gry dydaktyczne, filmy, inscenizacje, metody sytuacyjne metody praktyczne: ćwiczenia, projekty		
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie poszczególnych treści na ćwiczeniach w formie testów, zaliczeń ustnych, prezentacji i prac pisemnych. Wymagana jest ocena pozytywna z każdej ocenianej aktywności. Zaliczenie poprawkowe powinno być dokonane do końca każdego semestru.		
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo studenta w zajęciach jest obowiązkowe.		
Sposób obliczania oceny końcowej:	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga
	ćwiczenia I semestr	30	1 (100%)
	ćwiczenia II semestr	30	1 (100%)
	ćwiczenia IV semestr egzamin	30	1 (100%) 1 (100 %)
	Ocena końcowa		40% (zaliczenie) + 60% (egzamin)
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Jeśli student nie był obecny na zajęciach musi samodzielnie w domu opracować materiał, który był realizowany podczas jego nieobecności. Może również odrobić zajęcia w grupie realizującej ten sam materiał, jeśli istnieje taka grupa i prowadzący wyrazi na to zgodę.		
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Znajomość języka obcego na poziomie średniozaawansowanym lub zaawansowanym		
Zalecana literatura:	Język niemiecki: S.Mróż-Dwornikowska, K. Szachowska, <i>Welttour 1, Welttour 2 oraz Welttour 3</i> , Nowa Era 2015 M.Gurgul, A.Jarosz, J. Jarosz <i>Deutsch für Profis</i> , Lektorklett 2013 Język rosyjski M. Język rosyjski. <i>Rozmawiaj na każdy temat</i> , część 1,2, Choreva-Kucharska Poznań 2010 Pado A. <i>Start.ru 2, język dla średnio zaawansowanych</i> . Wydanie II, WSiP,		

2008

Literatura uzupełniająca

Język niemiecki:

Nicoletta Grandi, **Ulrike Cohen**, *Herzlich willkommen A2 (Lehr-und Arbeitsbuch)*,

Deutsch für dich 1 i 2

Język rosyjski

Ślusarski Sz. Tiereszczenko I. *Русский язык. Repetytorium tematyczno-leksykalne*, Poznań 2001

Materiały własne (prezentacje, scenariusze zajęć, foldery o tematyce społecznej, gospodarczej, turystycznej); inne internetowe źródła tematyczne

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Przedsiębiorczość A.05
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Entrepreneurship
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	studia I stopnia
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	stacjonarne/niestacjonarne
Punkty ECTS:	1 ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	język polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordinator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Istota przedsiębiorczości i funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej. Opracowanie koncepcji własnego przedsiębiorstwa.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne: wykład – 5 h, ćw. projektowe - 10 h niestacjonarne: wykład – 5 h, ćw. projektowe - 10 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A5_W01	w zakresie wiedzy: zna podstawowe uwarunkowania działalności związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekreacyjnych	K_W05	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego;
A5_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady w zakresie dobrych praktyk stosowanych w podmiotach związanych z turystyką i rekreacją	K_W10		Ocena z kolokwium pisemnego, wykonanie zadania projektowego
A5_U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy społecznej	K_U04	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z prezentacji ustnej projektu

A5_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Aktywność, obserwacja
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	5 10 15 0,5		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	5 1 5 5 16 0,5		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia projektowe Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS	10 10 11 31 1		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Istota przedsiębiorcy i przedsiębiorczości oraz ich rola w gospodarce. 2. Uwarunkowania działalności przedsiębiorstw. 3. Klasyfikacja przedsiębiorstw. 4. Formy organizacyjno-prawne działalności gospodarczej. 5. Źródła finansowania działalności gospodarczej. Ćwiczenia: 1. Planowanie działalności gospodarczej. 2. Zakładanie działalności gospodarczej w ujęciu praktycznym. 3. Motywy podejmowania aktywności gospodarczej versus aktywność społeczna i zawodowa. 4. Elementy biznesplanu. 5. Znaczenie lokalizacji w prowadzeniu przedsiębiorstwa. 6. Opracowanie koncepcji własnego przedsiębiorstwa (opis pomysłu na biznes) - projekt. 7. Tworzenie projektów CSR dla wybranego przedsiębiorstwa. 8. Budowa modelu biznesowego wg Business Model Canvas. 9. Marketing w biznesie. Marketing mix. Produkt w ujęciu marketingowym. Cykl życia produktu.
Metody i techniki kształcenia:	wykład multimedialny, ćwiczenia projektowe, dyskusja
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także	Pozytywna ocena z projektu oraz kolokwium pisemnego. Zaliczenie poprawkowe kolokwium w wyznaczonym terminie.

warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	uczestnictwo w zajęciach - obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Składniki oceny końcowej: - frekwencja na zajęciach: 25%, - ocena z projektu: 25%, - ocena z kolokwium części wykładowej: 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	ustalany indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	znajomość podstawowych zagadnień i pojęć z zakresu ekonomii i nauk społecznych.
Zalecana literatura:	Literatura obowiązkowa: 1. Kostera M. (red.), O przedsiębiorczości: historie niezwykle. Studia przypadku z przedsiębiorczości humanistycznej. Wyd. Difin, 2014. 2. Michalski E., Zarządzanie przedsiębiorstwem. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022. 3. Cieślak J., Przedsiębiorczość dla ambitnych. Jak uruchomić własny biznes, WAiP, Warszawa 2010 Literatura uzupełniająca: 4. Bednarczyk M., Najda-Janoszka M., Kopera S. (red.), E-przedsiębiorczość. Zasady i praktyka, Wydawnictwo UJ, Kraków 2019. 5. Tokarski M., Tokarski A., Wójcik J., Biznesplan po polsku, CeDeWu, Warszawa 2010. 6. Szpakowski M. K., Przedsiębiorczość. Zarządzanie przedsiębiorstwem od A do Z, Norbertinum, Lublin 2023.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Formy Aktywności Ruchowej – Tańce integracyjne A.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Integration dances
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	1 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	mgr Danuta Kamińska

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest teoretyczne i praktyczne zapoznanie studentów z tańcami integracyjnymi oraz możliwością ich wykorzystania w formie aktywnego wypoczynku, rozrywki, zabawy, relaksu oraz w ramach animacji czasu wolnego. Nabycie umiejętności prowadzenia zajęć uwzględniających podział na grupy wiekowe i sprawnościowe, ze szczególnym uwzględnieniem osób uczestniczących w imprezach rekreacyjnych i turystycznych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – ćwiczenia warsztatowe 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A6_W01	w zakresie wiedzy: zna terminologię używaną w czasie zajęć tanecznych	K_W01	Ćwiczenia warsztatowe	Samodzielne przeprowadzenie fragmentu zajęć
A6_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady w zakresie metodyki prowadzenia tańców integracyjnych	K_W10		
A6_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań technicznych i ruchowych z zakresu wybranych form aktywności ruchowej	K_U01	Ćwiczenia warsztatowe	Przygotowanie i realizacja tańca integracyjnego zgodnie z poprawnością metodyczną
A6_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy potrafi planować i organizować pracę	K_U04		

A6_U03	indywidualną oraz zespołową w zakresie organizowania i prowadzenia działań z wybranych form aktywności ruchowej	K_U07		
A6_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01		Aktywne uczestnictwo w zajęciach
A6_K02	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych przy prowadzeniu działań z wybranych form aktywności ruchowej	K_K03	Ćwiczenia warsztatowe	
A6_K03	jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy i dbałości o poziom sprawności fizycznej	K_K08		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS	30 30 0,8		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne i opanowanie tańców realizowanych w czasie zajęć Przygotowanie tańca integracyjnego oraz fragmentu zajęć w sumie: ECTS	5 5 10 0,2		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia Przygotowanie tańca integracyjnego oraz fragmentu zajęć w sumie: ECTS	30 5 35 1		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia warsztatowe: 1. Taniec jako forma rekreacji ruchowej – wprowadzenie do tematyki, wyjaśnienie pojęć. 2. Pochodzenie i rozwój tańców integracyjnych w Polsce i na świecie. 3. Podział, rodzaje i typy tańców integracyjnych. 4. Struktura tańca – podstawowe elementy. 5. Tańce grupowe o różnej skali trudności i formach (club dance). 6. Tańce integracyjne realizowane w parach w stałym i zmiennym ustawieniu. 7. Tańce integracyjne wykonywane w pozycji siedzącej. 8. Tańce wykonywane w kole, wężkach i innych ustawieniach. 9. Wybrane tańce towarzyskie w formie integracyjnej. 10. Wykorzystanie tańców integracyjnych w animacji czasu wolnego dla małych i dużych grup oraz różnych grup wiekowych. 11. Metodyka nauczania i prowadzenia tańców integracyjnych z uwzględnieniem podziału na grupy wiekowe i sprawnościowe.
Metody i techniki kształcenia:	Metody podające: opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie. Metody problemowe: metody aktywizujące – metoda sytuacyjna. Metody praktyczne: pokaz, symulacja, metoda ruchowej ekspresji twórczej.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie ćwiczeń praktycznych: przygotowanie i realizacja tańca integracyjnego zgodnie z poprawnością metodyczną, samodzielne przeprowadzenie fragmentu zajęć, aktywne uczestnictwo w zajęciach.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - przygotowanie i realizacja tańca integracyjnego zgodnie z poprawnością metodyczną – 50%, - samodzielne przeprowadzenie fragmentu zajęć – 20%, - aktywne uczestnictwo w zajęciach – 20%, - frekwencja na zajęciach – 10%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencji przedmiotów:	
Zalecana literatura:	1. Gęca L. (red.) <i>Tańce integracyjne w pracy z grupą</i> cz. I, II, Lublin 2004 2. Gęca L., Szpunar J., <i>Tańczymy razem</i>, Lublin 1997 3. Kuźmińska O., <i>Taniec w teorii i praktyce</i>, Poznań 2002 4. Reichel-Rzepecka S., <i>Od samby do walca wiedeńskiego. Integracyjne formy tańca towarzyskiego</i>, Lublin 2009 5. Wimmer T., <i>Tańce i zabawy dla grupy</i>, Lublin 1995 6. Zaorska Z., <i>Dodać życia do lat</i>, Lublin 2012

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Formy aktywności ruchowej – Gry i zabawy A.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Plays and games
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	mgr Marzena Szepieniec

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do organizacji zajęć rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem różnego rodzaju gier i zabaw ruchowych. Dostarczenie użytecznej wiedzy z obszaru organizacji spędzania czasu wolnego w sposób aktywny, poprzez realizację gier i zabaw ruchowych. Student poznaje gry i zabawy ruchowe ich podział w zależności od celów i zadań. Doskonali umiejętności organizacji i współpracy w grupie, oraz zapoznaje się z zasadami bezpieczeństwa podczas ich realizacji.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – ćw. Praktyczne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A6_W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie rekreacji uwzględniające podstawy rekreacji i aktywnego spędzania czasu poprzez realizację gier i zabaw ruchowych	K_W02	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego
A6_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym w zakresie rekreacji, organizacji czasu wolnego poprzez gry i zabawy	K_W05		Organizacja i przeprowadzenie wybranych gier i zabaw,
	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w			Ocena

A6_W03	tym podstawowe pojęcia w zakresie metodyki, zasad wykonywanych ćwiczeń, zabaw, gier ruchowych	K_W10		zaangażowania w trakcie zajęć
A6_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań ruchowych z zakresu gier i zabaw ruchowych	K_U01	Ćwiczenia warsztatowe	Zaliczenie projektu przygotowanych zabaw
A6_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas posługiwania się podstawowym sprzętem w organizacji zajęć rekreacyjnych poprzez gry i zabawy ruchowe	K_U02		Ocena celowości użycia odpowiedniego sprzętu
A6_U03	umie planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie rekreacji	K_U07		Ocena i zasady pracy w grupie
A6_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia warsztatowe	Wstępna ocena kompetencji społecznych
A6_K02	posiada świadomość celowości formułowania opinii dotyczących klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach rekreacyjnych	K_K07		
A6_K03	posiada zdolność odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy i dbałości o poziom sprawności fizycznej	K_K08		

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS	30 30 0,8	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	5 1 1 2 9 0,2	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia Przygotowanie do zajęć praktycznych, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS	30 2 32 1	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	ćwiczenia 1 Wartości gier i zabaw ruchowych w rekreacji spędzania czasu wolnego. 2 Podział gier i zabaw ze względu na cel i zadania. 3 Zasady prowadzenia i organizacji zajęć w formie gier i zabaw ruchowych,
---	--

	metodyka nauczania 4 Zasady bezpieczeństwa w realizacji zajęć z gier i zabaw ruchowych. 5 Umiejętność posługiwania się sprzętem i panowanie nad grupą 6 Przygotowanie określonych zestawów zabaw przez studentów 7 Nadzorowanie przebiegu gier i zabaw. 8 Umiejętność oceny oraz sposobu nagradzania dzieci i młodzieży.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody praktyczne: ćwiczenia warsztatowe, metody podające: opis i objaśnienia z podkreśleniem najczęściej popełnianych błędów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach dopuszczalna jedna nieobecność podczas zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe Ćwiczenia przygotowanie gier i zabaw ruchowych, sprawdzian praktycznych umiejętności kolokwium – teoretyczna część zajęć Aktywny udział w zajęciach
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w oparciu o następujące kryteria: - Frekwencja na zajęciach 15% - Zaliczenie części praktycznej ćwiczeń 30% - Aktywność na zajęciach 15% Ocena wiedzy teoretycznej – kolokwium 40%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Student potrafi współdziałać w grupie jak i działać samodzielnie, Posiadać ogólną sprawność fizyczną
Zalecana literatura:	Fąk Przemysław, <i>Gry i zabawy integracyjne</i>, Wydawnictwo TKKF Warszawa 2000 r. Bondarowicz Marian, <i>Forma zabawowa w nauczaniu sportowych gier zespołowych</i>, Warszawa 1988 r. Trześniowski Roman, <i>Gry i zabawy ruchowe</i>, Warszawa 1990 r <i>Wielka księga gier i zabaw</i>, Wydawnictwo Jedność dla dzieci, Kielce 2002 r Ewa Węgrzyn, Danuta Umiatowska, Lilia Pławińska, <i>Zabawy i gry ruchowe w wychowaniu fizycznym</i>, Uniwersytet Szczeciński 2010 r. Toczek-Werner S., <i>Rekreacyjne gry ruchowe</i>, AWF Wrocław 1995 r. Fąk T., Szałtynis D., <i>Gry rekreacyjne – sport dla wszystkich</i>, TKKF Warszawa 1995 r.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Formy aktywności ruchowej – Gry terenowe A.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Outdoor games
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	4
Koordinator przedmiotu:	Dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest kształtowanie nawyku aktywnego wypoczynku organizowanego w terenie. Zapoznanie się z różnymi formami gier i zabaw terenowych oraz opanowanie niezbędnych umiejętności do ich przeprowadzenia zgodnie z metodologią. Doskonalenie umiejętności organizacji i współpracy w grupie. Kształtowanie samodyscypliny, podporządkowaniu się pewnym regułom i zasadom gry, oraz zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa podczas ich realizacji. Zajęcia mają na celu rozbudzenie zainteresowań wśród studentów aktywnością ruchową, spędzanie czasu na wolnym powietrzu, orientacji w terenie, poznawanie regionu, dzielnicy, miasta i jego okolic. Student zdobywa doświadczenie w środowisku naturalnym.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – ćw. Praktyczne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A6_W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie rekreacji uwzględniające podstawy rekreacji i aktywnego spędzania czasu poprzez realizację gier terenowych	K_W02	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego
A6_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym w zakresie rekreacji, organizacji form aktywnego wypoczynku, zajęć rekreacyjnych, gier terenowych	K_W05	Ćwiczenia warsztatowe	Organizacja i przeprowadzenie wybranych gier terenowych
A6_W03		K_W10		Przygotowanie mapki terenu do przeprowadzenia

	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie metodyki, zasad prowadzenie zabaw w terenie			a zabaw Ocena zaangażowania w trakcie zajęć
A6_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań ruchowych z zakresu gier terenowych	K_U01	Ćwiczenia warsztatowe	Zaliczenie projektu przygotowanych gier terenowych
A6_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas posługiwania się podstawowym sprzętem w organizacji zajęć rekreacyjnych w terenie	K_U02		Ocena doboru miejsca i sprzętu
A6_U03	umie planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie gier terenowych	K_U07		Ocena i zasady pracy w grupie
A6_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia warsztatowe	Wstępna ocena kompetencji społecznych
A6_K02	posiada świadomość celowości formułowania opinii dotyczących klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach turystycznych i rekreacyjnych	K_K07		
A6_K03	posiada zdolność odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy i dbałości o poziom sprawności fizycznej	K_K08		

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		1 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:		Ćwiczenia warsztatowe		30	
		w sumie: ECTS		30 0,9	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:		przygotowanie ogólne praca w sieci przygotowanie do kolokwium		1 1 1	
		w sumie: ECTS		3 0,1	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		Ćwiczenia Przygotowanie do zajęć praktycznych		30 1	
		w sumie: ECTS		31 1	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia warsztatowe 1. Założenia gier i zabaw terenowych, rodzaje gier zabaw terenowych 2. Bezpieczeństwo podczas prowadzenia zajęć z gier i zabaw terenowych.
---	---

	3. Zasady prowadzenia zajęć w środowisku naturalnym. Projektowanie zajęć z wykorzystaniem gier terenowych 4. Nauka wybranych gier terenowych 5. Gry terenowe z wykorzystaniem mapy i kompasu, busoli, GPS 6. Organizacja i przeprowadzenie gry miejskiej
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody praktyczne: ćwiczenia warsztatowe, metody podające: opis i objaśnienia
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach dopuszczalna jedna nieobecność podczas zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe Ćwiczenia przygotowanie gier i zabaw prowadzonych w terenie, sprawdzian praktycznych umiejętności Ocena projektu realizacji gry miejskiej kolokwium – teoretyczna część zajęć Aktywny udział w zajęciach
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w oparciu o następujące kryteria: - Frekwencja na zajęciach 30% - Zaliczenie części praktycznej gra miejska 40 % - Ocena wiedzy teoretycznej -kolokwium 30%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe	Student potrafi współdziałać w grupie jak i działać samodzielnie, Posiadać ogólną sprawność fizyczną
Zalecana literatura:	Strugarek J., <i>Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych</i> , Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2006. Hanna Będkowska, <i>Gry i zabawy w lesie</i> , Warszawa 2006 Jakub B. Bączek, <i>Animacja czasu wolnego w turystyce</i> , Wyd. 4, Warszawa 2009. Bondarowicz Marian, <i>Wielka księga zabaw i gier ruchowych</i> , cz. I; Wrocław 2007 Wieczorek R., [red.], <i>Rekreacja ruchowa dzieci i młodzieży w plenerze, Sport dla wszystkich</i> , TKKF Warszawa 2000 Bator, Aleksander, <i>Popularne gry rekreacyjne</i> , Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie, Kraków 2002.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Formy aktywności ruchowej – Nordic walking A.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Nordic walking
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
	1pkt ECTS – 3.3 nauki o kulturze fizycznej
Punkty ECTS:	Łącznie: 1 pkt ECTS
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	3
Koordinator przedmiotu:	mgr Marzena Szeppeniec

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zajęcia mają na celu popularyzację tej dyscypliny sportowej jako formy spędzania czasu wolnego wśród studentów. Celem przedmiotu jest również kształtowanie nawyku aktywnego wypoczynku organizowanego w terenie, uprawianie Nordic Walkingu w wolnym czasie. Pogłębienie wiedzy jak Nordic walking może wpływać na umacnianie naszego zdrowia. Student poznaje programy, treningów rekreacyjnych, poznaje swoje możliwości oraz nowe miejsca gdzie można je realizować. Podczas zajęć uczestnik poznaje tereny naturalne umożliwiające realizację zajęć, pogłębiając wiedzę na temat terenów rekreacyjnych miasta.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – ćw. warsztatowe 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
A6_W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie rekreacji uwzględniające podstawy rekreacji i aktywnego spędzania czasu poprzez realizację zajęć związanych z Nordic walking	K_W02	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego
A6_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym w zakresie rekreacji, organizacji form aktywnego wypoczynku, poprzez udział w zajęciach z Nordic walking	K_W05		Przygotowanie terenu do przeprowadzenia zajęć, zapoznanie się z jego specyfiką
A6_W03	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w	K_W10		Ocena zaangażowania w trakcie zajęć Monitoring

	tym podstawowe pojęcia w zakresie metodyki, zasad prowadzenia zajęć w terenie			własnych parametrów przy użyciu pulsometrów, analiza
A6_ U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań ruchowych z Nordic walking potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas posługiwania się podstawowym sprzętem w organizacji zajęć rekreacyjnych w terenie realizując zabawy terenowe	K_U01	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie projektu przygotowanych ćwiczeń stretchingowych
A6_ U02		K_U02		Ocena doboru miejsca i sprzętu
A6_ U03		K_U07		Ocena i zasady pracy w grupie
A6_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się posiada świadomość celowości formułowania opinii dotyczących klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach turystycznych i rekreacyjnych posiada zdolność odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy i dbałości o poziom sprawności fizycznej	K_K01	Ćwiczenia praktyczne	Wstępna ocena kompetencji społecznych
A6_ K02		K_K07		
A6_ K03		K_K08		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	1 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia praktyczne w sumie: ECTS		30 30 0,8	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie do zajęć praktycznych przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS		3 2 5 0,2	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia Przygotowanie do zajęć praktycznych w sumie: ECTS		30 2 32 1	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia praktyczne 1. Podstawowe wiadomości dotyczące problematyki Nordic Walking, historia, cele, wartości, charakterystyka sprzętu używanego w Nordic walking. 2. Walory zdrowotne wynikające z uprawiania Nordic walkingu. 3. Poznawanie możliwości kondycyjnych swojego organizmu. 4. Wykorzystanie kijów w prowadzeniu: rozgrzewki, ćwiczeń siłowych, ćwiczeń stretchingowych oraz ćwiczeń w parach. 5. Nauczanie podstawowych technik, poziom zdrowotny, poziom fitness, poziom sportowy. 6. Zastosowanie kijów w prowadzeniu gier i zabaw plenerowych. 7. Nauka programowania i obsługi pulsometrów. 8. Praktyczna ocena intensywności wysiłku fizycznego i umiejętność wykonania prób wydolnościowych. 9. Zajęcia w warunkach zimowych (ubiór, zasady hartowania organizmu).
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody praktyczne: ćwiczenia praktyczne, metody podające: opis i objaśnienia z podkreśleniem najczęściej popełnianych błędów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach dopuszczalna jedna nieobecność podczas zajęć
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe Ćwiczenia przygotowanie rozgrzewki, ćwiczeń siłowych, stretchingowych oraz ćwiczeń w parach prowadzonych w terenie Sprawdzian praktycznych umiejętności, Udział w imprezie biegowej kolokwium – teoretyczna część zajęć Aktywny udział w zajęciach
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych w oparciu o następujące kryteria: – Frekwencja na zajęciach 25% - Zaliczenie części praktycznej prowadzonej przez studenta z wybranych elementów 25% - Aktywność na zajęciach 20% Ocena wiedzy teoretycznej – kolokwium 30%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe:	Student potrafi współdziałać w grupie jak i działać samodzielnie, Posiadać ogólną sprawność fizyczną
Zalecana literatura:	Skibicki Z., <i>Marsze z kijkami</i> , Łódź 2008. Schwanbeck Klaus, <i>Nordic Walking. I o to chodzi!</i> , Helion 2013. Wróblewski Piotr, <i>Nordic Walking w Polsce</i> , Warszawa 2011. Chojnowska Emilia, <i>Nordic Walking. Spacer po zdrowie</i> , Literat 2021 r.

B – Grupa przedmiotów podstawowych

Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych
w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Historia architektury i sztuki B.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	History of architecture and art
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	6 pkt. ECTS – nauki o sztuce
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	3
Koordinator przedmiotu:	Dr hab. Piotr Łopatkiewicz – Prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest zaprezentowanie i wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów zakresu z historii architektury i sztuki. Dostarczenie ogólnej wiedzy na temat dziejów architektury i sztuki europejskiej od wielkich cywilizacji antycznych do XX wieku. Dostarczenie ogólnej wiedzy na temat dziejów w architektury i sztuki polskiej, rozumianej jako gałąź sztuki ogólnoeuropejskiej. Wypracowanie umiejętności właściwej oceny stylowej oraz wskazania miejsca i roli dziedzictwa kulturalnego człowieka w turystyce.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- wykład: 30 h - ćwiczenia audytoryjne: 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B1_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce, zwłaszcza terminy związane z dziedzictwem artystycznym człowieka jako przedmiotem zainteresowania turystycznego	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
B1_W02	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane fakty i zjawiska dotyczące dziedzictwa artystycznego człowieka	K_W02		Ocena z egzaminu pisemnego ograniczonego

B1_W03	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08	oraz ćwiczenia audytoryjne	czasowo Wykonanie prezentacji, indywidualnej
B1_U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki w tym dyscypliny komplementarnej dla turystyki jaką są nauki o sztuce	K_U07		Ocena bieżąca z prezentacji własnej
B1_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki kulturowej	K_U09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
B1_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01		Ocena zaangażowania w dyskusjach
B1_K02	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	6 pkt. ECTS			Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS			30 30 60h 2,4 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Przygotowanie prezentacji Przygotowanie do dwóch kolokwii zaliczeniowych Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS			5 15 20 35 75h 3,6 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS			30 20 50h 2 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Architektura i sztuka starożytnej Grecji. 2. Architektura i sztuka starożytnego Rzymu jako fundament kultury europejskiej. 3. Wybrane zagadnienia architektury i sztuki wczesnochrześcijańskiej. 4. Narodziny architektury i sztuki bizantyjskiej oraz kultura karolińska i ottońska. 5. Architektura i sztuka romańska w Europie i w Polsce. 6. Architektura i sztuka gotycka we Francji i innych krajach Europy. 7. Architektura i sztuka gotycka w Polsce. 8. Architektura i sztuka Odrodzenia we Włoszech – czołowe dzieła i twórcy. 9. Architektura i sztuka Odrodzenia w innych krajach Europy w Polsce. 10. Architektura i sztuka baroku we Włoszech i Francji – czołowe dzieła i twórcy. 11. Architektura i sztuka baroku w Polsce. 12. Architektura i sztuka doby Oświecenia w Europie i w Polsce. 13. Architektura XIX wieku w Europie i w Polsce – historyzm i eklektyzm. 14. Sztuka XIX wieku w Europie i w Polsce – romantyzm, akademizm, realizm, impresjonizm, postimpresjonizm. 15. Wybrane kierunki w architekturze i sztuce XX wieku. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Podstawowe zagadnienia terminologiczne z zakresu architektury i sztuki. 2. Wybrane wiadomości z zakresu technik architektonicznych. 3. Wybrane wiadomości z zakresu technik malarskich. 4. Wybrane wiadomości z zakresu technik rzeźbiarskich. 5. Podstawowe zagadnienia z zakresu ikonografii chrześcijańskiej. 6. Podstawowe zagadnienia dotyczące architektury drewnianej. 7. Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony dziedzictwa kulturalnego i konserwacji zabytków. 8. Lista Światowego Dziedzictwa Kulturalnego UNESCO – prezentacje i projekty własne studentów. 9. Miejsce i rola dzieła sztuki i kultury w ruchu turystycznym – prezentacje i projekty własne studentów.
Metody i techniki kształcenia:	- metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych jest 75% frekwencji na ćwiczeniach, przygotowanie 1 prezentacji, zaliczenie kolokwium z wybranych terminów architektonicznych oraz terminów dotyczących historii technik sztuk plastycznych Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń audytoryjnych.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe.

Sposób obliczania oceny końcowej:	Składniki oceny końcowej: - ocena z ćwiczeń audytoryjnych: 50% - ocena z egzaminu: 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa znajomość historii i geografii regionalnej oraz wiedzy o kulturze na poziomie szkoły średniej.
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. Białostocki J., <i>Sztuka cenniejsza niż złoto</i>, wyd. III (rozszerzone) Warszawa 2010 2. Hollingsworth M., <i>Sztuka w dziejach człowieka</i>, wyd. „Arkady”, 2006 3. Kęmbłowski J., <i>Dzieje sztuki polskiej</i>, wyd. III, Warszawa 2003 4. Koch W., <i>Style w architekturze. Arcydzieła budownictwa europejskiego od antyku po czasy współczesne</i>, Warszawa 2006 Uzupełniająca: 1. Miłobędzki A., <i>Zarys dziejów architektury w Polsce</i>, Warszawa 2001 2. <i>Słownik terminologiczny sztuk pięknych</i>, pod red. Stefana Kozakiewicza, Warszawa 2012

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ćwiczenia terenowe z Historii architektury i sztuki B.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	History of Art and Architecture – field practice
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o sztuce
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. Piotr Łopatkiewicz – Prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem ćwiczeń terenowych realizowanych na terenie zespołów staromiejskich w Krakowie i Krośnie jest zaprezentowanie i wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów zakresu z historii architektury i sztuki. Dostarczenie ogólnej wiedzy na temat dziejów architektury i sztuki regionu. Wypracowanie umiejętności właściwej oceny stylowej oraz wskazania miejsca i roli dziedzictwa kulturalnego regionu w turystyce, w tym także kompetencji społecznych i gotowości do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe regionu i kraju.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- ćwiczenia terenowe: 40 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B2_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce, zwłaszcza terminy związane z dziedzictwem artystycznym człowieka jako przedmiotem zainteresowania turystycznego	K_W01	ćwiczenia terenowe	Ocena bieżąca z odpowiedzi studenta
B2_W02	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane fakty i zjawiska dotyczące dziedzictwa artystycznego człowieka	K_W02		Ocena bieżąca z odpowiedzi studenta
	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej			

B2_W03	dla potrzeb turystyki oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08		
B2_U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki w tym dyscypliny komplementarnej dla turystyki jaką są nauki o sztuce	K_U07	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena bieżąca z prezentacji własnej
B2_U01	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki kulturowej	K_U09		Ocena wypowiedzi oraz zaangażowania studenta podczas dyskusji
B2_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania studenta podczas dyskusji
B2_K02	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09		Ocena uzyskanych kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS			Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia terenowe w sumie: ECTS			40 40h 1,4 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Przygotowanie prezentacji Przygotowanie do odpowiedzi ustnej w sumie: ECTS			5 5 5 15 0,6 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia terenowe Przygotowanie prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS			40 5 45h 1,6 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia terenowe: 1. Zespół staromiejski w Krakowie – wybrane zagadnienia z zakresu historii miasta – archeologia miasta, fortyfikacje miejskie, urbanistyka miast średniowiecznych, zagadnienia przemian stylowych architektury sakralnej. 2. Zespół staromiejski w Krakowie – wybrane zagadnienia architektury sakralnej (kościół Mariacki, kościół Św. Andrzeja, kościół Św. Anny, kościół ŚŚ. Piotra i Pawła, Kościół i klasztor Dominikanów, kościół i klasztor Franciszkanów). 3. Zespół Katedry i Zamku Królewskiego na Wawelu – historia zabudowy wzgórza wawelskiego, zagadnienia plastyki nagrobnej, czołowe dzieła architektury renesansowej (zamek i kaplica Zygmuntowska, romańska i gotycka katedra na Wawelu). 4. Plac rynkowy w Krośnie – wybrane zagadnienia z historii zabudowy przestrzennej Krosna – architektura mieszczańska, budowie użyteczności publicznej. 5. Zespół kościoła i klasztoru franciszkanów w Krośnie – podstawowe terminy architektoniczne z zakresu architektury sakralnej i grobowej. 6. Zespół kościoła parafialnego Św. Trójcy – podstawowe terminy architektoniczne, podstawowe zagadnienia z zakresu ikonografii chrześcijańskiej, formacje ornamentalne w sztuce nowożytnej.
Metody i techniki kształcenia:	- metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń terenowych jest obecność na wszystkich zajęciach realizowanych w Krakowie (2 dni) oraz Krośnie (3 dni), uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej oraz przygotowanej prezentacji ustnej dotyczącej wybranego zabytku (obiekty artystycznego) w terenie.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest łączne zaliczenie wszystkich ćwiczeń realizowanych w terenie. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Składniki oceny końcowej: - ocena z odpowiedzi ustnej: 50% - ocena z prezentacji ustnej dotyczącej wybranego zabytku: 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa znajomość historii i geografii regionalnej oraz wiedzy o kulturze na poziomie szkoły średniej. Udział w zajęciach audytoryjnych z przedmiotu Historia architektury i sztuki
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. T. Dobrowolski, <i>Sztuka Krakowa</i>, Kraków 2000 (lub wydania nowsze). 2. K. Czyżewski, <i>Królewska katedra na Wawelu. Przewodnik</i>, Kraków 2002. 3. A. Fischinger, M. Fabiański, <i>Dzieje budowy renesansowego zamku na Wawelu około 1504-1548</i>, Kraków 2009. 4. <i>Kościół farny w Krośnie – pomnik kultury artystycznej miasta.</i>

	<i>Materiały z sesji naukowej, Krosno listopad 1996</i>, pod red. P. Łopatkiewicza, Krosno 1997 5. <i>Kościół i klasztor franciszkanów w Krośnie – przeszłość oraz dziedzictwo kulturowe. Materiały z sesji naukowej, Krosno listopad 1997</i>, Krosno 1998 6. Łopatkiewicz P., <i>W orbicie artystycznej ekspansji Krakowa. Studium o przeszłości artystycznej Krosna</i>, [w:] <i>Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa imienia Stanisława Pigonia w Krośnie 1999-2014. Publikacja wydana z okazji piętnastolecia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej imienia Stanisława Pigonia w Krośnie</i>, Krosno 2014, s. 152-167 Uzupełniająca: Łopatkiewicz P., <i>Krosno – im starsze tym lepsze. Najważniejsze zabytki miasta</i>, [w:] <i>Krosno. Przewodnik dla zwiedzających. Historia, zabytki, ludzie, legendy</i>, [wyd. II poprawione], Krosno 2007, s. 19-42. <i>Słownik terminologiczny sztuk pięknych</i>, pod red. Stefana Kozakiewicza, Warszawa 2012. <i>Zabytki sztuki w Polsce. Małopolska</i>, red. Wojciech Bałus, Dietmar Popp, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Instytut Herdera do Badań Historycznych nad Europą Środkowo-Wschodnią w Marburgu, Instytut Historii Sztuki UJ, Warszawa 2016.
--	---

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Anatomia i fizjologia człowieka B.03
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Human anatomy and physiology
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	Studia I stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	Dr Łukasz Wojtyczek

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Ogólne zasady funkcjonowania organizmu ludzkiego. Podstawowe mechanizmy i prawa fizjologiczne dotyczące działania poszczególnych narządów i układów oraz wpływu środowiska zewnętrznego. Reakcje organizmu na wysiłek fizyczny.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		Wykład 15g, ćwiczenia audytoryjne 15g		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B3_W01	Student wie jak funkcjonuje ciało ludzkie jako całość oraz poszczególne układy i narządy.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne samodzielna praca studenta w bibliotece	Odpowiedź ustna, praca pisemna, dyskusja
B3_W02	Student rozumie wpływ środowiska zewnętrznego oraz wysiłku fizycznego na organizm ludzki.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne samodzielna praca studenta w bibliotece	Odpowiedź ustna, praca pisemna, dyskusja
B3_U01	Student potrafi wykonać pomiary podstawowych czynności życiowych organizmu ludzkiego.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne samodzielna praca studenta	Kontrola umiejętności praktycznych

			w bibliotece	
B3_U02	Student potrafi przeprowadzić rozgrzewkę.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne samodzielna praca studenta w bibliotece	Kontrola umiejętności praktycznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS		Stacjo narne	Niesta cjonar ne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład		15	
	Ćwiczenia audytoryjne		15	
	w sumie: ECTS		30 1,2	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece		5	
	Przygotowanie pracy pisemnej		15	
	w sumie: ECTS		20 0,8	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne		15	
	Przygotowanie pracy pisemnej		10	
	w sumie: ECTS		25 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykład: Przedstawienie przedmiotu, rys historyczny, główne pojęcia, bibliografia. Istota procesów fizjologicznych. Podstawowe procesy fizjologiczne w organizmie człowieka. Komórka nerwowa i jej czynność. Mechanizm przewodzenia bodźców. Synapsy. Fizjologia układu nerwowego. Czucie. Rodzaje czucia. Rodzaje receptorów i ich działanie. Narządy zmysłów. Komórka mięśniowa i jej działanie. Mechanizm skurczu mięśniowego. Zasada działania mięśnia szkieletowego, siła mięśniowa. Krew i układ krążenia. Cechy i rola krwi. Mechanizmy fizjologiczne warunkujące pracę układu krążenia. Działanie układu limfatycznego. Czynność serca. Mechanizmy fizjologiczne warunkujące pracę serca. Automatyzm pracy serca. Tętno. Układ oddechowy. Oddychanie zewnętrzne i wewnętrzne. Regulacja nerwowa procesu oddychania. Funkcjonowanie układu pokarmowego. Pobieranie, trawienie i wchłanianie pokarmów. Przemiana materii i energii. Procesy energetyczne ustroju. Źródła energii. Homeostaza. Zasady żywienia. Działanie układu moczowego. Czynność nerek. Wydzielanie wewnętrzne- mechanizm. Gruczoły dokrewne i ich działanie Rola hormonów i substancji humoralnych. Fizjologia wysiłków fizycznych. Klasyfikacja wysiłków fizycznych. Reakcja organizmu na wysiłek fizyczny. Adaptacja do wysiłku. Ćwiczenia: Czynność komórek nerwowych. Przesyłanie impulsów. Część somatyczna i autonomiczna układu nerwowego. Pojęcie odruchu. Fizjologia pracy mięśnia. Mechanizm skurczu mięśniowego. Rodzaje skurczów. Jednostka motoryczna. Energetyka skurczu mięśnia. Rola ATP. Fizjologiczne uwarunkowanie siły mięśniowej. Fizjologia układu krwionośnego. Krew – skład, rola, grupy krwi, krążenie krwi. Serce –
---	---

	czynność bioelektryczna, akustyczna i mechaniczna. Automatyzm pracy serca. Tętno. Fizjologia układ oddechowego. Mechanizm oddychania. Czynność płuc i przepony. Rola mięśni oddechowych. Tory oddychania. Transport gazów w organizmie. Oddychanie wewnętrzne. Pojemności płuc i objętości gazów. Wprowadzenie do fizjologii wysiłku fizycznego. Reakcja organizmu na wysiłek fizyczny. Rola rozgrzewki.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, ćwiczenia audytoryjne, pokaz, wykorzystanie podręczników programowych, modeli anatomicznych, plansz, praktyczne wykonywanie prób diagnostycznych i wysiłkowych.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obecność i aktywny udział w zajęciach, przygotowywanie prac pisemnych, prezentacji ustnych. Zaliczenie końcowe o charakterze teoretycznym i praktycznym. Zaliczenia poprawkowe w formie ustnej. Dopuszczenie do egzaminu na podstawie pozytywnej oceny z ćwiczeń.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Student ma prawo do jednej nieusprawiedliwionej nieobecności w czasie semestru. Ewentualne następne dwie nieobecności muszą być zaliczone w czasie konsultacji.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena z ćwiczeń: 50%, ocena z egzaminu: 50% Kryteria wystawienia oceny z ćwiczeń: frekwencja-25%, praca pisemna-25%, zaliczenie końcowe-25%, aktywność na zajęciach-25%.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Udział w konsultacjach, samokształcenie w bibliotece, przygotowanie pracy pisemnej.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Wiedza z biologii na poziomie szkoły średniej.
Zalecana literatura:	
Podstawowa:	1. Eberhardt A. Fizjologiczne podstawy rekreacji ruchowej. Almamer 2008. 2. Michajlik W., Ramotowski W. Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL W-wa. 2003. 3. Ronikier, A. Fizjologia wysiłku w sporcie, fizjoterapii i rekreacji. COS W-wa. 2008. 4. Traczyk, W. Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL 2007. 5. Wojtyczek Ł., Szarłowicz T.: Podstawy fizjologii i anatomii człowieka z elementami fizjologii wysiłku fizycznego. PWSZ Krosno 2014.
Uzupełniająca:	1. Górski, J. Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego. Wyd. Lek. PZWL 2011. 2. Jaskólski, A. Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego. AWF Wrocław 2006. 3. Ronikier, A. Fizjologia sportu. COS W-wa. 2004. 4. Traczyk W. (red) Słownik fizjologii człowieka PZWL 2000.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Komunikacja społeczna B.04
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Social communication
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordinator przedmiotu:	Mgr Katarzyna Kotowska

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest wypracowanie umiejętności skutecznej komunikacji w sytuacjach społecznych, opanowanie przez studentów technik nawiązywania i podtrzymywania kontaktów interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów, podejmowania współpracy w grupie, kierowania grupą zadaniową oraz dostarczenie wiedzy dotyczącej rozwijania indywidualnych umiejętności interpersonalnych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – warsztaty 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B4_W01	w zakresie wiedzy: zna podstawowe pojęcia, zasady, techniki komunikacji społecznej i interpersonalnej.	K_W06	warsztaty	Ocena będąca podsumowaniem wyniku gry symulacyjnej.
B4_U01	w zakresie umiejętności: umie wykonać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej, posługuje się technikami skutecznej komunikacji, potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań w zakresie identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy społecznej, potrafi samodzielnie planować i organizować	K_U03	warsztaty	Ocena z projektu
B4_U02		K_U04		
B4_U03		K_U12		

	uczenie się przez całe życie.			
B4_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	warsztaty	Ocena zaangażowania w trakcie zajęć.
B4_K02	posiada zdolność prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	K_K05		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Warsztaty w sumie: ECTS		15 15 0,8	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w sieci praca nad projektem w sumie: ECTS		10 5 15 30 1,2	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Warsztaty przygotowanie ogólne praca w sieci praca nad projektem w sumie: ECTS		15 10 5 15 45 1,8	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Warsztaty: 1. Integracja grupy z zastosowaniem metod aktywizujących, wypracowanie indywidualnego obrazu własnej osoby w kontekście zachowań społecznych, Efekt pierwszego wrażenia. Wykorzystanie Efektu Hallo w relacjach zawodowych 2. Komunikacja niewerbalna – zasada otwartości, bariery komunikacyjne, zastosowanie teorii Dystansu społecznego w praktyce relacji społecznych. 3. Komunikacja werbalna – komunikacja jednostronna i wielostronna, zasady nawiązywania i prowadzenia konwersacji w sytuacjach zawodowych, zalety aktywnego słuchania, bariery w procesie komunikowania się, podstawowe zasady skutecznej komunikacji słownej. 4. Określenie indywidualnego stylu komunikowania studentów się w kontekście komunikacji wielorakiej H. Gardnera (komunikacja interpersonalna i intrapersonalna). 5. Sytuacja konfliktowa, konflikt interesów, wartości, relacji. Określenie sytuacji negocjacyjnej, czas i miejsce negocjacji, schemat prowadzenia negocjacji, formalne i nieformalne podłoże negocjacji. 6. Gra symulacyjna. Negocjacje twarde, miękkie, problemowe, ich zastosowanie w sytuacjach zawodowych. 7. Zasady współpracy w sytuacji zadaniowej, rola i typy przywódców grup formalnych i nieformalnych. Rola stereotypów i uprzedzeń w procesie porozumiewania się osób różnych narodowości i kręgów kulturowych.
---	---

Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - wykład informujący, - ankiety, kwestionariusze, testy, - gra symulacyjna, - elementy dramy, - fragmenty filmów, - dyskusja kierowana.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie projektu, udział w grze symulacyjnej, aktywność podczas zajęć. Zaliczenie poprawkowe – zaliczenie projektu, opis wniosków gry symulacyjnej.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Udział w zajęciach 30% Aktywność podczas zajęć 30% Ocena z projektu 20% Wynik gry symulacyjnej 20%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	
Zalecana literatura:	Adler R.B., <i>Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się</i> , Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2011 Gracz J., Sankowski T., <i>Psychologia w rekreacji i turystyce</i> , Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Poznań 2001 Nęcki Z., <i>Negocjacje w biznesie</i> , Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 2015 Pease A., <i>Język ciała</i> , GWP Gdańsk 2008

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Prawo w turystyce i rekreacji oraz ochrona własności intelektualnej B.05
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Law in tourism and recreation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6 pkt ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	III i IV
Koordynator przedmiotu:	dr Jacek Kraś

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie słuchaczy z problematyką dotyczącą prawa turystycznego. Przybliżenie zagadnień prawnych związanych ze świadczeniem usług turystycznych. Zapoznanie studentów z ustawodawstwem związanym z działalnością turystyczną i jego wpływem na proces kształtowania współczesnej turystyki i rekreacji. Nabycie umiejętności odnajdywania, interpretacji i zastosowania przepisów prawnych. Zapoznanie z przepisami prawa dotyczącymi własności intelektualnej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		Prawo w turystyce i rekreacji – wykład 30 h, ćw. 30 h Ochrona własności intelektualnej – wykład 5 h.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznyc h	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B5_W01	w zakresie wiedzy: Zna i rozumie wybrane zagadnienia w zakresie prawnych i organizacyjnych uwarunkowań działalności zawodowej.	K_W03	Wykład, ćwiczenia	Sprawdziany pisemne, odpowiedź ustna
B5_W02	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekreacyjnych.	K_W05	Wykład, ćwiczenia	(egzamin) Sprawdziany pisemne, odpowiedź ustna (egzamin)
B5_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań w zakresie obsługi ruchu turystycznego	K_U11	Wykład, ćwiczenia	Sprawdziany pisemne, odpowiedź ustna (egzamin)

B5_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Wykład, ćwiczenia	Sprawdziany pisemne, odpowiedź ustna (egzamin)
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	6 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia w sumie: ECTS		35 30 65 2,5	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece przygotowanie do kolokwium i do egzaminu w sumie: ECTS		20 25 30 75 3,5	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia w sumie: ECTS		30 30 1,2	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Wstęp do nauki o prawie. Pojęcie i zakres uregulowań prawa turystycznego, źródła prawa turystycznego, podstawowe pojęcia z zakresu prawa turystycznego. Podstawy prawne prowadzenia działalności gospodarczej. Formy organizacyjno-prawne podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w turystyce i rekreacji. Działalność organizatorów turystyki i pośredników turystycznych jako działalność regulowana (wymagania, wpis do rejestru). Podstawy prawne świadczenia usług hotelarskich. Prawo międzynarodowe w turystyce i rekreacji. Charakter prawny i zadania Polskiej Organizacji Turystycznej. Podstawowe zagadnienia z zakresu prawa i postępowania cywilnego. Odpowiedzialność cywilna w turystyce i rekreacji – zagadnienia wstępne. Odpowiedzialność cywilna organizatora turystyki. Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorcy ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych. Odpowiedzialność cywilna agenta turystycznego. Odpowiedzialność kontraktowa gościa hotelowego. Odpowiedzialność deliktowa gościa hotelowego. Odpowiedzialność cywilna za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi hotelarskiej. Odpowiedzialność zakładu hotelarskiego za szkody osobowe. Odpowiedzialność zakładu hotelarskiego za rzeczy wniesione przez gościa.
---	--

	Odpowiedzialność cywilna przewoźnika. Umowa o imprezę turystyczną. Umowa hotelowa. Umowa time-sharingu. Umowa najmu środka transportowego. Umowa przewozu. Umowy o usługi gastronomiczne i usługi bankietowe. Umowy zawierane przez biuro podróży z kontrahentami (podwykonawcami). Ubezpieczenia w turystyce – zagadnienia wprowadzające. Omówienie najważniejszych ubezpieczeń w turystyce. Ochrona klienta korzystającego z usług turystycznych i rekreacyjnych. Ochrona własności intelektualnej – Podstawowe pojęcia z zakresu prawa własności intelektualnej oraz praw autorskich i pokrewnych. Regulacje prawnoautorskie związane z pisanem prac dyplomowych. Prawo patentowe, wzory przemysłowe, wzory użytkowe, znaki towarowe, oznaczenia geograficzne, topografie układów scalonych środki ich ochrony, procedury rejestracyjne. Ćwiczenia: Wprowadzenie do nauki o prawie. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa. Budowa aktu prawnego, zakresy obowiązywania prawa. Status prawny organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych w świetle przepisów ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Ochrona klienta na podstawie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Zadania, wymagania i procedura uzyskania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek w świetle obowiązujących przepisów. Kontrola przewodników turystycznych i pilotów wycieczek. Formy zatrudnienia. Odpowiedzialność prawną pilota wycieczek i przewodnika turystycznego. Analiza przykładów, rozwiązywanie kazusów. Analiza wybranych ofert i umów proponowanych przez biura podróży. Podejmowanie działalności gospodarczej w Polsce – wymagania formalne.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, opis, analiza i sporządzanie pism specjalistycznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Egzamin ustny Ćwiczenia – sprawdziany pisemne Egzamin poprawkowy -według zasad określonych dla pierwszego terminu
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Ocena z egzaminu – 60% Ocena z zaliczenia ćwiczeń – 40%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy prawa
Zalecana literatura:	1. Nesterowicz M., <i>Prawo turystyczne</i> , Wolters Kluwer Polska-OFICyna,

Warszawa 2016.

2. Gospodarek J, *Prawo w turystyce i rekreacji*, Difin, Warszawa 2007.

3. Żywicka A., *Rygory prawne podejmowania oraz prowadzenia działalności turystycznej w Polsce*, Difin, Warszawa 2014

4. Piotr Cybula, *Usługi turystyczne Komentarz*, Wolters Kluwer 2012

5. J. Sieńczyło-Chlabicz, M. Nowikowska, M. Rutkowska- Sowa (red.), *Prawo własności intelektualnej*, Wolters Kluwer, Warszawa, 2018

6. Barta, R. Markiewicz (red.), *Prawa autorskie i prawa pokrewne*, Wolters Kluwer, Warszawa, 2021.

7. Ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, (Dz.U. z 1994 ,nr 24 poz. 83 z późn. zm.)

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ekoturystyka z ekologią B.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Ecotourism with ecology
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Nabycie umiejętności rozumienia i analizowania procesów dokonujących się w środowisku przyrodniczym. Identyfikacji zagrożeń ekologicznych. Znajomość przestrzennego rozmieszczenie form ochrony przyrody w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Beskidu Niskiego, Bieszczadów i Pogórza. Kształtowanie umiejętności samodzielnego obserwowania i rejestrowania stanu środowiska.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 30 h, ćw. audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznyc h	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
B6_W01	w zakresie wiedzy: zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Oceny z kolokwiiów pisemnych ograniczonyc h czasowo; Wykonanie zadania projektowego, indywidualne zaliczenie projektu
B6_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych	K_W09		
B6_U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadana wiedzę podczas	K_U08	Wykład	Zaliczenie

	wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej		Ćwiczenia audytoryjne	projektu Ocena z prezentacji ustnej, Wypracowanie decyzji w trakcie zadań projektowych
B6_K01	w zakresie kompetencji społecznych: krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
B6_K02	świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09		Wstępna ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 15 45 1,5		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	30 10 20 15 75 2,5		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece prace terenowe w sumie: ECTS	60 15 75 2,5		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Treści kształcenia – Wykłady: 1. Podstawowe wiadomości z ekologii i ochrony środowiska. Czym jest ekologia i czym nie jest. 2. Organizm i jego środowisko. Czynniki ograniczające. Warunki środowiskowe i zasada tolerancji. 3. Populacja i jej charakterystyki (liczebność, śmiertelność, rozrodczość, struktura przestrzenna). 4. Biocenoza – wspólnota wszystkich istot (stosunki między populacjami). 5. Ekosystem i jego struktura. 6. Gleba żywą częścią ekosystemu. 7. Krążenie materii w przyrodzie. 8. Sukcesja ekologiczna. 9. Ekosystemy lądowe świata (ekosystemy strefowe i astrefowe). 10. Ekosystemy wodne świata (jeziora, rzeki, morza). 11. Środowisko naturalne, jego zagrożenia i ochrona (powietrze,
---	---

	środowisko wodne) 12. Zagrożenia dla całej Ziemi: dziura ozonowa, efekt szklarniowy 13. Środowisko a człowiek – problemy demograficzne, antropogeniczne zmiany w środowisku, siedliska naturalne, półnaturalne i antropogeniczne. Wpływ zanieczyszczeń na zdrowie człowieka. 14. Problem wyczerpywania się surowców. System zagospodarowania odpadów. 15. System ochrony przyrody w Polsce i w województwie podkarpackim. 16. Przegląd parków narodowych, krajobrazowych, rezerwatów przyrody i pomników przyrody województwa podkarpackiego. 17. Stan środowiska w województwie podkarpackim 18. Jak żyć zgodnie z przyrodą? 19. Turystyka a ochrona przyrody. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa lokalnego. Walory przyrodnicze powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego. 2. Struktura ekologiczna i dynamika populacji. Elementy struktury populacji (wielkość i liczebność, struktura przestrzenna, struktura wiekowa, struktura płci). 3. Stosunki między populacjami: zależności między zjadającymi a zjadanymi, konkurencja, symbioza. 4. Główne części ekosystemu oraz przepływ materii i energii między nimi. Sieci pokarmowe. 5. Krążenie materii w przyrodzie – interpretacja wykresów. 6. Ekosystemy lądowe – wykonanie i interpretacja mapy najważniejszych formacji roślinnych świata. 7. Katalog naszych trucizn: gazy, zanieczyszczenia wód, gospodarka odpadami. 8. Formy ochrony przyrody w województwie podkarpackim, ze szczególnym uwzględnieniem powiatu krośnieńskiego. Ćwiczenia terenowe: 7. Ćwiczenia w terenie: rejestrowanie różnorodności biologicznej – na górze Cergowej.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, wykład z kartami pracy, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Zaliczenie wykładów (egzamin) – 60% Zaliczenie ćwiczeń – 40%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek	Ustalane indywidualnie

nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa wiedza z zakresu ekologii, biologii, zoologii i geografii Przedmioty wprowadzające: Ekologia i ochrona środowiska
Zalecana literatura:	Zalecana literatura Literatura podstawowa: 1. Umiński T., <i>Ekologia, środowisko, przyroda</i>. WSiP, Warszawa 1996. 2. Wilczak Z., <i>Ekologia w turystyce</i>, WSSP w Lublinie, Warszawa Lublin 2004. 3. Dobrzańska B., Dobrzański G., Kielczewski D., <i>Ochrona środowiska przyrodniczego</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008. 4. Pullin A. S., <i>Biologiczne podstawy ochrony przyrody</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005 Uzupełniająca: 1. Niemiec W., <i>Turystyka alternatywna w zgodzie ze środowiskiem</i>, PWSZ w Nowym Sączu Nr 4, Nowy Sącz 2002. 2. Wnuk Z., Ziaja M., [red.], <i>Turystyka w parkach krajobrazowych</i>, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2009. 3. Kurnatowska A. [red.], <i>Ekologia. Jej związki z różnymi dziedzinami wiedzy</i>. PWN, Warszawa – Łódź 1997. 4. Malinowski A., Strzałko J. [red.], <i>Antropologia</i>, PWN, Warszawa – Poznań 1985. Szczęsny T., <i>Ochrona przyrody i krajobrazu</i>, PWN, Warszawa 1982.

C – Grupa przedmiotów kierunkowych

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy turystyki C.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Introduction to tourism
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	5 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej 2 pkt ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest wprowadzenie do zagadnień i wiedzy o turystyce, rozumienie problemów współczesnej turystyki, rozpoznawanie zjawisk występujących we współczesnej turystyce, identyfikowanie uwarunkowań rozwoju turystyki oraz opanowanie umiejętności analizy zjawisk i procesów zachodzących w turystyce.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – 30 h wykład, 3ćwiczenia audytoryjne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C01_W01	w zakresie wiedzy: w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię stosowaną w turystyce i rekreacji zna wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu turystyki i rekreacji zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb	K_W01	wykład ćwiczenia audytoryjne	ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo; egzamin pisemny ograniczony czasowo; ocena zaangażowania w zadaniach
C01_W02		K_W02		
C01_W03		K_W08		

	turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w turystyce			projektowych
C01_U01	w zakresie umiejętności: umie wykonywać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_U03		zaliczenie projektu
C01_U02	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy społecznej	K_U04	wykład	ocena z prezentacji ustnej,
C01_U03	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji	K_U08	ćwiczenia audytoryjne	
C01_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01		ocena zaangażowania w dyskusjach
C01_K02	posiada świadomość celowości wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie odpowiedniej oceny priorytetów służących realizacji określonego przez siebie i innych zadania	K_K04	ćwiczenia audytoryjne	wstępna ocena kompetencji społecznych
C01_K03	jest gotów do formułowania opinii dotyczących klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach turystycznych i rekreacyjnych	K_K07		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	7 pkt ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	wykład ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 60 2,5		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie do zajęć praca w bibliotece (studiowanie literatury przedmiotu) przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	30 30 15 25 100 4,0		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	ćwiczenia przygotowanie do zajęć projektowych przygotowanie projektu oraz prezentacji w sumie: ECTS	20 20 20 60 2,5		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Treści kształcenia: Wykłady: 1. Turystyka, czym jest, co stanowi jej istotę. 2. Podstawowe pojęcia i definicje. 3. Prekursorzy turystyki. 4. Historia rozwoju turystyki na świecie. 5. Historia rozwoju turystyki w Polsce. 6. Klasyfikacja zjawisk turystycznych. 7. Motywy uprawiania turystyki.
---	--

	8. Determinanty rozwoju zjawisk turystycznych. 9. Krajowy i zagraniczny ruch turystyczny. 10. Wpływ turystyki na człowieka oraz środowisko naturalne, społeczno-kulturowe i gospodarcze. 11. Eufunkcje i dysfunkcje turystyki. 12. Organizacja turystyki w Polsce i na świecie. 13. Metody stosowane w badaniach turystycznych. 14. Analiza możliwości rozwoju turystyki w Polsce, jej szanse i zagrożenia (turystyka przed, w trakcie i po pandemii). 15. Podsumowanie tematyki wykładów. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Turystyka a zachowanie człowieka. 2. Turystyka a wychowanie. 3. Zdrowotno-profilaktyczne znaczenie turystyki. 4. Wzory wypoczynku w społeczeństwie polskim. 5. Mocne i słabe strony polskiej turystyki. 6.– 30. Charakterystyka podstawowych form ruchu turystycznego.
	Metody dydaktyczne: - metody podające: wykład informacyjny, objaśnienia lub wyjaśnienia, opis - metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: prezentacje własne studentów, projekty, pokazy
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	- egzamin pisemny - ćwiczenia projektowe składające się z kilku zadań cząstkowych - kolokwium pisemne - egzamin poprawkowy / kolokwium – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń (w tym kolokwium oraz prezentacji własnej). Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - egzamin – 50% - zaliczenie ćwiczeń – 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa wiedza z zakresu wiedzy społecznej, przyrodniczej i kulturowej na poziomie szkoły ponadgimnazjalne.
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. Alejziak W., <i>Turystyka w obliczu wyzwań XXI wieku</i>. Albis, Kraków 2000. 2. Czerwiński J., <i>Podstawy turystyki</i>, Warszawa 2019. 3. Gaj J., <i>Zarys historii turystyki</i>. WSE, Warszawa 2003. 4. Gaworecki Wł., <i>Turystyka</i>. PWE, Warszawa 2014. 5. Kurek Wł., <i>Turystyka</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021. 6. Przeclawski K., <i>Człowiek a turystyka, zarys socjologii turystyki</i>. Albis, Kraków 2004. 7. Przeclawski K., <i>Etyczne podstawy turystyki</i>. Albis, Kraków 2001. Uzupełniająca: 1., Panasiuk A., <i>Rynek turystyczny. Struktura, procesy, tendencje</i>, Wydawnictwo Difin 2019., Wiadomości turystyczne, wydawnictwa i publikacje GUS oraz Instytutu Turystyki

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy rekreacji C.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Basics of Recreation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordinator przedmiotu:	dr hab. Zbigniew Barabasz, prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z problematyką rekreacji i czasu wolnego, wyposażenie w podstawową wiedzę przygotowującą do zrozumienia problemów sportu dla wszystkich umożliwiającą w przyszłości wybrania właściwej drogi kształcenia, analiza procesów dokonujących się w obszarze rekreacji i jej rozwoju, zaznajomienie z prawidłowościami rządzącymi aktywnością ruchową, rozwinięcie umiejętności analizy procesów rozwoju i oceny skutków jej uprawiania.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 30 godz., ćw. audytoryjne 30 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C2_W01	w zakresie wiedzy: Zna terminologię z zakresu rekreacji ruchowej i czasu wolnego	K_W01	Wykład	Ocena z prezentacji, udzielania instruktażu, egzamin
C2_W02	Ma wiedzę z zakresu teorii i metodyki rekreacji	K_W02	Ćwiczenia	
C2_U01	w zakresie umiejętności: Posiada umiejętności techniczne i ruchowe z zakresu wybranej formy aktywności ruchowej.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne	oceny za aktywność na zajęciach Ocena z prezentacji
C2_U02	Posiada umiejętności opracowania i prezentowania własnych scenariuszy zajęć ruchowych.	K_U09		
C2_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Działa zgodnie z zasadami bhp.	K_K06	Ćwiczenia	Ocena aktywności na

			audytoryjne	zajęciach i prezentacji
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 60 2,2		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	10 15 10 10 10 55 1,8		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS	30 10 15 10 75 2,2		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Prezentacja literatury przedmiotu. Kultura i kultura fizyczna – sposób pojmowania. 2. System kultury fizycznej w warunkach gospodarki rynkowej. 3. Historia rekreacji i jej uwarunkowania. 4. Podstawowe pojęcia teorii rekreacji. 5. Organizacja rekreacji w Polsce i wybranych krajach. 6. Fizyczne i społeczne uwarunkowania rekreacji ruchowej. 7. Cele rekreacji ruchowej. Zasady dydaktyczno-wychowawcze w rekreacji. 8. Czas wolny – ujęcie historyczne oraz współczesny fenomen. 9. Pedagogika czasu wolnego i jej związki z rekreacją ruchową. 10. Czynniki i środki rekreacji ruchowej. 11. Organizacja imprez rekreacyjnych- planowanie, realizacja, bezpieczeństwo. 12. Rekreacyjne formy aktywności ruchowej dla różnych grup wiekowych.. 13. Formy organizacyjne i prowadzenia zajęć ruchowych. 14. Metody nauczania czynności ruchowych w rekreacji. 15. Sylwetka organizatora imprez rekreacyjnych – predyspozycje psychofizyczne animatora i instruktora. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Istota i znaczenie rekreacji. 2. Rola rekreacji fizycznej w promocji zdrowia i profilaktyce chorób. 3. Praca zawodowa instruktora i animatora rekreacji. 4. Metodyka zajęć ruchowych z dziećmi i młodzieżą. 5. Rekreacyjne formy aktywności ruchowej bezpieczne dla seniorów – wskazania metodyczne. 6. Metodyka zajęć rekreacyjnych na boisku i obiektach sportowych. 7. Rekreacyjne formy aktywności ruchowej. Imprezy plenerowe. 8. Jednostka zajęć rekreacyjnych – rodzaje, zasady budowy i jej struktura. 9. Zajęcia rekreacyjne w terenie – tok postępowania wybranych zabaw
---	---

	i gier. 10. Scenariusz zajęć – studium przypadku. 11. Przykładowe programy i regulaminy wybranych imprez rekreacyjnych. 12. Przykłady rozwiązań praktycznych realizacji zajęć rekreacyjnych w terenie: formy gimnastyczne w rekreacji, zimowe formy rekreacji ruchowej, lekkoatletyczne formy rekreacji.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka problemowe – wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna eksponujące – prezentacje własne studentów, pokazy
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: egzamin 80% frekwencja 10% projekt 10%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	1. Bielec G. Półtorak W. Warchoń K., <i>Zarys teorii i metodyki rekreacji ruchowej</i>, PROKSENIA, Kraków 2011. 2. Kielbasiewicz-Drozdowska I., Siwiński W. (red.), <i>Teoria i metodyka rekreacji</i> (zagadnienia podstawowe). AWF, Poznań 2001. 3. Burgiel R. (red.), <i>Metodyka rekreacji ruchowej</i>. ZG TKKF, Warszawa 1993. 4. Toczec-Werner S. (red.), <i>Podstawy rekreacji i turystyki</i>. AWF, Wrocław 2005. 5. Winiarski R., <i>Wstęp do teorii rekreacji</i>. AWF, Kraków 1989. 6. Toczec-Werner S., <i>Osoba i zawód animatora czasu wolnego</i>. Zeszyty Naukowe. AWF, Wrocław 1993, 57. 7. Litwicka P., <i>Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego</i>, Proksenia Kraków, 2010.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy hotelarstwa C.03
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Hospitality Management
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	3
Koordinator przedmiotu:	dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem współczesnego rynku usług noclegowych. Nabycie przez studentów wiedzy dotyczącej organizacji pracy w obiekcie hotelarskim.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 30 godz., ćw. audytoryjne 15 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C3_W01	w zakresie wiedzy: Zna podstawową terminologię z zakresu turystyki i rekreacji Ma podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i prowadzenia obiektów hotelarskich Ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w hotelarstwie	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium Ocena projektu egzamin
C3_W02		K_W05	Ćwiczenia	
C3_W03		K_W10	Ćwiczenia	
C3_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi identyfikować potrzeby klienta indywidualnego oraz grupy społecznej	K_U04	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena projektu, prezentacji
C3_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Ma świadomość okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazując	K_K02	Ćwiczenia	zaangażowanie w dyskusjach;

	troskę o jego dobro		audytoryjne	projekt
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 15 45 1,7		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	10 10 5 5 10 40 1,3		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS	15 10 10 5 40 1,5		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Podstawowe pojęcia z zakresu hotelarstwa. 2. Historia rozwoju hotelarstwa na świecie i w Polsce. 3. Podział i charakterystyka usług hotelarskich. 4. Aktualne tendencje w rozwoju hotelarstwa na świecie i w Polsce. 5. Charakterystyka rodzajowa obiektów hotelarskich. Kategoryzacja obiektów hotelarskich. 6. Struktury organizacyjno-funkcjonalne w hotelarstwie – systemy, łańcuchy hotelowe, grupy markowe. 7. Udostępnianie obiektów hotelarskich dla niepełnosprawnych. 8. Jakość obsługi w obiektach noclegowych. Kontakty interpersonalne w obiektach hotelarskich. Ćwiczenia: 1. Standardy jakości w hotelarstwie. 2. Organizacje hotelarskie w Polsce i na świecie. 3. Udostępnianie obiektów hotelarskich dla niepełnosprawnych. 4. Silne i słabe strony hotelu – prezentacje własne studentów. 5. Kempingi, schroniska i inne obiekty dla turystyki aktywnej.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność	

studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Prezentacja – 25%, Kolokwium zaliczeniowe 25%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	Górska-Warsewicz H, <i>Organizacja przedsiębiorstw turystycznych i hotelarskich</i> . SGGW, Warszawa 2012 Oparka S., <i>Organizacja i technika pracy w hotelarstwie</i> . Nowa Ruda 2006 Milewska M., Włodarczyk B., <i>Hotelarstwo. Podstawowe wiadomości</i> , PWE, Warszawa 2009

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Geografia turystyczna Polski C.04
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourism geography of Poland
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest poznanie zasad waloryzacji przestrzeni geograficznej Polski dla potrzeb turystyki. Umiejętność wykorzystywania opracowań kartograficznych w turystyce. Wykorzystywanie wiedzy geograficznej w tworzeniu produktu turystycznego. Znajomość przestrzennego rozmieszczenie walorów krajoznawczych i obszarów chronionych w Polsce.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C4_ W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji	K_W01	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Oceny z kolokwium pisemnych ograniczonych czasowo Wykonanie zadania projektowego, indywidualne
C4_ W02	zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające m.in. podstawy turystyki, podstawy rekreacji, podstawy hotelarstwa, geografie turystyczną, krajoznawstwo, ekonomikę turystyki i rekreacji, organizację i zarządzanie, rynek usług turystycznych oraz przedmioty komplementarne dla turystyki, takie jak: anatomia i fizjologia człowieka, przedsiębiorczość, historia architektury i sztuki	K_W02		
C4_ W03	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w	K_W08		

C4_ W04	tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych	K_W09		zaliczenie projektu
C4_ U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	K_U08	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie projektu Ocena z prezentacji ustnej, Wypracowanie decyzji w trakcie zadań projektowych
C4_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Wstępna ocena kompetencji społecznych

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,5	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	20 10 10 30 70 2,5	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece praca w sieci w sumie: ECTS	15 15 15 15 60 2	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Treści kształcenia – Wykłady: Geografia turystyczna w strukturze nauk geograficznych – jej związek z innymi obszarami wiedzy. Metody oceny atrakcyjności środowiska przyrodniczego i antropogenicznego dla potrzeb turystyki.
--	---

Metody i techniki kształcenia: Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu: Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach	• Podstawowe pojęcia stosowane w geografii turystyki. Walory turystyczne Polski. Ogólna charakterystyka walorów wypoczynkowych Polski. Walory krajoznawcze. Walory antropogeniczne. Walory specjalistyczne. • Regiony i ośrodki turystyczne Polski: Karpaty i ich podział. Atrakcyjność turystyczna Karpat. • Przegląd walorów turystycznych Beskidów Zachodnich i Karpat Centralnych. • Walory turystyczne Beskidów Środkowych i Bieszczadów Zachodnich (ze szczególnym uwzględnieniem regionu krośnieńskiego) • Sudety. Podział i zróżnicowanie przyrodnicze. Walory turystyczne. • Wyżyna Małopolska (Wyżyna Krakowsko Częstochowska i Kielecko Sandomierska). • Pojezierza: podział, cechy i walory krajobrazu naturalnego. Przegląd walorów kulturowych. • Wybrzeże jako region turystyczny. Walory krajoznawcze i wypoczynkowe regionu. • Pozostałe regiony turystyczne i miasta Polski, w tym obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Ćwiczenia audytoryjne: • Mapa turystyczna, jej elementy i interpretacja. • Mapa turystyczna – rozwiązywanie zadań z zastosowaniem skali. • Mapa turystyczna – obliczanie spadków szlaków turystycznych. • Elementy kartografii turystycznej i społeczno-ekonomicznej – metodyka kartograficzna. • Mapa turystyczna a przewodnik turystyczny w analizie przebiegu wybranego szlaku turystycznego. • Regionalizacja Karpat, Sudetów. • Mapa Polski — regionalizacja fizyczno-geograficzna i turystyczna głównych obszarów turystycznych • Mapa turystyczna Polski – przestrzenne rozmieszczenie walorów. • Metody badań ruchu turystycznego. Wielokryterialna ocena ruchu turystycznego w wybranych miejscowościach lub regionach. • Prezentacje wybranych atrakcji turystycznych w Polsce, w tym swojej małej ojczyzny Ćwiczenia terenowe: • Walory turystyczne Beskidu Niskiego na przykładzie: Dukli, Iwonicza Zdroju, góry Cergowej. • Walory kulturowe okolicy Krosna – Pomniki Światowego Dziedzictwa Kultury – drewniany kościół w Haczowie Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, wykład z kartami pracy, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
--	--

jest obowiązkowa: Sposób obliczania oceny końcowej: Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ocena końcowa: Zaliczenie wykładów (egzamin) – 60% Zaliczenie ćwiczeń – 40% Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów: Zalecana literatura:	Podstawowa wiedza z zakresu geografii regionalnej Polski, kartografii społeczno-ekonomicznej i turystycznej. Przedmioty wprowadzające: Podstawy turystyki Zalecana literatura Podstawowa: • Warszzyńska J., Jackowski A., <i>Podstawy geografii turystyki</i>, Warszawa 1978; • Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., <i>Geografia turystyki Polski</i>, Warszawa 2002; • Kruczek Z., Sacha S., <i>Geografia atrakcji turystycznych Polski</i>, Kraków 2001; • Naumowicz K., <i>Regionalizacja turystyczna Polski. Rejony turystyczne</i>, WS Biznesu w Pile, Piła 2001; • Ratajaski L., <i>Metodyka kartografii społeczno-ekonomicznej</i>, Warszawa 1989. Uzupełniająca: • Kowalczyk A., <i>Geografia turystyki</i>, Warszawa 2001; • Atlas Polski, T. 3, <i>Turystyka i rekreacja</i>, Kraków 2003; • Łopatkiewicz P., <i>Drewniany kościół w Haczowie</i>, Kraków 2015 • Gaworecki W., <i>Turystyka</i>, Warszawa 2000; • Rogalewski O., <i>Zagospodarowanie turystyczne</i>, Warszawa 1979; • Przewodniki i mapy turystyczne

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Geografia turystyczna Europy i świata C.05
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourism geography of the world
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	5 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest poznanie najważniejszych walorów przyrodniczych i kulturowych poszczególnych kontynentów oraz uwarunkowań decydujących o wielkości ruchu turystycznego. Poznanie aktualnego podziału politycznego świata oraz najważniejszych regionów turystyczno-geograficznych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 30 h, ćw. audytoryjne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C5_ W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji	K_W01	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Oceny z kolokwίων pisemnych ograniczonych czasowo
C5_ W02	zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające m.in. podstawy turystyki, podstawy rekreacji, podstawy hotelarstwa, geografie turystyczną, krajoznawstwo, ekonomikę turystyki i rekreacji, organizację i zarządzanie, rynek usług turystycznych oraz przedmioty komplementarne dla turystyki, takie jak: anatomia i fizjologia człowieka, przedsiębiorczość, historia architektury i sztuki	K_W02		
C5_ W03	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w	K_W08		

C5_ W04	tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych	K_W09		zaliczenie projektu
C5_ U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	K_U08	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie projektu Ocena z prezentacji ustnej, Wypracowanie decyzji w trakcie zadań projektowych
C5_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Wstępna ocena kompetencji społecznych

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	6 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 60 2,4	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne Praca w bibliotece Praca w sieci Przygotowanie do kolokwii w sumie: ECTS	15 25 15 20 75 2,6	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece praca w sieci w sumie: ECTS	30 10 25 15 80 3,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form	Wykłady: Treści kształcenia – Wykłady: Geografia turystyczna państw sąsiadujących z Polską: Ukraina.
---	---

zajęć:	• Geografia turystyczna państw sąsiadujących z Polską: Słowacja. • Geografia turystyczna państw sąsiadujących z Polską: Czechy. • Walory kulturowe państw Półwyspu Iberyjskiego (Hiszpania, Portugalia) • Walory kulturowe państw Półwyspu Bałkańskiego (Chorwacja, Czarnogóra, Grecja) • Góry Europy jako regiony turystyczne: Alpy, Pireneje, Apeniny i apeniński łuk wulkaniczny, G. Dynarskie, Olimp, Parnas) • Europa – walory kulturowe i przyrodnicze Europy: wybrane miasta i parki narodowe • Geografia turystyczna krajów pozaeuropejskich – charakterystyka walorów turystycznych w wybranych regionach i krajach pozaeuropejskich: warunki rozwoju turystyki w Azji: Chiny, Indie, państwa Azji Południowo-wschodniej. Bliski Wschód. • Warunki rozwoju turystyki w Afryce. Egipt, Tunezja, państwa Afryki wschodniej i południowej. • Warunki rozwoju turystyki w Ameryce Północnej. Parki narodowe USA. Meksyk. • Warunki rozwoju turystyki w Ameryce Południowej. Przegląd walorów turystycznych: Brazylii, Peru, Boliwii i Argentyny. • Warunki rozwoju turystyki w Australii i Oceanii. Przegląd walorów. Ćwiczenia audytoryjne: • Mapy konturowe kontynentów — podziały polityczne, ukształtowanie poziome i pionowe, warunki klimatyczne. Lokalizacja ważniejszych walorów turystycznych i parków narodowych. • Prezentacja wybranych atrakcji turystycznych z państw europejskich i z pozostałych regionów świata. • Specyficzne warunki rozwoju turystyki – mapy specjalistyczne i ich interpretacja (mapy walorów, chorób, konfliktów zbrojnych itp.)
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, wykład z kartami pracy, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa: Sposób obliczania oceny końcowej: Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe Ocena końcowa: Zaliczenie wykładów (egzamin) – 60% Zaliczenie ćwiczeń – 40% Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa wiedza z zakresu kartografii społeczno-ekonomicznej i turystycznej, geografii regionalnej. Przedmioty wprowadzające: Podstawy turystyki

Zalecana literatura:**Zalecana literatura****Podstawowa:**

- *Geografia turystyczna świata*, red. J. Warszyńska, Warszawa 1997;
- Warszyńska J., Jackowski A., *Podstawy geografii turystyki*, Warszawa 1978;
- Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., *Geografia turystyki Polski*, Warszawa 2002;
- Kruczek Z., Sacha S., *Geografia atrakcji turystycznych Polski*, Kraków 2001;
- Kruczek Z., Sacha S., *Europa, zarys geografii turystycznej*, Kraków 2001;
- Naumowicz K., *Regionalizacja turystyczna Polski. Rejony turystyczne*, WS Biznesu w Pile, Piła 2001;
- Kurek W. [red.], *Regiony turystyczne świata*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 (Cz. 1, 2);
- Ratajaski L., *Metodyka kartografii społeczno-ekonomicznej*, Warszawa 1989.

Uzupełniająca:

- Kowalczyk A., *Geografia turystyki*, Warszawa 2001;
- Atlas Polski, T. 3, *Turystyka i rekreacja*, Kraków 2003;
- Łopatkiewicz P., *Drewniany kościół w Haczowie*, Kraków 2015
- Gaworecki W., *Turystyka*, Warszawa 2000;
- Rogalewski O., *Zagospodarowanie turystyczne*, Warszawa 1979;
- Przewodniki i mapy turystyczne

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Geografia turystyczna krajów karpackich C.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourist geography of the Carpathian countries
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest poznanie szczegółowego podziału Karpat oraz wpływu budowy geologicznej na zróżnicowanie krajobrazowe gór. Student poznaje podstawowe elementy środowiska geograficznego Karpat: klimat, hydroografię, piętra roślinne, a także najważniejsze regiony turystyczne. Podziały łańcucha karpackiego powiązane są z historycznym wkładem polskich geografów w poznaniu tych gór.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C6_ W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji	K_W01	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Oceny z kolokwίων pisemnych ograniczonych czasowo Wykonanie zadania projektowego, indywidualne zaliczenie projektu
C6_ W02	zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające m.in. podstawy turystyki, podstawy rekreacji, podstawy hotelarstwa, geografie turystyczną, krajoznawstwo, ekonomikę turystyki i rekreacji, organizację i zarządzanie, rynek usług turystycznych oraz przedmioty komplementarne dla turystyki, takie jak: anatomia i fizjologia człowieka, przedsiębiorczość, historia architektury i sztuki	K_W02		
C6_ W03	zna podstawowe uwarunkowania działalności	K_W08		

C6_ W04	zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych	K_W09		
C6_ U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	K_U08	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie projektu Ocena z prezentacji ustnej, Wypracowanie decyzji w trakcie zadań projektowych
C6_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Wstępna ocena kompetencji społecznych

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30	 1,2
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	10 5 10 20 45	 1,8
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece praca w sieci w sumie: ECTS	15 15 15 15 60	 2 2

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form	Wykłady: Treści kształcenia – Wykłady:
---	---

zajęć:	• Charakterystyka ogólna i podział Karpat. • Wkład polskich geografów w poznanie Karpat – od Staszica do Kondrackiego. • Budowa geologiczna łańcucha karpackiego i jej wpływ na zróżnicowanie krajobrazowe pasm górskich. • Klimat Karpat – piętra klimatyczne, pokrywa śnieżna i lokalne zjawiska meteorologiczne (halny, bryzy górskie). • Wielkie rzeki karpackie i typy jezior górskich. • Piętra roślinne w Karpatach i ich zróżnicowanie. • Regiony geograficzno-turystyczne Zachodnich Karpat Zewnętrznych • Regiony geograficzno-turystyczne Zachodnich Karpat Centralnych • Regiony geograficzno-turystyczne Zachodnich Karpat Wewnętrznych • Regiony geograficzno-turystyczne Wschodnich Karpat Zewnętrznych • Wewnętrzne Karpaty Wschodnie i ich podział na regiony turystyczno-geograficzne • Karpaty Południowe jako region turystyczny • Góry Zachodniorumuńskie (Apuseni) i ich znaczenie w turystyce Rumunii. • Wyżyna Transylwańska i jej walory kulturowe i przyrodnicze. • Kulturowe znaczenie łańcucha karpackiego. • Ocena zagospodarowania turystycznego wybranych pasm górskich w Karpatach. Ćwiczenia audytoryjne: • Regionalizacja łańcucha karpackiego – mapy konturowe Karpat i ich makroregionów, najważniejsze granice • Prezentacja wybranych atrakcji turystycznych z pasm górskich Karpat • Mapy turystyczne wybranych pasm górskich jako narzędzie do oceny walorów i natężenia ruchu turystycznego.
Metody i techniki kształcenia: Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu: Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa: Sposób obliczania oceny końcowej:	Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, wykład z kartami pracy, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe Ocena końcowa: Zaliczenie wykładów (egzamin) – 60% Zaliczenie ćwiczeń – 40%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach: Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Ustalane indywidualnie Podstawowa wiedza z geografii turystycznej Polski i Europy. Umiejętność interpretacji map turystycznych i tematycznych. Przedmioty wprowadzające: Podstawy turystyki, Geografia turystyczna Polski, Geografia turystyczna świata.

Zalecana literatura:	Zalecana literatura Podstawowa: • Kondracki J., <i>Karpaty</i>, Warszawa 1989; • <i>Mała Encyklopedia Karpat. Pogranicze polsko-słowackie</i>, Praca zbiorowa [red.] Balon J., Więclaw Michniewska J., Rzeszów 2018; Uzupełniająca: • Maryański A., <i>Rumunia</i>, Warszawa 1973; • Galusek Ł., Jurecki M., Dumitru A., <i>Rumunia</i>, Kraków 2007. • Rąkowski G., <i>Ukraińskie Karpaty i Podkarpacie (części: wschodnia i zachodnia)</i>, Pruszków 2013 i 2014. • Nacher A., Styczyński M., Cisowski B., Klimek P., <i>Słowacja – karpackie serce Europy</i>, Kraków 2004. • Przewodniki i mapy turystyczne
-----------------------------	--

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ćwiczenia terenowe w wybranych regionach Karpat C.07
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Field exercises in selected regions of the Carpathians
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku 1 pkt. ECTS – nauki o sztuce
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordinator przedmiotu:	dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem ćwiczeń terenowych realizowanych w przynajmniej dwóch regionach geograficznych Karpat jest aktywne porównanie warunków naturalnych (stosunków hipsometrycznych, krajobrazów) i kulturowych (historia, osadnictwo, etnografia regionów) wybranych obszarów górskich. Szczegółowe poznawanie regionów odbywa się w oparciu o przekaz krajoznawczy (przewodnicki) prowadzony w autokarze i w czasie przejść pieszych. Studenci poznają geografie, historię, etnografię, ochronę przyrody oraz zagospodarowanie turystyczne wytypowanych pasm górskich. Studenci kształtują umiejętności uzyskiwania informacji z różnych źródeł wiedzy krajoznawczej, a w szczególności czytania i interpretacji map topograficznych i turystycznych oraz przewodników. W czasie ćwiczeń kształtowanie są umiejętności wykorzystania specjalistycznego sprzętu turystycznego oraz umiejętności z zakresu rozwiązywania konfliktów w grupie.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- ćwiczenia terenowe: 40 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C7_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w krajoznawstwie, zwłaszcza terminy związane z geografą, geologią, historią i dziedzictwem artystycznym człowieka jako przedmiotem zainteresowania turystycznego w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane fakty i zjawiska dotyczące dziedzictwa	K_W01 K_W02		Ocena bieżąca z odpowiedzi studenta

C7_W02	kulturowego człowieka zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08	ćwiczenia terenowe	Ocena bieżąca z odpowiedzi studenta
C7_U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki	K_U07		Ocena bieżąca z prezentacji własnej
C7_U01	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki kulturowej	K_U09	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Ocena bieżąca z odpowiedzi studenta
C7_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego doskonalenia się	K_K01		Ocena zaangażowania studenta podczas dyskusji
C7_K02	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena uzyskanych kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS			Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia terenowe w sumie: ECTS			40 40h 1,3 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Przygotowanie prezentacji Przygotowanie do odpowiedzi ustnej w sumie: ECTS			5 5 10 20h 0,7 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia terenowe Przygotowanie prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece Przygotowanie się do odpowiedzi ustnej w sumie: ECTS			40 5 10 55h 1,8 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia terenowe (turystyka autokarowa, piesza): • Metodyka prowadzenia grupy: przywitanie, rozpoczęcie wycieczki turystycznej, podsumowanie, zakończenie • Posługiwanie się mikrofonem w autokarze • Metodyka prowadzenia grupy w terenie zabudowanym • Metodyka prowadzenia grupy w terenie górskim • Przekaz wiadomości krajoznawczych • Interpretacja treści mapy turystycznej w terenie • Identyfikacja obiektów widocznych w terenie (interpretacja panoram górskich) • Korzystanie ze sprzętu turystycznego • Zachowanie się przewodnika i grupy w sytuacjach wyjątkowych • Walory turystyczne wybranych grup górskich (np. Bieszczady Zachodnie, Beskid Niski, Słowacki Raj, Tatry) Ćwiczenia terenowe (turystyka rowerowa): • Organizacja ćwiczeń praktycznych. Dobór roweru, jego ustawienie i regulacja. Zasady bezpiecznej organizacji zajęć, przepisy ruchu drogowego. • Korzystanie z roweru na drogach publicznych. Doskonalenie jazdy w grupie. • Prowadzenie grupy rowerowej w terenie górzystym po drogach utwardzonych. Utrzymywanie bezpieczeństwa i zwartości grupy. • Prowadzenie grupy w terenie górzystym po różnorodnych drogach, w tym nieutwardzonych. Technika pokonywania różnych form terenowych – podjazdy, zjazdy, drogi polne. Praca z mapą, orientowanie się w terenie. • Prowadzenie grupy po wyznaczonym w terenie szlaku rowerowym. Zapoznanie się z historią, kulturą i architekturą terenu • Samodzielny wybór trasy przejazdu, praca z mapą, kompasem, busolą, orientowanie się w terenie. • Obsługa i konserwacja roweru.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład informacyjny (komentarz przewodnicki) eksponujące – pokaz połączony z przeżyciem
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu: Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	udział w zajęciach terenowych prezentacja (wykład informacyjny) w wybranych miejscach i przy wybranych obiektach uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: udział w zajęciach terenowych – 50% ocena z prezentacji – 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach: Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności	Ustalane indywidualnie Podstawy turystyki, Geografia turystyczna, obsługa ruchu turystycznego

przedmiotów:

Zalecana literatura:

Czarnowski A., *Poradnik metodyczny dla przewodników*, Warszawa 1970;
Kruczek Z., Zdebski J., *Metodyka organizowania wycieczek i imprez górskich*, Warszawa-Kraków 1984;

Buczyński A., Kędracki M. i in., *Rower*, Wyd. Pascal, Bielsko-Biała, 2004.

Evans J., Richards B., *Rowery górskie. Wszystko o rowerach, akcesoriach i technice jazdy*, Wyd. Elipsa, Warszawa, 1996.

Skibicki Z., *Szkoła turystyki rowerowej*, Pelplin 2006

Przewodniki i mapy:

Beskid Niski. Przewodnik dla prawdziwego turysty. OW Rewasz 2019

Bieszczady. Przewodnik dla prawdziwego turysty. OW Rewasz 2019

Beskid Niski. Mapa turystyczna. 1 : 50 000. Compass 2019

Bieszczady. Mapa turystyczna. 1 : 50 000. Compass 2019

Słowacki Raj. Mapa turystyczna. 1 : 50 000. Harmanec

Pieniny. Mapa turystyczna. 1 : 50 000. Compass

lub podobne opracowania dla innych regionów turystycznych Karpat.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Krajoznawstwo C.08
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Country survey
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS 1 pkt. ECTS - nauki o Ziemi i środowisku: 1 pkt. ECTS - nauki o sztuce
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordinator przedmiotu:	Dr hab. Piotr Łopatkiewicz – prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest zaprezentowanie podstawowych terminów i definicji dot. krajoznawstwa, jego ewolucji i znaczenia. Dostarczenie podstawowej wiedzy dot. historii krajoznawstwa w Polsce od czasów Oświecenia do czasów współczesnych. Zapoznanie z organizacją krajoznawstwa w Polsce jego miejscem w kulturze czasu wolnego oraz zaprezentowanie podstawowych kierunków i form działalności krajoznawczej. Przedstawienie podstawowych metod i środków stosowanych w krajoznawstwie oraz w organizowaniu i programowaniu krajoznawstwa turystycznego. Omówienie roli kadry turystycznej w realizacji celów krajoznawczych				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- wykład: 15 h - ćwiczenia audytoryjne: 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C9_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające podstawowe zagadnienia związane z teorią i metodyką krajoznawstwa zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu	K_W02		Ocena

C8_W02	turystycznego, organizacji imprez turystycznych oraz metodyki prowadzenia działalności krajoznawczej	K_W07	Wykład oraz Ćwiczenia audytoryjne	z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
C8_W03	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i krajoznawstwa oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego oraz w krajoznawstwie	K_W08		Wykonanie prezentacji, indywidualnej
C8_U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki oraz krajoznawstwa	K_U07		Ocena bieżąca z prezentacji własnej
C8_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki oraz działalności krajoznawczej	K_U09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
C8_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01		Ocena zaangażowania w dyskusjach
C8_K02	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS			Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS			15 15 30 1 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Przygotowanie prezentacji Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS			4 10 12 26 1 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Przygotowanie prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS			15 14 29 1 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w	Treści kształcenia
---	---------------------------

ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Krajoznawstwo – przegląd podstawowych definicji i określeń. 2. Organizacja krajoznawstwa w Polsce oraz miejsce krajoznawstwa w kulturze czasu wolnego. 3. Zarys historii krajoznawstwa polskiego od Oświecenia do XX wieku. 4. Zasady programowania w krajoznawstwie turystycznym oraz dobór treści krajoznawczych w programowaniu wyjazdów turystycznych. 5. Rola kadry turystycznej w realizacji celów krajoznawstwa oraz warsztat krajoznawczy przewodnika i pilota wycieczek zagranicznych. 6. Walory krajoznawcze i ich rola w programowaniu wyjazdów turystycznych. 7. Krajoznawstwo turystyczne jako forma działalności krajoznawczej oraz formy popularyzacji wiedzy krajoznawczej. 8. Wykorzystanie wiedzy krajoznawczej w tworzeniu produktu turystycznego. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Najważniejsze organizacje turystyczno-krajoznawcze na ziemiach polskich w 2. poł. XIX i na początku XX wieku. 2. Walory krajoznawcze zabytków i dób kultury i ich rola w programowaniu wyjazdów turystycznych – projekty i prezentacje własne studentów. 3. Walory krajoznawcze pamiątek historycznych i ich rola w programowaniu wyjazdów turystycznych – projekty i prezentacje własne studentów. 4. Walory krajoznawcze współczesnych osiągnięć człowieka i ich rola w programowaniu wyjazdów turystycznych – projekty i prezentacje własne studentów. 5. Walory krajoznawcze dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego i ich rola w programowaniu wyjazdów turystycznych – projekty i prezentacje własne studentów. 6. Interpretacja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, jej cele i znaczenie w turystyce.
Metody i techniki kształcenia:	- metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych jest 75% frekwencji na ćwiczeniach, przygotowanie 1 prezentacji, zaliczenie kolokwium końcowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń audytoryjnych.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Składniki oceny końcowej: - ocena z ćwiczeń audytoryjnych: 50% - ocena z egzaminu: 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i	Podstawowa znajomość historii i geografii regionalnej oraz wiedzy o kulturze

dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	na poziomie szkoły średniej.
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. Kruczek Z., Kurek A., Nowacki M., <i>Krajoznawstwo. Zarys teorii i metodyki</i>, Wydawnictwo „Proksenia”, Kraków 2008 Uzupełniająca: 1. Bieńczyk G., <i>Krajoznawstwo i jego związki z turystyką</i>, (Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie), Warszawa 2003 2. Kruczek Z., Sacha S., <i>Walory turystyczne Polski</i>, (wydanie skryptowe, AWF Kraków), Kraków 1990 3. Kruczek Z., Sacha S., <i>Geografia atrakcji turystycznych Polski</i>, (Wyd. „Ostoja”), Kraków 1995 lub wydania nowsze 4. Kruczek Z., <i>Polska. Geografia atrakcji turystycznych</i>, Wydawnictwo „Proksenia”, Kraków 2003 5. <i>Kompendium pilota wycieczek</i>. Praca zbiorowa pod red. Zygmunta Kruczka, (wyd. 4 uzupełnione), „Proksenia”, Kraków 2003 6. <i>Słownik geograficzno-krajoznawczy Polski</i>, wyd. czwarte uzupełnione, Warszawa 2000

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ekonomika turystyki i rekreacji C.09
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	The economics of tourism and recreation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt ECTS – 3.3 nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z wiedzą z zakresu ekonomicznych zagadnień funkcjonowania jednostek z branży turystyka i rekreacja oraz wykształcenie świadomości procesów ekonomicznych obserwowanych w sektorze turystyki i rekreacji.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C9_W01	w zakresie wiedzy: Zna przedmiot badań ekonomiki turystyki i rekreacji.	K_W02	Wykład	Ocena z egzaminu pisemnego;
C9_W02	Interpretuje procesy ekonomiczne obserwowane w sektorze usług turystycznych i rekreacyjnych.	K_W05	Wykład/ Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu pisemnego
C9_W03	Rozpoznaje zasady funkcjonowania jednostek we współczesnej gospodarce turystycznej.	K_W10	Wykład/ Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu pisemnego
C9_U01	w zakresie umiejętności: potrafi pozyskiwać i wykorzystywać informacje gospodarcze niezbędne do prowadzenia	K_U03	Ćwiczenia audytoryjne	ocena poprawności

C9_U02	działalności gospodarczej w sektorze turystyki i rekreacji.	K_U04	Ćwiczenia audytoryjne	dokumentacji, częstkowa ocena z ćwiczeń
C9_U03	analizuje mechanizmy funkcjonowania gospodarki turystycznej. potrafi sporządzić biznesplan przedsięwzięcia/przedsiębiorstwa w turystyce i rekreacji.	K_U07	Ćwiczenia audytoryjne	ocena poprawności dokumentacji,
C9_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest przygotowany do działań grupowych realizując w nich różne role	K_K06		Ocena zaangażowania w dyskusjach
C9_K02	Potrafi formułować opinie dotyczące klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach turystycznych i rekreacyjnych	K_K07	Ćwiczenia audytoryjne	ocena zaangażowania w pracę grupy
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,3		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca nad projektem przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	15 25 40 1,7		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia Praca samodzielna nad projektem w sumie: ECTS	15 15 30 1,0		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Przedmiot badań ekonomiki turystyki i rekreacji; ekonomika turystyki i rekreacji a inne dyscypliny nauk ekonomicznych. 2. Przedmiotowa i podmiotowa struktura turystyki jako elementu gospodarki. 3. Typologia przedsiębiorstw turystycznych. Otoczenie przedsiębiorstwa turystycznego. Źródła finansowania przedsiębiorstw turystycznych. 4. Gospodarstwo domowe na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych. 5. Dobra, towary i usługi jako podstawowe kategorie ekonomiczne konsumpcji turystycznej. 6. Rola turystyki i rekreacji w rozwoju regionalnym i lokalnym. Inwestycje w turystyce i rekreacji.
---	--

	Ćwiczenia audytoryjne: 1. Funkcje turystyki w gospodarce. 2. Rynek usług turystycznych. 3. Popyt turystyczny. 4. Podaż turystyczna. 5. Analiza efektywności ekonomicznej w turystyce. Efektywność ekonomiczna i społeczna usług turystycznych i rekreacyjnych. 6. Zakładanie działalności gospodarczej w sektorze turystyki. 7. Biznesplan projektu turystycznego dla wybranej gminy/miejscowości lub regionu. Ekonomiczne uwarunkowania podjęcia działalności gospodarczej w turystyce i rekreacji.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - wykład multimedialny, - ćwiczenia audytoryjne, - projekt - dyskusja
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Egzamin pisemny lub ustny Projekt pisemny
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - egzamin – 50% - projekt 40% - aktywność i frekwencja 10%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Ekonomia, Rynek usług turystycznych, Podstawy turystyki, Podstawy hotelarstwa, Podstawy rekreacji, Prawo w turystyce i rekreacji, Przedsiębiorczość
Zalecana literatura:	1. Panasiuk A. (red.), <i>Ekonomika turystyki. Wybrane zagadnienia</i>, Wyd. PWN, Warszawa 2006. 2. Panasiuk A. (red.), <i>Ekonomika turystyki i rekreacji</i>, Wyd. PWN, Warszawa 2011. 3. Panasiuk A., <i>Rynek turystyczny. Struktura, procesy, tendencje</i>, Difin, Warszawa 2019. 4. Goranczewski B., Szeliga-Kowalczyk A., <i>Jakość usług turystycznych i rekreacyjnych. Ujęcie holistyczne (wyd. II)</i>, CeDeWu, Warszawa 2018. 5. Łazarek R., <i>Ekonomika turystyki</i>, Wyd. WSE, Warszawa 2004. 6. Panasiuk A., <i>Rynek turystyczny. Studium strukturalne</i>, Difin, Warszawa 2014.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Obsługa ruchu turystycznego C.10
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourism Services Management
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski/angielski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	4
Koordinator przedmiotu:	dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Wprowadzenie studentów w zagadnienia obsługi ruchu turystycznego. Zaznajomienie i kształcenie umiejętności związanych z różnymi aspektami działalności organizatorów turystyki (działalność turoperatorska, obsługa podróżnicza, pilotaż i przewodnictwo turystyczne). Poznanie zasad i kształcenie umiejętności prawidłowego programowania i kalkulacji imprez turystycznych Skills and knowledge in getting the travel product to the customer. It covers the manuals used and the operations of the travel industry: planning, putting together and selling domestic and international tour packages, calculation fares				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 30 godz., ćw. audytoryjne 30 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C10_W01	w zakresie wiedzy: zna terminologię z zakresu turystyki i rekreacji	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium Ocena projektu egzamin
C10_W02	rozumie uwarunkowania z działalności biur podróży, zna zasady programowania i kalkulacji imprez turystycznych	K_W07	Ćwiczenia	
C10_W03	ma podstawową wiedzę o metodyce, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w organizacji imprez turystycznych	K_W10	Ćwiczenia	
C10_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi identyfikować potrzeby klientów w turystyce i rekreacji	K_U04	Ćwiczenia	Ocena projektu,

C10_U02	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas prowadzenia dokumentacji w obsłudze ruchu turystycznego	K_U06	Ćwiczenia	Prezentacji
C10_U03	Posiada umiejętność pracy indywidualnej oraz zespołowej w zakresie projektowania i organizowania imprez turystycznych	K_U07	Ćwiczenia	Ocena projektu
C10_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Ma świadomość okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazując troskę o jego dobro	K_K02	Ćwiczenia	Ocena projektu

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		3	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład		30	
	Ćwiczenia audytoryjne		30	
	w sumie:		60	
	ECTS		2	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	praca w sieci		10	
	wykonanie projektu		10	
	przygotowanie do kolokwium		5	
	przygotowanie do egzaminu		5	
	w sumie:		30	
	ECTS		1	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia		30	
	praca w sieci		10	
	wykonanie projektu		10	
	w sumie:		50	
	ECTS		1,8	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Czynniki rozwoju współczesnego ruchu turystycznego Motywy uprawiania turystyki Zasady programowania imprez turystycznych. Zasady programowania imprez turystyki aktywnej. Zasady programowania imprez pobytowych Kalkulacja imprez turystycznych. Pilotaż i przewodnictwo turystyczne. Obsługa ruchu turystycznego na poszczególnych etapach podróży. Praca z grupą turystyczną. Baza noclegowa i gastronomiczna, zasady współpracy. Jakość obsługi ruchu turystycznego. Etyka w turystyce Ubezpieczenia turystyczne. Dokumenty w obsłudze ruchu turystycznego. Ćwiczenia: Praktyczne programowanie imprez	Lectures: Factors of the development of tourism. Individual motivation to travel Tour packaging management. Adventure travel management. Tour costing and pricing. Tour guiding Accommodation and catering, the principles of cooperation. Passenger transportation. Coaching, cruising. Railways, airways. The quality service of tourism. Ethics in tourism Travel insurances Agreements, arrangements, other documents in tourism Classes: Practical training of programming Practical training of programming tourist trips and holiday travels.
---	---	--

	turystycznych. Praktyczne programowanie imprez turystyki aktywnej. Samodzielne kalkulowanie imprez turystycznych. Wpływ czarteru, miejsc bezpłatnych, marży oraz założonego ryzyka sprzedaży na cenę imprezy. Symulacje cenowe.	Transportation in tourism. Programming and calculations of adventure trips – practical training Calculations of various types of trips – student`s presentations Calculations and final price simulations. Risk factors in selling trips
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia)	
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:		
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:		
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Prezentacja – 25%, kolokwium zaliczeniowe 25%	
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki	
Zalecana literatura:	Bosiacki S. (red), <i>Metodyka i technika obsługi ruchu turystycznego</i>. AWF Poznań 2004 Meyer B. (red), <i>Obsługa ruchu turystycznego</i>. PWN, Warszawa 2006 Yale P., <i>Działalność tourooperatorska</i>. Wyd. Wiedza i Życie 2001 Kruczek Z. (red), <i>Obsługa ruchu turystycznego</i>. Wyd. Proksenia, Kraków 2004	

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ćwiczenia terenowe z obsługi ruchu turystycznego C.11
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourism management – field practice
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej 1 pkt ECTS – nauki o sztuce
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	4
Koordinator przedmiotu:	Dr hab. Piotr Łopatkiewicz, prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem ćwiczeń jest poznanie zasad kierowania grupą turystyczną, funkcjonowania imprez autokarowych, pilotaż i przewodnictwo na trasie, kwaterowanie grup turystycznych, animacja grupy, współpraca z innymi osobami w zakresie bezpośredniej obsługi grup turystycznych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – ćwiczenia warsztatowe 40 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C11_W01	w zakresie wiedzy: zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu komunikowania się obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej	K_W06	ćwiczenia warsztatowe	ocena stopnia opanowania wiedzy podczas samodzielnego pilotowania odcinka trasy
C11_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego oraz organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych	K_W07		
C11_W03	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu	K_W08		

	turystycznego			
C11_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykonywać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_U03	ćwiczenia warsztatowe	ocena zachowań studenta w sytuacjach pilockich i przewodnickich
C11_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy	K_U04		
C11_U03	potrafi wykorzystywać wiedzę podczas wykonywania zadań w zakresie bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego	K_U11		
C11_K01	w zakresie kompetencji społecznych: ma świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego kształtowania się	K_K01	ćwiczenia warsztatowe	ocena pełnienia różnych ról społecznych
C11_K02	ma świadomość okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazuje troskę o jego dobro	K_K02		
C11_K03	ma świadomość odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym m.in. rolę przywódcy grupy, animatora	K_K03		

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia terenowe – objazd turystyczny w sumie: ECTS	40 40 1,6		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne do zajęć, w tym zebranie i opracowanie materiałów niezbędnych do prowadzenia grupy turystycznej w sumie: ECTS	10 10 0,4		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Praktyczne uczestnictwo podczas zajęć realizowanych w ramach objazdu turystycznego w sumie: ECTS	40 40 1,6		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Warsztaty; - Integracja grupy z zastosowaniem metod aktywizujących, wypracowanie indywidualnego obrazu własnej osoby w kontekście zachowań grupy turystycznej, efekt pierwszego wrażenia. - Komunikacja niewerbalna – zasada otwartości, bariery komunikacyjne, zastosowanie teorii dystansu społecznego w praktyce relacji społecznych.
---	--

	3. Komunikacja werbalna – komunikacja jednostronna i wielostronna, zasady nawiązywania i prowadzenia konwersacji w sytuacjach zadaniowych. 4. Określenie indywidualnego stylu komunikowania się studentów w kontekście komunikacji wielorakiej. 5. Sytuacja konfliktowa, konflikt interesów, wartości, relacji. Określenie sytuacji negocjacyjnej, czas i miejsce negocjacji, schemat prowadzenia negocjacji, wpływ postaw i nastawień partnerów na przebieg negocjacji. 6. Mediacje w procesie porozumiewania się, rola mediatora w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. 7. Zasady współpracy w sytuacji zadaniowej, rola i typy przywódców grup formalnych i nieformalnych. 8. Komunikacja globalna, zasady komunikacji międzykulturowej, rola stereotypów i uprzedzeń w procesie porozumiewania się osób różnych narodowości i kręgów kulturowych. 9. Samodzielne prowadzenie fragmentu trasy turystycznej podczas ćwiczeń terenowych.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - metody podające: opis, objaśnienie lub wyjaśnienie, prelekcja - metody praktyczne: prezentacje własne studentów, pokazy, ćwiczenia
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	prezentacja studenta polegająca na pilotowaniu lub przewodnictwie odcinka trasy – ocena opanowanej wiedzy sprawdzenie zachowań studenta w sytuacjach pilockich lub przewodnickich – ocena umiejętności sprawdzenia umiejętności pełnienia różnych ról społecznych – ocena aktywności studenta
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność podczas ćwiczeń obowiązkowa
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: aktywność na ćwiczeniach 25%; prezentacja indywidualna 50% umiejętność pełnienia różnorodnych funkcji w zespole 25%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencji przedmiotów:	Obsługa ruchu turystycznego, geografia turystyczna, historia architektury i sztuki, krajoznawstwo
Zalecana literatura:	Podstawowa; 1. Cabaj W, Kruczek Z., <i>Podstawy geografii turystycznej</i>, Kraków 2009. 2. Kruczek Z., <i>Europa. Geografia turystyczna</i>. Proksenia, Kraków 2008. 3. Kruczek Z., <i>Obsługa ruchu turystycznego</i>. Proksenia, Kraków 2009. 4. Kruczek Z., <i>Kompendium pilota wycieczek</i>. Proksenia, Kraków 2009. 5. Lijewska P., <i>Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego</i>. Proksenia, Kraków 2010. 6. Szafranowicz-Małozięć, <i>Podręcznik pilota wycieczek. Warsztat praktyczny</i>, Wydawnictwo Kadry Turystyki Sp. z o.o., Warszawa 2015. Uzupełniająca; 1. Kruczek Z. (red.), <i>Etyka przewodników turystycznych i pilotów wycieczek</i>. Proksenia, Kraków 2010.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Rynek usług turystycznych C.12
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourism Services
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	1
Koordynator przedmiotu:	dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu					
wprowadzenie studentów w tematykę rynku usług turystycznych, jego struktury, cech specyficznych					
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 30 godz.,			
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu					
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się	
C12_W01	w zakresie wiedzy: zna uwarunkowania działania podmiotów gospodarczych na rynku usług turystycznych.	K_W05	Wykład	Ocena z kolokwium	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)					
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS			Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład w sumie: ECTS			30 30 1	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS			10 10 5 25 1	

C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	w sumie: ECTS		
---	-------------------------	--	--

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Rynek usług turystycznych – zakres pojęcia, struktura 2. Usługodawcy i usługobiorcy w turystyce i ich relacje 3. Cechy charakterystyczne rynku usług turystycznych 4. Główne sektory turystyki. 5. Organizacje na rynku usług turystycznych
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: frekwencja i aktywność na zajęciach 20% kolokwium zaliczeniowe 80%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	
Zalecana literatura:	Dziedzic E., Skalska T., <i>Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju usług turystycznych w Polsce</i> , Stowarzyszenie na Rzecz Badania, Rozwoju i Promocji Turystyki, Warszawa 2012. Niemczyk A. <i>Zachowania konsumentów na rynku turystycznym</i> , Wyd UE w Krakowie, Kraków 2010.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	<i>Animacja czasu wolnego w turystyce i rekreacji C.13</i>
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Leisure time animation in tourism and recreation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	3
Koordinator przedmiotu:	Mgr Danuta Kamińska

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest teoretyczne i praktyczne zapoznanie studentów z różnymi formami animacji czasu wolnego w turystyce i rekreacji. Wykształcenie umiejętności projektowania, organizowania i prowadzenia działań w zakresie animacji czasu wolnego w turystyce i rekreacji. Przygotowanie studentów do samodzielnych działań animacyjnych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – warsztaty 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C13_W01	w zakresie wiedzy: zna terminologię używaną w animacji czasu wolnego zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady w zakresie animacji czasu wolnego	K_W01	Warsztaty	Przygotowanie planu pracy animatora
C13_W02		K_W10		
C13_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań z zakresu animacji czasu wolnego potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy potrafi planować i organizować pracę	K_U01	Warsztaty	Przygotowanie i przeprowadzenie projektu działań animatora czasu wolnego
C13_U02		K_U04		

C13_ U03	indywidualną oraz zespołową w zakresie organizowania i prowadzenia działań w ramach animacji czasu wolnego	K_U07		
C13_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Warsztaty	Aktywne uczestnictwo w zajęciach
C13_ K02	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych przy prowadzeniu działań w zakresie animacji czasu wolnego	K_K03		
C13_ K03	jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy	K_K08		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Warsztaty w sumie: ECTS		30 30 1,3	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne Przygotowanie planu pracy animatora Przygotowanie projektu działań animatora czasu wolnego w sumie: ECTS		5 5 8 18 0,7	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Warsztaty Przygotowanie planu pracy animatora Przygotowanie projektu działań animatora czasu wolnego w sumie: ECTS		30 5 8 43 1,8	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Warsztaty: 1. Wprowadzenie do animacji czasu wolnego. 2. Sylwetka animatora czasu wolnego – predyspozycje zawodowe. 3. Projektowanie i planowanie pracy animatora czasu wolnego. 4. Metody i techniki pracy animatora czasu wolnego w turystyce i rekreacji. 5. Metody ułatwiające rozpoczęcie zajęć z grupą. 6. Działania animacyjne przeznaczone dla różnych grup wiekowych. 7. Program działań na niepogodę. 8. Scenariusze imprez fabularyzowanych dla małych i dużych grup. 9. Działania animacyjne z wykorzystaniem muzyki, plastyki, teatru i tańca. 10. Realizacja projektów działań animatora czasu wolnego. 11. Metodyka pracy animatora czasu wolnego z różnymi grupami. 12. Public relations w animacji. 13. Metody informacji zwrotnej.
---	--

Metody i techniki kształcenia:	Metody podające: opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie. Metody problemowe: metody aktywizujące – metoda sytuacyjna, inscenizacja. Metody praktyczne: pokaz, symulacja, metoda ekspresji twórczej, projekty.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie warsztatów: przygotowanie planu pracy animatora czasu wolnego, samodzielne lub grupowe (do wyboru) przygotowanie i przeprowadzenie projektu działań animatora czasu wolnego, aktywne uczestnictwo w zajęciach.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - przygotowanie planu pracy animatora czasu wolnego – 30%, - samodzielne lub grupowe (do wyboru) przygotowanie i przeprowadzenie projektu działań animatora czasu wolnego – 40% - aktywne uczestnictwo w zajęciach – 20% - frekwencja na zajęciach – 10%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencji przedmiotów:	Brak
Zalecana literatura:	1. Bączek J.B., <i>Animacja czasu wolnego</i>, Warszawa 2011 2. Bączek J.B., <i>Od amatora do animatora</i>, Warszawa 2015 3. Bączek J.B., <i>Podręcznik animatora czasu wolnego</i>, Warszawa 2008 4. Kędzior –Niczyporuk E. [wyb. I red.], <i>Wprowadzenie do pedagogiki zabawy</i>, Lublin 2001 5. Litwicka P., <i>Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego</i>, Kraków 2012 6. Zaorska Z., <i>Dodać życia do lat</i>, Lublin 2012

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Obóz letni turystyczny C.14
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Summer touristic camp
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2 pkt ECTS nauki o Ziemi i środowisku: 1 pkt. ECTS nauki o sztuce: 1 pkt. ECTS
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2
Koordynator przedmiotu:	Dr hab. Piotr Łopatkiewicz – prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem turystycznego obozu letniego, realizowanego w niezwykle atrakcyjnym regionie Podhala i Pienin, jest zapoznanie studentów z zasadami kierowania grupą turystyczną, funkcjonowania imprez turystyki aktywnej, przewodnictwa na trasie, bezpieczeństwa i zasad zachowania się w górach, zasad zwiedzania obiektów dziedzictwa kulturowego, kwaterowania grup turystycznych, animacji i integracji grupy, współpraca z innymi osobami w zakresie bezpośredniej obsługi grup turystycznych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – ćwiczenia warsztatowe 40 godzin		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C14_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu komunikowania się obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej	K_W06	ćwiczenia warsztatowe	Bieżąca obserwacja studenta oraz
C14_W02	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego oraz organizacji imprez	K_W07	ćwiczenia	ocena stopnia opanowania wiedzy podczas samodzielnego prowadzenia

C14_W03	turystycznych i rekreacyjnych zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08	warsztatow e ćwiczenia warsztatow e	odcinka trasy
C14_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas posługiwania się podstawowym sprzętem wykorzystywanym w turystyce górskiej	K_U02	ćwiczenia warsztatow e	ocena zachowań studenta podczas przemieszczania się w terenie oraz w sytuacjach przewodnickich
C14_U02	potrafi wykorzystywać wiedze podczas wykonywania zadań w zakresie bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego zarówno w terenie otwartym jak i w obiektach dziedzictwa kulturalnego	K_U11		
C14_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	ćwiczenia warsztatow e	Obserwacja oraz ocena zachowań studenta w tym ocena pełnienia przez niego różnych ról i funkcji
C14_K02	jest gotów do okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazuje troskę o jego dobro	K_K02		
C14_K03	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym m.in. rolę przywódcy grupy, animatora	K_K03		
C14_K04	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 ECTS			Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia terenowe – objazd turystyczny po wybranych zabytkach Podhala i Spisza (2 dni) aktywny przemarsz turystyczny w terenie (Pieniny Właściwe i Małe Pieniny – 2 dni) w sumie: ECTS			40 40 h 1,5 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne do zajęć, w tym przygotowanie sprzętu turystycznego, zebranie i opracowanie materiałów niezbędnych do prowadzenia grupy turystycznej w sumie: ECTS			12 12 h 0,5 ECTS

C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne do zajęć, w tym przygotowanie sprzętu turystycznego, zebranie i opracowanie materiałów niezbędnych do prowadzenia grupy turystycznej	12
	Praktyczne uczestnictwo podczas zajęć realizowanych w ramach obozu turystycznego	40
	w sumie: ECTS	52 h 2 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Zajęcia praktyczne realizowane w ramach obozu letniego: 1. Zasady zwiedzania i przewodnictwa turystycznego w obiektach dziedzictwa kulturalnego. 2. Objazd turystyczny po zabytkach architektury sakralnej Podhala i Spisza (Grywałd, Dębno Podhalańskie, Łopuszna, Frydman, Czerwony Klasztor) 3. Objazd turystyczny po zabytkach architektury rezydencjonalnej Podhala, Spisza i Pienin: (zamek w Czorsztynie, dwór w Łopusznej, dwór obronny we Frydmanie, zamek w Niedzicy) 4. Zasady przebywania w górach, posługiwania się sprzętem turystycznym oraz zasady bezpieczeństwa w górach. 5. Przemarsz na trasie: Szczawnica – Sokolica – Pienińska Perć – Okrąglica – Szopczański Wąwóz – Sromowce Niżne – Pienińska Droga – Szczawnica. 6. Przemarsz na trasie: Jaworki – Wąwóz Homole – Wysoka – Szafranówka – Palenica – Szczawnica 7. Integracja grupy z zastosowaniem metod aktywizujących, wypracowanie indywidualnego obrazu własnej osoby w kontekście zachowań grupy turystycznej, efekt pierwszego wrażenia	
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - metody podające: opis, objaśnienie lub wyjaśnienie, prelekcja - metody praktyczne: prezentacje własne studentów, pokazy, ćwiczenia, realizacja przewodnictwa turystycznego	
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych:	Udział w zajęciach terenowych w tym prezentacja studenta polegająca na pilotowaniu lub przewodnictwie odcinka trasy – ocena opanowanej wiedzy sprawdzenie zachowań studenta w sytuacjach pilockich lub przewodnickich – ocena umiejętności sprawdzenia umiejętności pełnienia różnych ról społecznych – ocena aktywności studenta	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność podczas ćwiczeń obowiązkowa	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - aktywność na ćwiczeniach 25% - prezentacja indywidualna 50% - umiejętność pełnienia różnorodnych funkcji w zespole 25%	
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie ze studentami	
Wymagania wstępne i dodatkowe:	Geografia turystyczna, elementy historii architektury i sztuki, elementy krajoznawstwa	
Zalecana literatura:	Podstawowa: L. Kajzer, S. Kołodziejwski, J. Salm, <i>Leksykon zamków w Polsce</i>, wyd. „Arkady”, Warszawa 2012. M. Kornecki, <i>Gotyckie kościoły drewniane na Podhalu</i>, Kraków 1987	

Kruczek Z., *Obsługa ruchu turystycznego*, wyd. „Proksenia”, Kraków 2009.

Kruczek Z., *Kompendium pilota wycieczek*, wyd. „Proksenia”, Kraków 2009.

Lijewska P., *Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego*. Proksenia, Kraków 2010.

Pieniny i Szczawnica. Ilustrowany przewodnik turystyczny, Warszawa 2018.

Szlak architektury drewnianej. Małopolska, Kraków 2005.

Uzupełniająca;

Kruczek Z. (red.), *Etyka przewodników turystycznych i pilotów wycieczek*, wyd. „Proksenia”, Kraków 2010.
mapy, przewodniki, foldery, informatory, strony www.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Informacja i promocja w turystyce i rekreacji C.15
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Information and tourism promotion
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z zakresu informacji turystycznej, poczynając od przybliżenia podstaw teorii informacji poprzez ewolucję rozwiązań organizacyjnych, aż po prezentację aktualnych tendencji w informacji turystycznej i oznakowaniu turystycznym. Ważnym elementem przedmiotu są indywidualne projekty studentów obejmujące wykonanie prezentacji wybranej jednostki przestrzennej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćwiczenia audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C15_W01	w zakresie wiedzy: student w zaawansowanym stopniu posługuje się terminologią z zakresu turystyki i rekreacji	K_W01	wykład	egzamin pisemny
C15_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związane z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu technik promocji i informacji turystycznej	K_W07	ćwiczenia audytoryjne	ocena z kolokwium
C15_U01	w zakresie umiejętności: umie wykonywać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_U03	wykład	ocena z projektu
C15_U02	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego,		ćwiczenia	

C15_U03	a także grupy umie planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań, w tym w zakresie pracy podmiotów z branży	K_U04 K_U07	audytoryjne	
C15_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego doskonalenia się posiada świadomość pełnienia różnych ról społecznych, w tym okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego oraz wykazywania troski o jego dobro posiada zdolność prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu posiada świadomość odpowiedniego przygotowania się do swojej pracy	K_K01	ćwiczenia audytoryjne	obserwacja
C15_K02		K_K02		obserwacja
C15_K03		K_K08	obserwacja	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	wykład ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 5 5 5 5 25 1		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	ćwiczenia przygotowanie prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS	15 11 25 1		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Rynek turystyczny oraz zjawiska na nim występujące. 2. Marketing i jego rola w gospodarce turystycznej. 3. Segmentacja rynku turystycznego. 4. Metody oceny produktu turystycznego. 5. Promocja w turystyce – jej cechy i znaczenie. 6.,7. Podstawowe instrumenty promocji (reklama, public relations, promocja sprzedaży, sprzedaż osobista, marketing bezpośredni). 8.,9. Podstawowe środki promocji (media, targi turystyczne, warsztaty robocze, eventy, Study Tour, internet). 10. Organizacja i promocja miejsca docelowego. 11. Strategie marketingowe, znaczenie marki w turystyce.
---	--

	12. Informacja turystyczna, jej cechy i znaczenie. 13. Organizacja pracy centrum „it”. 14. Zasady oznakowania turystycznego miast, regionów oraz szlaków turystycznych. Ćwiczenia audytoryjne: 1 - 2. Centrum Informacji Turystycznej jako element strategii promocji turystycznej miasta Krosna 3 - 4. Informacja i promocja turystyczna – kodeks dobrych praktyk, 5 - 15. Prezentacja projektów indywidualnych
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - metody podające: wykład - metody problemowe: dyskusja dydaktyczna, pokaz
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie: - kolokwium pisemnego - projektu. Egzamin poprawkowy / kolokwium – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Składowe oceny końcowej: egzamin – 50% kolokwium - 20% projekt - 20% aktywność i frekwencja - 10%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Geografia turystyczna, Historia architektury i sztuki, Krajoznawstwo
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. Konieczna-Domańska A., <i>Gospodarka turystyczna. Zagadnienia wybrane</i>, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014. 2. Kruczek Z., Walas B., <i>Promocja i informacja turystyczna</i>. Proksenia, Kraków 2010 3. Pawlicz A., <i>Promocja produktu turystycznego. Turystyka miejska</i>, Difin, Warszawa 2008. Uzupełniająca: 3. Panasiuk A., <i>Ekonomika turystyki i rekreacji</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Przemysł turystyczny w Polsce i na świecie C.16
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Travel Industry
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Dostarczenie wiedzy z zakresu organizacji i funkcjonowania współczesnego rynku turystycznego oraz organizacją turystyki w Polsce i na świecie				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 15 godz., ćw. audytoryjne 15 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C16_W01	w zakresie wiedzy: Zna terminologię z zakresu przemysłu turystycznego. Posiada wiedzę o procedurach, dobrych praktykach oraz funkcjonowaniu instytucji związanych z turystyką.	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium
C16_W02		K_W10	Ćwiczenia	Ocena projektu egzamin
C16_U01	w zakresie umiejętności: Posiada umiejętność analizowania danych statystycznych oraz opracowania i prezentowania wyników własnych działań	K_U08	Ćwiczenia	Ocena projektu, prezentacji
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		2 pkt. ECTS		Stacjonarne Niestacjonarne

A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,0	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	wykonanie projektu praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	10 10 10 30 1,0	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia wykonanie projektu w sumie: ECTS	15 10 25 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Definicje i kryteria klasyfikacji podróży stosowane w międzynarodowym ruchu turystycznym. 2. Organizacja i funkcjonowanie współczesnego rynku turystycznego. 3. Organizacja turystyki w Polsce. 4. Administracja samorządowa w zakresie turystyki. 5. System informacji turystycznej. 6. Przedsiębiorstwa turystyczne. 7. Społeczne organizacje turystyczne. 8. Międzynarodowe organizacje związane z turystyką. 9. Mierzalne i niemierzalne efekty rozwoju turystyki. 10. Oddziaływanie turystyki na gospodarkę. 11. Środowisko naturalne a rozwój turystyki. 12. Turystyka i jej wpływ na społeczność lokalną. 13. Problemy związane z rozwojem turystyki. 14. Jakość w przemyśle turystycznym. Ćwiczenia: 1. Rola poszczególnych sektorów turystyki w przemyśle turystycznym. 2. Rola organizacji społecznych w przemyśle turystycznym. 3. Strategia Rozwoju Turystyki w Polsce 4. Strategia Rozwoju Turystyki dla woj. Podkarpackiego. 5. Podróże wewnątrz krajowe i zagraniczne Polaków. 6. Przyjazdy turystyczne do Polski, ze szczególnym uwzględnieniem woj. Podkarpackiego. 7. Bariery uczestnictwa w turystyce.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, prezentacje studentów (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny	Ocena końcowa:

końcowej:	Prezentacja własna 50%, Kolokwium zaliczeniowe 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	Panasiuk A., <i>Gospodarka turystyczna</i> . PWN Warszawa 2011. Meyer B. (red), <i>Obsługa ruchu turystycznego</i> . PWN, Warszawa 2007. Gołembski G., <i>Kompendium wiedzy o turystyce</i> , PWN Warszawa 2009 Statystyki ruchu turystycznego GUS, CBOS, Straży Granicznej, Program Rozwoju Turystyki w Polsce do 2020 roku, Materiały UNWTO, POT

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Turystyka kwalifikowana: piesza górską/rowerowa C.17
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Adventure tourism – hiking, biking
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	1 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku 1 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski / angielski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Praktyczne poznanie turystyki kwalifikowanej. Znajomość walorów krajoznawczych poznawanego obszaru górskiego. Znajomość przepisów prawnych związanych z turystyką kwalifikowaną (pieszą górską, rowerową). Poznanie metodyki organizowania wycieczek i imprez turystyki kwalifikowanej. Kształtowanie umiejętności przekazu przewodnickiego. Kształtowanie umiejętności uzyskiwania informacji z różnych źródeł wiedzy krajoznawczej. Kształtowanie umiejętności czytania i interpretacji map topograficznych i turystycznych. Kształtowanie umiejętności wykorzystania specjalistycznego sprzętu turystycznego. Kształtowanie umiejętności z zakresu rozwiązywania konfliktów w grupie				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		ćwiczenia warsztatowe 40 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C17_W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji	K_W01	Ćwiczenia warsztatowe	Oceny wypowiedzi ustnych
C17_W02	zna zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych	K_W07	Ćwiczenia warsztatowe	
C17_W03	zna pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli	K_W08	Ćwiczenia warsztatowe	

	dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego			
C17_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas posługiwania się podstawowym sprzętem wykorzystywanym w turystyce i rekreacji	K_U02	Ćwiczenia warsztatowe	Ocena prezentacji ustnej
C17_U02	potrafi wykonywać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_U03	Ćwiczenia warsztatowe	Ocena prezentacji ustnej
C17_U03	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań w zakresie bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego	K_U11	Ćwiczenia warsztatowe	Ocena realizacji przydzielonych zadań
C17_K01	w zakresie kompetencji społecznych: odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym podejmowania działań grupowych i realizowania w nich różnych ról	K_K03	Ćwiczenia warsztatowe	Ocena zaangażowania w realizacji ćwiczeń, pełnienia w grupie przydzielonych ról
C17_K02	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	K_K05	Ćwiczenia warsztatowe	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS		40 40 1,5	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie techniczne (sprzętowe) w sumie: ECTS		5 5 2 1 13 0,5	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia warsztatowe przygotowanie ogólne praca w sieci przygotowanie techniczne (sprzętowe) w sumie: ECTS		40 5 5 1 51 2	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Ćwiczenia terenowe (turystyka piesza): 1. Metodyka prowadzenia grupy: przywitanie, rozpoczęcie wycieczki turystycznej, podsumowanie, zakończenie 2. Posługiwanie się mikrofonem w autokarze 3. Metodyka prowadzenia grupy w terenie zabudowanym 4. Metodyka prowadzenia grupy w terenie górskim 5. Przekaz wiadomości krajoznawczych 6. Interpretacja treści mapy turystycznej w terenie 7. Korzystanie ze sprzętu turystycznego 8. Zachowanie się przewodnika i grupy w sytuacjach wyjątkowych 9. Walory turystyczne wybranych grup górskich (Bieszczady zachodnie, Beskid Niski, Słowacki Raj Tatry)
---	---

	Ćwiczenia terenowe (turystyka rowerowa): 1. Organizacja ćwiczeń praktycznych. Dobór roweru, jego ustawienie i regulacja. Zasady bezpiecznej organizacji zajęć, przepisy ruchu drogowego. 2. Korzystanie z roweru na drogach publicznych. Doskonalenie jazdy w grupie. 3. Prowadzenie grupy rowerowej w terenie górzystym po drogach utwardzonych. Utrzymywanie bezpieczeństwa i zwartości grupy. 4. Prowadzenie grupy w terenie górzystym po różnorodnych drogach, w tym nieutwardzonych. Technika pokonywania różnych form terenowych – podjazdy, zjazdy, drogi polne. Praca z mapą, orientowanie się w terenie. 5. Prowadzenie grupy po wyznaczonym w terenie szlaku rowerowym. Zapoznanie się z historią, kulturą i architekturą terenu 6. Samodzielny wybór trasy przejazdu, praca z mapą, kompasem, busolą, orientowanie się w terenie. 7. Obsługa i konserwacja roweru.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład informacyjny (komentarz krajoznawczy) eksponujące – pokaz połączony z przeżyciem
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	udział w zajęciach terenowych prezentacja (wykład informacyjny) w wybranych miejscach i przy wybranych obiektach
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: udział w zajęciach terenowych – 60% ocena z prezentacji – 40%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Geografia turystyczna, obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	Czarnowski A., <i>Poradnik metodyczny dla przewodników</i> , Warszawa 1970; Kruczek Z., Zdebski J., <i>Metodyka organizowania wycieczek i imprez górskich</i> , Warszawa-Kraków 1984; Buczyński A., Kędracki M. i in., <i>Rower</i> , Wyd. Pascal, Bielsko-Biała, 2004. Evans J., Richards B., <i>Rowery górskie. Wszystko o rowerach, akcesoriach i technice jazdy</i> , Wyd. Elipsa, Warszawa, 1996. Skibicki Z., <i>Szkoła turystyki rowerowej</i> , Pelplin 2006 Przewodniki i mapy: Beskid Niski. <i>Przewodnik dla prawdziwego turysty</i> . OW Rewasz 2019 Bieszczady. <i>Przewodnik dla prawdziwego turysty</i> . OW Rewasz 2019 Beskid Niski. <i>Mapa turystyczna</i> . 1 : 50 000. Compass 2019 Bieszczady. <i>Mapa turystyczna</i> . 1 : 50 000. Compass 2019 Słowacki Raj. <i>Mapa turystyczna</i> . 1 : 50 000. Harmanec Pieniny. <i>Mapa turystyczna</i> . 1 : 50 000. Compass

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne C.18
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Infrastructure for Tourism and Recreation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	4
Koordinator przedmiotu:	Dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z aktualnymi tendencjami i kierunkami zagospodarowania i urządzania terenów rekreacyjnych i turystycznych z uwzględnieniem zasad projektowania i programowania tych przestrzeni dla wypoczynku codziennego, świątecznego oraz urlopowego. Umiejętność dokonywania waloryzacji środowiska geograficznego pod kątem atrakcyjności turystycznej				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 15 godz., ćw. audytoryjne 15 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C18_W01	w zakresie wiedzy: Zna terminologię z zakresu zagospodarowania turystycznego.	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium
C18_W02	Ma podstawową wiedzę dotyczącą możliwości udostępniania przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji.	K_W08	Ćwiczenia	Ocena projektu egzamin
C18_U01	w zakresie umiejętności: Posiada umiejętność opracowania i prezentowania wyników własnych działań	K_U09	Ćwiczenia	Ocena projektu, prezentacji
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,0	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 10 5 10 30 1,0	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS	15 5 10 30 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Przyrodnicze czynniki warunkujące rozwój turystyki i rekreacji. 2. Podstawowe koncepcje zagospodarowania turystycznego. 3. Mapa narzędziem planowania zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego. 4. Planowanie zagospodarowania turystycznego na obszarach nadmorskich i górskich. 5. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne ze względu na rodzaj urządzeń i usług. 6. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne ze względu na rodzaj urządzeń i usług. 7. Zagospodarowanie turystyczne ze względu na formy turystyki. 8. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne w wybranych ośrodkach rekreacyjno-turystycznych. 9. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne Beskidu Niskiego i Bieszczadów. 10. Przestrzenne zagospodarowanie obszarów wiejskich ich struktura. 11. Gospodarstwo rolnicze i jego urządzenie oraz adaptacja do udzielania noclegów. 12. Rola Rejonowych Ośrodków Doradztwa Rolniczego w rozwoju agroturystyki. Związki i zrzeszenia właścicieli gospodarstw agroturystycznych. 13. Wielofunkcyjność wsi na przykładach wybranych krajów Unii Europejskiej. 14. Koncepcja zagospodarowania turystycznego rodzinnej miejscowości – czynniki zagospodarowania. Ćwiczenia: 1. Turystyka jako zjawisko przestrzenne. 2. Geograficzne strefy kraju i ich zagospodarowanie. 3. Wybrane zagadnienia dotyczące oceny wartości środowiska geograficznego dla potrzeb zagospodarowania turystycznego i rekreacji. 4. Planowanie przestrzenne zagospodarowania ośrodków krajoznawczych (miasta). 5. Zagospodarowanie turystyczne obiektów zabytkowych i miejscowości o znaczeniu krajoznawczym. 6. Zagospodarowanie turystyczne obszarów wiejskich, terenów leśnych i obszarów chronionych.
---	--

	7. Planowanie zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego terenów wypoczynku świątecznego.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Prezentacja własna 25%, Kolokwium zaliczeniowe 25%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Geografia turystyczna, Obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	Kowalczyk A., Derek M., <i>Zagospodarowanie turystyczne</i> , PWN Warszawa 2010 Płocka J., <i>Wybrane zagadnienia z zagospodarowania turystycznego</i> , cz. I i II. CKU w Poznaniu 2002 Knecht D., <i>Agroturystyka w agrobiznesie</i> , C.H. Beck, Warszawa 2009 Kurek Włodzimierz (red.), <i>Turystyka</i> , PWN, Warszawa 2007

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Marketing usług turystycznych C.19
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Marketing in Travel and Tourism
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	Stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z istotą, celami oraz aktualnymi tendencjami w obszarze marketingu usług turystycznych				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 15 godz., ćw. audytoryjne 15 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C19_W01	w zakresie wiedzy: Zna terminologię z zakresu marketingu usług turystycznych	K_W01	Wykład	Egzamin, ocena z kolokwium
C19_W02	Ma podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości i ekonomicznych uwarunkowaniach funkcjonowania instytucji turystycznych i rekreacyjnych	K_W05	Ćwiczenia	Ocena projektu, egzamin, ocena z kolokwium
C19_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do identyfikowania potrzeb klientów w turystyce i rekreacji	K_U04	Ćwiczenia	Ocena projektu, prezentacji, ocena formularza ankiety
C19_U02	Posiada umiejętność opracowania i prezentowania wyników własnych działań	K_U09		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,0	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 5 5 5 10 30 1,0	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS	15 5 5 25 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Istota, cele i zasady marketingu. Usługi turystyczne jako produkt. Jakość usług turystycznych. Marka turystyczna. 2. Badania marketingowe na rynku usług turystycznych. Istota i cel badań. 3. Planowanie marketingowe. Marketing-mix i marketing terytorialny w turystyce. Strategia produktu. 4. Kształtowanie cen produktu. Czynniki wpływające na kształtowanie cen. 5. Dystrybucja usług turystycznych. System i kanały dystrybucji. 6. Promocja usług turystycznych. 7. Potrzeby i motyw klientów na rynku usług turystycznych. Ćwiczenia: 1. Determinanty kształtujące produkt turystyczny w biurze podróży. 2. Badanie marketingowe. Metody i techniki. Ankieta marketingowa. 3. Charakterystyka produktu turystycznego wybranej miejscowości. 4. Problemy promocji na przykładzie wybranych podmiotów na rynku usług turystycznych – prezentacje własne studentów. 5. Promocja sprzedaży usług, środki promocji. Szczególna rola internetu w sprzedaży usług turystycznych. 6. Marketing bezpośredni i jego zastosowanie w turystyce. 7. Zarządzanie marketingowe.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie: - kolokwium pisemnego - projektu/prezentacji oraz oddanie formularza ankiety marketingowej. Egzamin poprawkowy / kolokwium – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Kolokwium zaliczeniowe - 20% Projekt - 10%, Formularz ankiety - 10% Aktywność i frekwencja - 10%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego, Informacja i promocja w turystyce, Tworzenie produktu turystycznego
Zalecana literatura:	Panasiuk A., (red), <i>Marketing usług turystycznych</i> , PWN Warszawa 2020 Oleksiuk A., <i>Marketing usług turystycznych</i> . Wydanie 2, Difin, Warszawa 2009. Chlipała P., <i>Tworzenie wartości dla klienta na rynku usług turystycznych</i> , Wyd. Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków 2011. Adamczyk G., Tauber, R. D., <i>Podstawy marketingu produktu : wybrane zagadnienia</i> , Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2011. Kotlera P., Keller K. L., Chernev A., <i>Marketing - na podstawie najnowszego szesnastego wydania oryginału</i> , Wydawnictwo: REBIS, Poznań 2025.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Systemy rezerwacyjne w turystyce C.20
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Reservation systems in tourism
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	studia I stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne
Punkty ECTS:	2 ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	3
Koordynator przedmiotu:	mgr Magdalena Kundys

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Cele przedmiotu	1.Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z obsługą systemów informacyjno-rezerwacyjnych stosowanych w turystyce. Opanowanie techniki pracy w dystrybucji usług turystycznych. Poznanie terminologii potrzebnej do obsługi turystycznych systemów rezerwacyjnych. W ramach zajęć studenci rozszerzą wiedzę teoretyczną oraz zdobędą praktyczne przygotowanie do obsługi systemów rezerwacyjnych.			
Treści kształcenia	1. Poznanie procesu wyszukiwania i rezerwacji usług turystycznych takich jak wczasy, wycieczki, rejsy, wyjazdy narciarskie, bilety lotnicze, autokarowe, rezerwacje hotelu, apartamentu, transferów itd. 2. Student zna i rozumie podstawowe komendy systemów rezerwacyjnych. Potrafi wykorzystać funkcje , moduły i udogodnienia systemu. 3. Potrafi przygotować umowę oraz generować dokumenty podróży.			
Wymagania wstępne	1.Podstawy informatyki i obsługi komputera. 2. Podstawowa wiedza z zakresu usług turystycznych.			
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:	15 godz. warsztatów			
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się

C20_W01	w zakresie wiedzy: 1. Zna terminologię niezbędną do pracy w systemach rezerwacji turystycznej. 2. Student posiada teoretyczną wiedzę na temat technologii informatycznych oraz systemów rezerwacji lokalnych, krajowych oraz globalnych usług turystycznych.	K_W01	Laborat	Kolokwium
		K_W02	Laborat	Kolokwium
C20_U01 C20_U02	w zakresie umiejętności: 1. Student posiada umiejętność obsługi zaawansowanych systemów rezerwacyjnych stosowanych w turystyce (MerlinX, BlueVendo, TOM, Travella, Sart, Euroticket, Voyager, Merigo, Bedsonlines, Amadeus i inne). 2. Student potrafi identyfikować potrzeby klientów i na tej podstawie dobrać właściwą ofertę w odpowiednim systemie rezerwacyjnym.	K_U05 K_U08	Laborat Laborat	Rozwiązywanie problemów - zadania Kolokwium
C20_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Student ma świadomość ułatwień technologicznych i możliwości usprawnienia pracy oraz łatwości obsługi klienta dzięki pracy na nowoczesnych platformach rezerwacji usług turystycznych. Posiada świadomość wpływu internetu na rynek turystyczny.	K_K01	Dyskusja dydaktyczna	Dyskusja, obserwacje

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt ECTS	Stacjonarne	
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS	15 15 0,7	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne do zajęć praca w bibliotece praca nad prezentacją lub projektem, referatem w sumie: ECTS	15 4 15 34 1,3	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia warsztatowe przygotowanie ogólne do zajęć praca nad prezentacją lub projektem, referatem w sumie: ECTS	15 15 15 45 1,7	

Treści programowe

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form	Ćwiczenia audytoryjne/laboratoryjne: L1 – Zajęcia organizacyjne. Podanie warunków zaliczenia. Ogólne omówienie
--	--

zajęć:	systemów rezerwacyjnych stosowanych w turystyce. L2 – Zapoznanie się z systemem rezerwacyjnym MerlinX. Omówienie interfejsu, poznanie funkcjonalności oraz możliwości systemu. Ćwiczenia w wersji szkoleniowej programu. L3 – Praca w systemie szkoleniowym MerlinX. Poznanie możliwości i modułów systemu. Nauka wyszukiwania ofert (wczasy, hotel, apartament, rejs, wycieczka objazdowa, 7+7, oferta obozów i kolonii, wyjazdy narciarskie, egzotyka i inne). Generowanie i rezerwacja ofert. Nauka systemu. L4 – Poznanie systemów rezerwacyjnych BlueVendo, TOM, Travella, Sykon, IrisPlus i inne. Prezentacja i ćwiczenia. L5 – Rezerwacja ubezpieczeń podróży w systemie MerlinX, VoyagerPolisa, Euroticket oraz kart młodzieżowych. L6 – Nauka wyszukiwania biletów lotniczych tradycyjnych linii lotniczych, przelotów czarterowych i „lowcost”-ów w systemach rezerwacji oraz na stronach sieci web. Kalkulacje taryf lotniczych i składowych cen biletów. L7 – Systemy rezerwacyjne. Przygotowywanie umowy o usługi turystyczne. Przygotowywanie dokumentów podróży. L8 –Systemy rezerwacyjne do dystrybucji usług hotelowych i transferów : Go Global Travel- Merigo, Bedsonline, booking.com L9 – Euroticket, Voyager, E-podroznik – system sprzedaży biletów autokarowych krajowych oraz międzynarodowych. Wyszukiwanie, kalkulacja, rezerwacja, sprzedaż, zmiany. L10 – Systemy rezerwacyjne. Rezerwacje indywidualne i grupowe. Ćwiczenia. L11 - Społecznościowe portale turystyczne: tripadvisor, holidaycheck, zoover, L12 - Systemy rezerwacyjne. Powtórka i ćwiczenia w systemie szkoleniowym MerlinX. L13 – Kolokwium z systemów rezerwacyjnych w turystyce. L14 – Kolokwium z systemów rezerwacyjnych w turystyce. L15 – Podsumowanie laboratorium i zaliczenie przedmiotu.
Metody i techniki kształcenia:	☐ ćwiczenia laboratoryjne ☐ prezentacja multimedialna ☐ systemy rezerwacyjne, oprogramowanie biurowe, sieć web
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	1. Przygotowanie oferty turystycznej zgodnej z indywidualnym zapytaniem prowadzącego w formie propozycji przysłanej na e-maila. 2. Ocena zadań wykonywanych przez studenta w czasie zajęć. 3. Zaliczenie kolokwium praktycznego. 4. Przygotowanie pracy semestralnej z tematu związanego z systemami rezerwacyjnymi w turystyce i rekreacji.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność obowiązkowa
Sposób obliczania oceny końcowej:	- zaliczenie kolokwium - 50%, - udział w zajęciach – 10%, - dokonanie projektu, prezentacji, dyskusji - 20%

	- zaliczenie ćwiczeń projektowych, w tym przygotowanie projektu – 20%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Uczestnictwo z inną grupą w obowiązkowych elementach przedmiotu – 40% Kolokwium praktyczne – 50% Praca semestralna – 10%
Zalecana literatura i źródła wiedzy:	1. A. Wallis, <i>Komputerowe systemy rezerwacji i sprzedaży usług turystycznych</i>, [w:] <i>Rola marketingu w rozwoju regionów turystycznych</i>, red. A. Szwichenberg W. Deluga, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2000. 2. W. Z. Chmielowski, <i>Systemy informacji i rezerwacji w turystyce</i>, Krakowskiej Akademii, Kraków 2008. 3. Oficjalna strona web systemu rezerwacyjnego MerlinX, https://www.merlinx.pl/dla-biur-podrozy/merlinx/ (dostęp 05.07.2021) 4. Oficjalna strona web systemu rezerwacyjnego Euroticket, https://www.euroticket.pl/index.html (dostęp 05.07.2021) 5. Oficjalna strona web systemu rezerwacyjnego Voyager ,https://www.voyager.pl (dostęp 05.07.2021)

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	<i>Język obcy specjalistyczny C.21</i>
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Foreign language for specific purposes
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Punkty ECTS:	2 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski, angielski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	mgr Joanna Krochmal

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Język obcy (angielski) w turystyce, rekreacji i hotelarstwie – poziom B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		30 godzin		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C21_W01	w zakresie wiedzy: Student zna słownictwo i struktury gramatyczne, pozwalające na podejmowanie działań komunikacyjnych. Zna podstawowe słownictwo z zakresu turystyki i hotelarstwa oraz takie, które pozwoli mu poruszać się w środowisku uczelnianym i zawodowym. Zna struktury, pozwalające mu na łączenie wypowiedzi w klarowną i spójną całość.	K_W06	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna
C21_U01	w zakresie umiejętności: Student posługuje się językiem obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Rozumie stosunkowo długie wypowiedzi na znany temat w języku obcym. Rozumie	K_U10	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna

	artykuły i teksty w języku obcym dotyczące turystyki i rekreacji. Wypowiada się jasno i szczegółowo na tematy dotyczące jego kierunku studiów. Ma umiejętność tworzenia dłuższych form pisemnych jak esej lub sprawozdanie lub krótszych jak list formalny i nieformalny. Student przygotowuje prace zaliczeniowe, prezentacje multimedialne i projekty z wykorzystaniem różnych technik komputerowych i różnych źródeł			
C21_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Student rozumie konieczność ciągłego doskonalenia w celu zwiększania własnych kompetencji, wiedzy, postaw i zachowań, poprzez naukę przez całe życie Student współpracuje w grupie. Wyraża własne poglądy, broni ich w dyskusji, ma szacunek wobec poglądów innych. Samodzielnie uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę i umiejętności, ma świadomość braków, identyfikuje możliwości i źródła służące uzupełnieniu wiedzy i umiejętności.	K_K01	ćwiczenia	sprawdzian umiejętności zaliczenie projektu prezentacja ustna

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Ćwiczenia w sumie: ECTS	30 30 1,2	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne przygotowanie go egzaminu w sumie: ECTS	10 10 20 0,8	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	ćwiczenia przygotowanie ogólne przygotowanie go egzaminu w sumie: ECTS	30 10 10 40 1,6	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	1.Ogólna charakterystyka przemysłu turystycznego 2.Liczebniiki główne, procenty, liczby ułamkowe i dziesiętne 3.Warunki pracy w turystyce
--	--

	4. Formy zatrudnienia, nazwy zawodów wykonywanych w turystyce, zalety i wady pracy w turystyce. Nazwy popularnych zawodów hotelarskich 5. Zasady pisania listu motywacyjnego 6. Nazwy krajów atrakcyjnych turystycznie; rodzaje turystyki; sektory turystyki 7. Atrakcje turystyczne Stanów Zjednoczonych/ Wielkiej Brytanii 8. Rezerwacja telefoniczna 9. Informacja turystyczna na świecie 10. Słownictwo związane z działaniem biura informacji turystycznej 11. Opisywanie głównych atrakcji turystycznych swego regionu 12. Działalność klientów testowych 13. Ocena strony internetowej biura turystycznego 14. Wczasy zorganizowane 15. Wyrazy i zwroty dotyczące organizacji wycieczek Słownictwo związane z organizacją wycieczki autokarowej Słownictwo związane z opisem sytuacji zakłócających podróży 16. Kategorie hoteli, jakość usług hotelowych, lokalizacja hoteli, rezerwacja pokoju hotelowego. Wyrazy i zwroty przydatne podczas meldowania gości w hotelu. Usługi i wyposażenie hotelu. Trendy w przemyśle hotelarskim. Problemy zgłaszane przez gości hotelowych. Słownictwo używane przy odpowiadaniu na skargi zgłaszane przez gości hotelowych. Opinie i oczekiwania gości hotelowych, Komentarze i opinie na temat pobytu w hotelu zgłaszane online 17. Słownictwo związane ze sztuką malarską i rzeźbą, architekturą; określanie dat i wieków		
Metody i techniki kształcenia:	metody podające: opis, prezentacja, objaśnienie, metody aktywizujące: dyskusja, gry dydaktyczne, filmy, inscenizacje, metody sytuacyjne metody praktyczne: ćwiczenia, projekty		
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Zaliczenie poszczególnych treści na ćwiczeniach w formie testów, zaliczeń ustnych, prezentacji i prac pisemnych. Wymagana jest ocena pozytywna z każdej ocenianej aktywności. Zaliczenie poprawkowe powinno być dokonane do końca semestru, w którym odbywają się zajęcia.		
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo studenta w zajęciach jest obowiązkowe.		
Sposób obliczania oceny końcowej:	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Waga
	ćwiczenia	30	1 (100%)
	V semestr egzamin		1 (100 %)
	Ocena końcowa		40% (zaliczenie) + 60% (egzamin)
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Jeśli student nie był obecny na zajęciach musi samodzielnie w domu opracować materiał, który był realizowany podczas jego nieobecności. Może również odrobić zajęcia w grupie realizującej ten sam materiał, jeśli istnieje taka grupa i prowadzący wyrazi na to zgodę.		
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Znajomość języka obcego na poziomie średniozaawansowanym lub zaawansowanym		

Zalecana literatura:	Literatura podstawowa: <i>English for International Tourism – Intermediate</i> , aut. Peter Strutt, Pearson Education 2013 Literatura uzupełniająca: <i>Tourism, Career Paths</i> , aut. Virginia Evans, aut. Jenny Dooley, Veronica Garza, wyd. Express Publishing 2018 <i>Tourism 1-3, Oxford English for Careers</i> , aut. Robin Walker, Keith Harding, wyd. Oxford Publishing 2015
-----------------------------	---

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa C.22
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	BA seminar and BA thesis
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	19 pkt. ECTS (seminarium 4 pkt.; praca dyplomowa 15 pkt.) ➤ nauki o kulturze fizycznej: 9 pkt. ECTS ➤ nauki o Ziemi i środowisku: 5 pkt. ECTS ➤ nauki o sztuce: 5 pkt. ECTS Łącznie: 19 pkt. ECTS
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5 i 6
Koordinator przedmiotu:	Dr hab. Piotr Łopatkiewicz – prof. PANS

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami pisania pracy dyplomowej oraz formułą egzaminu dyplomowego-licencjackiego. Wyposażenie studentów w podstawową wiedzę i umiejętności i kompetencje społeczne, pozwalające na przygotowanie pracy dyplomowej. Przedstawienie sposobów korzystania ze źródeł i opanowanie umiejętności ich prawidłowego cytowania. Przygotowanie do efektywnej pracy bibliotecznej. Zapoznanie studentów z zasadami sporządzania bibliografii. Zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami i metodologią prowadzenia badań naukowych w zakresie turystyki i rekreacji. Zapoznanie studentów ze sposobami formułowania pytań i hipotez badawczych. Wypracowanie umiejętności opracowania wyników badań własnych. Doskonalenie umiejętności analizowania oraz prezentacji wyników badań.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		60 godzin seminarium - semestr 5 – 30 godz. - semestr 6 – 30 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
C22_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji oraz potrafi wykorzystać ją w pracy licencjackiej zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich	K_W01	seminarium	Ocena bieżąca poszczególnych etapów pracy licencjackiej Ocena bieżąca

C22_W02	metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, oraz potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę podczas przygotowania pracy licencjackiej	K_W02	seminarium	poszczególnych etapów pracy licencjackiej
C22_W03	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego oraz potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę podczas przygotowania pracy licencjackiej	K_W08	seminarium	Ocena bieżąca poszczególnych etapów pracy licencjackiej
C22_W04	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady w zakresie metodyki wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach związanych z turystyką i rekreacją oraz potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę podczas przygotowania pracy licencjackiej	K_W10	seminarium	Ocena bieżąca poszczególnych etapów pracy licencjackiej
C22_U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki i rekreacji oraz wykorzystać posiadane umiejętności podczas przygotowania pracy licencjackiej	K_U07	seminarium	Ocena bieżąca poszczególnych etapów pracy licencjackiej
C22_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	K_U08	seminarium	Ocena bieżąca poszczególnych etapów pracy licencjackiej
C22_U03	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki i rekreacji oraz wykorzystać posiadane umiejętności podczas przygotowania pracy licencjackiej	K_U09	seminarium	Ocena końcowa pracy licencjackiej
C22_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	seminarium	Ocena zaangażowania w dyskusjach
C22_K02	jest gotów do formułowania opinii dotyczących klientów i grup społecznych biorących udział w działaniach turystycznych i rekreacyjnych	K_K07	seminarium	Ocena końcowa pracy licencjackiej
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	16 pkt ECTS	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Udział w seminarium w sumie: ECTS	60 h 60 h 2,5 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	- przygotowanie ogólne do zajęć seminaryjnych - praca w bibliotece - przygotowanie problematyki badawczej pracy - przygotowanie kwestionariusza ankiety - przeprowadzenie i opracowanie wyników niezbędnych badań - przygotowanie pracy licencjackiej - przygotowanie autoprezentacji pracy licencjackiej - przygotowanie do egzaminu dyplomowego w sumie: ECTS	20 h 80 h 20 h 10 h 80 h 200 h 2 h 18 h 430 16,5 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	- praca w bibliotece - obserwacje własne - przygotowanie kwestionariusza ankiety - przeprowadzenie i opracowanie wyników niezbędnych badań - redakcja tekstu pracy i opracowanie jej prawidłowego aparatu naukowego i bibliograficznego, przygotowanie wykresów, tabel, ilustracji. - przygotowanie autoprezentacji pracy licencjackiej w sumie: ECTS	80 h 20 h 10 h 80 h 80 h 2 h 272 10 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Seminarium: 1. Zasady pisania pracy dyplomowej-licencjackiej. 2. Egzamin dyplomowy-licencjacki i jego formuła. 3. Źródła pisane i bibliograficzne oraz sposoby ich prawidłowego cytowania. 4. Metody pracy bibliotecznej. 5. Zasady sporządzania bibliografii. 6. Zagadnienia dotyczące zasad edycji tekstu oraz stosowania prawidłowego aparatu naukowego. 7. Metodologia prowadzenia badań naukowych w zakresie turystyki i rekreacji oraz nauk społecznych. 8. Temat pracy, problematyka badawcza, sposoby formułowania pytań i hipotez badawczych. 9. Metody i narzędzia badawcze stosowane w podstawowych badaniach w zakresie turystyki i rekreacji 10. Metody i sposoby analizy i prezentacji wyników badań własnych.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - metody podające: wykład informacyjny, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, prezentacje własne studentów, praca indywidualna ze studentem
Warunki i sposób zaliczenia	Warunkiem zaliczenia semestru 5 jest frekwencja na zajęciach, ostateczne

poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	wybranie i sformułowanie tematu pracy, wskazanie celu i problematyki badawczej, wybranie metody techniki i narzędzia badawczego oraz przygotowanie pierwszego rozdziału pracy licencjackiej. Warunkiem zaliczenia semestru 6 oraz dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest frekwencja na zajęciach, przeprowadzenie badań oraz opracowanie ich wyników, w końcu przygotowanie kolejnych rozdziałów oraz całkowite ukończenie pracy.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie seminarium (obecność na zajęciach seminaryjnych, zwłaszcza w 5 semestrze jest obowiązkowa) oraz pozytywna ocena pracy dyplomowej.
Sposób obliczania oceny końcowej:	• frekwencja i aktywność na seminarium 10 % • sformułowanie tematu pracy 10 % • metody, techniki i narzędzia badawcze zastosowane w pracy 10 % • poziom techniczny pracy 20% • poziom merytoryczny pracy 50 %
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie ze studentem
Wymagania wstępne i dodatkowe:	Podstawowa znajomość zagadnień i problematyki z zakresu turystyki i rekreacji oraz dyscyplin nauk komplementarnych dla turystyki, którą student opanował na przestrzeni całego toku studiów I stopnia
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. W. Gierz, <i>Jak pisać pracę licencjacką. Poradnik metodyczny</i>, Gdańsk 1998. 2. T. Kaczmarek, <i>Poradnik dla piszących pracę licencjacką bądź magisterską</i>, Warszawa 2005. 3. A. Pułło, <i>Prace magisterskie i licencjackie</i>, PWN, Warszawa 2006. 4. M. Węglińska, <i>Jak pisać pracę magisterską</i>, Kraków 2008. Uzupełniająca: 1. S. Nowak, <i>Metodologia badań społecznych</i>, wyd. III, PWN, Warszawa 2014.

D – Grupa przedmiotów do wyboru

D1 – w zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji

Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych
w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Pilotaż imprez turystycznych D1.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tour guiding
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	6 pkt. ECTS – 3.3 nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski / angielski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5 i 6
Koordinator przedmiotu:	Dr Łukasz Szmyd

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
wiedza i umiejętności niezbędne do podjęcia samodzielnej pracy polegającej na wykonywaniu zadań pilota wycieczek. Przedmiot wykorzystuje wiedzę i umiejętności zdobyte w toku realizacji programów nauczania z: geografii turystycznej, historii architektury i sztuki, krajoznawstwa, prawa w turystyce i rekreacji, informacji i promocji w turystyce, fizjologii człowieka oraz ćwiczeń terenowych z obsługi ruchu turystycznego, historii architektury i sztuki				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 30 godz., ćw. audytoryjne 30 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D1.01_W01	w zakresie wiedzy: zna podstawową terminologię z zakresu turystyki i rekreacji;	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium
D1.01_W02	ma wiedzę w zakresie turystyki i rekreacji uwzględniającą m.in. podstawy turystyki i rekreacji, podstawy hotelarstwa, geografii turystycznej, krajoznawstwa, ekonomiki	K_W02	Ćwiczenia	Ocena projektu egzamin

D1.01_W03	turystyki i rekreacji oraz dyscyplin komplementarnych takich np. jak: historia sztuki, rozumie zasady bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych, docenia rolę dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08	Ćwiczenia	Ocena projektu egzamin
D1.01_U01 D1.01_U02	w zakresie umiejętności: potrafi identyfikować potrzeby klienta indywidualnego oraz grupy społeczne posiada umiejętności bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego	K_U04 K_U11	Ćwiczenia	Ocena projektu, prezentacji
D1.01_K01 D1.01_K02	w zakresie kompetencji społecznych: Ma świadomość okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazując troskę o jego dobro jest przygotowany do działań grupowych realizując w nich różne role	K_K02 K_K03	Ćwiczenia Ćwiczenia	zaangażowanie w dyskusjach; projekt
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	6 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS		30 30 60 2	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS		20 15 25 20 20 100 4	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia przygotowanie ogólne praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS		30 20 15 25 90 3,5	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Uwarunkowania prawne dotyczące pilotażu grup turystycznych (polskie i zagraniczne). 2. Zadania pilota, prawa i obowiązki pilota. 3. Odpowiedzialność pilota.. 4. Rynek pracy. 5. Specjalizacje w pracy pilota. 6. Etapy realizacji imprez turystycznych. 7. Tok czynności pilota wycieczek. 8. Odprawa u referenta imprezy. 9. Obsługa imprez turystyki przyjazdowej – tok czynności pilota w czasie obsługi imprezy turystycznej. 10. Obsługa imprez turystyki wyjazdowej – obsługa imprez
---	---

	autokarowych, samolotowych, turystyki promowej, imprez kolejowych. 11. Zakwaterowanie grupy. 12. Realizacja programu. 13. Pilot a grupa – cechy i zasady funkcjonowania grupy turystycznej. 14. Obsługa imprez specjalistycznych – tramping, trening, turystyka kwalifikowana, targi. 15. Obsługa grup narodowościowych. 16. Obsługa turystów niepełnosprawnych. 17. Zakończenie, podsumowanie i rozliczenie imprezy. 18. Warunki uczestnictwa i rezygnacji, przyjmowanie i załatwianie reklamacji klientów. 19. Rodzaje i specyfika transportu turystycznego, dostępność komunikacyjna Polski. 20. Zakończenie 21. Sytuacje awaryjne w turystyce. 22. Podsumowanie zajęć. Ćwiczenia: 1. Zatrudnienie pilota – rodzaje umów. 2. Dokumentacja, techniki realizacji imprez wyjazdowych. 3. Dokumentacja, techniki realizacji imprez przyjazdowych. 4. Pilota a grupa – rozwiązywanie konfliktów, podstawy komunikowania, public relations. 5. Sytuacje awaryjne w turystyce – postępowanie pilota w sytuacjach nadzwyczajnych, zasady sporządzania protokołu zdarzeń. 6. Animacja grupy 7. Pilot w sytuacjach przewodnickich. 8. Infiltracja treści krajoznawczych. 9. Cechy psychofizyczne pilota wycieczek, program osobistego rozwoju pilota. 10. Zadania pilota rezydenta. 11. Sporządzanie i prezentacja teczki imprezy. 12. Sporządzanie i prezentacja teczki hotelowej. 13. Podsumowanie zajęć.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, prezentacje studentów (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Prezentacja własna – 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego

Zalecana literatura:	Literatura podstawowa: Cabaj W, Kruczek Z., <i>Podstawy geografii turystycznej</i>. Proksenia, Kraków 2009. Kruczek Z., Europa. <i>Geografia turystyczna</i>. Proksenia, Kraków 2008. Kruczek Z., <i>Obsługa ruchu turystycznego</i>. Proksenia, Kraków 2009. Kruczek Z., <i>Kompendium pilota wycieczek</i>. Proksenia, Kraków 2009. Lijewska P., <i>Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego</i>. Proksenia, Kraków 2010. Szafranowicz-Małożięć R., <i>Podręcznik pilota wycieczek. Warsztat praktyczny</i>, Wydawnictwo Kadry Turystyki sp. z o.o., Warszawa 2015. Literatura uzupełniająca: Kruczek Z. (red.), <i>Etyka przewodników turystycznych i pilotów wycieczek</i>. Proksenia, Kraków 2010. mapy, przewodniki, foldery, informatory, strony internetowe
-----------------------------	--

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Organizacja i zarządzanie imprezami turystycznymi i rekreacyjnymi D1.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Recreation events management
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	Mgr Krzysztof Podkul

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Dostarczenie wiedzy i umiejętności z zakresu organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych realizowanych dla różnych grup społecznych. Kształtowanie umiejętności opracowania projektów imprez turystycznych i rekreacyjnych, organizacja technicznego oraz finansowego działania. Wiedza i umiejętności z zakresu projektowania, wykonawstwa i zakończenia turystyczno-rekreacyjnych imprez (przygotowującej w przyszłości do samodzielnego rozwoju, korzystania z źródeł informacji), a także doskonalenie umiejętności i kompetencji interpersonalnych w zakresie organizacji imprez i pracy w grupie.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		warsztaty 30 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D1.02_W01	w zakresie wiedzy: rozumie zasady bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych	K_W07	warsztaty	Ocena z kolokwium Ocena projektu
D1.02_U01 D1.02_U02	w zakresie umiejętności: potrafi identyfikować potrzeby klienta indywidualnego oraz grupy społeczne posiada umiejętności planowania, organizowania i prowadzenia imprez turystycznych i rekreacyjnych	K_U04 K_U07	warsztaty	Ocena projektu, prezentacji
	w zakresie kompetencji społecznych:			

D1.02_K01	jest przygotowany do działań grupowych pełnić w nich różne role	K_K03	warsztaty	projekt
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	warsztaty w sumie: ECTS	30 30 1,2		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	15 20 35 1,8		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	warsztaty wykonanie projektu w sumie: ECTS	30 15 45 1,5		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Warsztaty: 1. Charakterystyka imprez turystycznych i rekreacyjnych. 2. Imprezy turystyczne i rekreacyjne w warunkach gospodarki rynkowej. 3. Diagnozowanie uczestnictwa w imprezach turystycznych i rekreacyjnych. 4. Planowanie i projektowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych. 5. Etap wykonawczy – zadania i procedury obowiązujące organizatorów imprez turystycznych i rekreacyjnych. 6. Zakończenie imprez turystycznych i rekreacyjnych. 7. Imprezy turystyczne i rekreacyjne w Europie, Polsce i Podkarpaciu. 8. Warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych i rekreacyjnych. 9. Jakość w organizowaniu wybranych imprez turystycznych i rekreacyjnych. 10. Przykładowe programy imprez turystycznych. 11. Obowiązki kierownika i zadania funkcyjnych na przykładzie pieszego obozu wędrownego. 12. Organizacja spotkań przygotowawczych dla poszczególnych funkcyjnych podczas przygotowania wybranej imprezy. 13. Program i regulamin imprezy rekreacyjnej – studium przypadku. Systemy rozgrywek sportowo-rekreacyjnych. 14. Opracowanie programu, regulaminu, warunków uczestnictwa, preliminarza i pozostałej dokumentacji wybranej imprezy rekreacyjnej. 15. Prezentacja samodzielnie opracowanej imprezy turystycznej lub rekreacyjnej na wybranej grupie uczestników – analiza przypadku. 16. Imprezy rekreacyjne i turystyczne wśród wybranych grup uczestników – studium przypadku.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowy problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, prezentacje studentów (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do	

egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Prezentacja własna 50%, Kolokwium zaliczeniowe 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	Burgiel K., <i>Poradnik organizatora imprez sportowych i rekreacyjnych</i> . ZG TKKE, Warszawa 2000. Strugarek J., <i>Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych turystycznych</i> . Wyd. Naukowe UAM w Poznaniu, 2006. Toczek-Werner S.(red.), <i>Podstawy rekreacji i turystyki</i> . AWF, Wrocław 2008

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Organizacja pracy biurowej w przedsiębiorstwie turystycznym D1.03
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Organization and technique of office work
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	dr Jacek Kraś

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie słuchaczy z problematyką dotyczącą organizacji pracy biurowej. Nabycie przez studentów teoretycznej i praktycznej wiedzy dotyczącej organizacji pracy w biurze przedsiębiorstwa turystycznego, zadań wykonywanych przez pracowników sekretariatu. Nabycie przez studentów umiejętności przygotowania pism specjalistycznych związanych z prowadzeniem działalności w zakresie świadczenia usług turystycznych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D1.3_W01	w zakresie wiedzy: Zna i rozumie wybrane zagadnienia w zakresie organizacyjnych uwarunkowań działalności zawodowej.	K_W03	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna
D1.3_W02	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu organizacji i prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekreacyjnych.	K_W05	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna
D1.3_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas prowadzenia dokumentacji dotyczącej funkcjonowania jednostek, instytucji turystyki i rekreacji.	K_U06	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna

D1.3_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest gotów do okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego, wykazując troskę o jego dobro.	K_K02	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia w sumie: ECTS	15 15 30 1,2		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece w sumie: ECTS	12 10 22 0,8		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia w sumie: ECTS	15 15 0,7		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Praca biurowa we współczesnej firmie (definicja biura, charakterystyka pracy biurowej). Charakterystyka i struktura przedsiębiorstwa turystycznego. Funkcje i zadania komórek organizacyjnych przedsiębiorstwa turystycznego. Zadania i procedury obowiązujące w pracy biurowej. Zasady organizacji zebrań, szkoleń, podróży służbowej, konferencji prasowej. Rekrutacja pracowników w firmie turystycznej. Komunikacja w organizacji. Ćwiczenia: Obieg dokumentów, systemy kancelaryjne, przechowywanie akt w przedsiębiorstwie. Zadania sekretariatu. Ogólne zasady sporządzania i wysyłania pism korespondencyjnych. Sporządzanie pism związanych z propozycją kupna-sprzedaży. Sporządzanie pism związanych z realizacją zamówienia. Sporządzanie pism związanych z weryfikacją towaru lub usługi – reklamacje. Zasady sporządzania pism zatytułowanych – protokół, sprawozdanie, zaświadczenie, upoważnienie. Sporządzanie życiorysu i listu motywacyjnego. Dokumentacja związana z zatrudnieniem. Rola i znaczenie komunikacji niewerbalnej w biznesie.
---	--

Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, opis, analiza i sporządzanie pism specjalistycznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Sprawdzian pisemny i odpowiedź ustna – 100%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencji przedmiotów:	Podstawy komunikacji społecznej na poziomie szkoły ponadpodstawowej.
Zalecana literatura:	1. Alejziak B., <i>Organizacja i technika pracy biurowej w turystyce</i>, Warszawa 2002. 2. Mitura E., R. Kowalik R., <i>Organizacja pracy biurowej</i>, Warszawa 2011. 3. Bednarska Marlena, Gołembski Grzegorz, Ewa Markiewicz, <i>Przedsiębiorstwo turystyczne</i>, PWE, Warszawa 2012. 4. Mitura E., <i>Organizacja pracy biurowej</i>, Difin, Warszawa 2015.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Obsługa klienta w turystyce D1.04
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Services in Tourism
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski / angielski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	Dr Łukasz Szmyd

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Wprowadzenie studentów w zagadnienia bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego. Zaznajomienie i kształcenie umiejętności dobrego kontaktu z klientem poprzez inscenizowanie różnych sytuacji związanych obsługą turystów				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		warsztaty 30 godz.,		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D1.04_W01	w zakresie wiedzy: rozumie zasady bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych,	K_W07	warsztaty	Ocena wywiązania się z powierzonych do realizacji zadań
D1.04_W02	ma podstawową wiedzę z zakresu komunikowania się	K_W06		
D1.04_W03	ma podstawową wiedzę o normach i dobrych praktykach stosowanych w bezpośredniej obsłudze klienta	K_W10		
D1.04_U01	w zakresie umiejętności: posiada podstawową umiejętność komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_U03	warsztaty	Ocena wywiązania się z powierzonych do realizacji zadań
D1.04_U02	posiada umiejętność pracy indywidualnej oraz zespołowej w zakresie bezpośredniej obsługi turystów	K_U10		

D1.04_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Ma świadomość okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazując troskę o jego dobro	K_K02	warsztaty	zaangażowanie w wywiązywanie się z powierzonych do realizacji zadań
D1.04_K02	jest przygotowany do działań grupowych realizując w nich różne role	K_K03		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Warsztaty w sumie: ECTS		30 30 1	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w sieci przygotowanie do pełnienia wyznaczonych zadań w sumie: ECTS		5 5 15 25 1	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Warsztaty przygotowanie do pełnienia wyznaczonych zadań w sumie: ECTS		30 15 45 1,7	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Warsztaty: 1. Jakość w turystyce i rekreacji. 2. Strategia usług. 3. Osobowość pracowników turystyki 4. Typologie zachowań turystów. 5. Zasady dobrego kontaktu z klientem. 6. Proces podejmowania decyzji przez klienta. 7. Lojalność klientów. 8. Komunikacja werbalna i niewerbalna w kontaktach z klientami.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – opis, objaśnienie problemowe – inscenizacja, dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, symulacja
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: frekwencja i aktywność na zajęciach 40% prezentacja projektu 60%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek	Ustalane indywidualnie

nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki
Zalecana literatura:	Rudnicki L., <i>Zachowania konsumentów na rynku turystycznym</i>. PWE Warszawa, 2012. Panasiuk A., (red.) <i>Jakość usług turystycznych</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego 2007 Yale P., <i>Działalność touroperatorska</i>. Wyd. Wiedza i życie 2001

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Tworzenie produktu turystycznego D1.05
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Creating a tourism product
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	dr Rafał Kapica

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z wiedzą na temat produktu turystycznego, jego rodzajów i cech oraz działań związanych z kształtowaniem jego polityki marketingowej				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 15 godz., ćwiczenia audytoryjne 30 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D1.05_W01	w zakresie wiedzy: Ma podstawową wiedzę z zakresu marketingu-mix na rynku turystycznym oraz wiedzę o udoskonaleniu istniejącego lub tworzeniu nowego produktu turystycznego.	K_W05	Wykład Ćwiczenia	Ocena z kolokwium ocena projektu egzamin
D1.05_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi identyfikować potrzeby klienta indywidualnego oraz grupy społecznej.	K_U04	Ćwiczenia	Ocena projektu, prezentacji
D1.05_U02	Posiada umiejętność pracy indywidualnej oraz zespołowej w zakresie udoskonalania istniejącego oraz projektowania nowego produktu turystycznego.	K_U07	Ćwiczenia	Ocena projektu, Prezentacji
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 30 45 1,8	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	15 5 15 35 1,2	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia wykonanie projektu w sumie: ECTS	30 15 45 1,6	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Produkt turystyczny – pojęcie i rodzaje. 2. Cechy produktu turystycznego. 3. Cykl życia produktu turystycznego. 4. Dystrybucja produktu turystycznego. 5. Polityka produktu na rynku turystycznym. 6. Polityka ceny i dystrybucji na rynku turystycznym. 7. Produkty turystyczne – dobre i złe nawyki. 8. Zasady budowy nowego produktu turystycznego. Ćwiczenia: 1. Promocja produktów turystycznych. Rola targów w promocji produktów turystycznych. 2. Grupy odbiorców produktu turystycznego. Konkurencyjność produktów turystycznych. 3. Doskonalenie istniejącego produktu turystycznego. 4. Projektowanie nowego produktu turystycznego.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Prezentacja własna – 25%, Kolokwium zaliczeniowe – 25%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek	Ustalane indywidualnie

nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Obsługa ruchu turystycznego, Informacja i promocja w turystyce, Tworzenie produktu turystycznego
Zalecana literatura:	Panasiuk A., (red), <i>Marketing usług turystycznych</i> , PWN Warszawa 2005 Kaczmarek J., Stasiak A., Włodarczyk B., <i>Produkt turystyczny</i> . PWE Warszawa 2005, Niemczyk A. <i>Zachowania konsumentów na rynku turystycznym</i> , Wyd UE w Krakowie, Kraków 2010.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Przedsiębiorczość w turystyce D1.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Entrepreneurship in tourism
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zdobycie wiedzy z zakresu planowania własnego biznesu Zdobycie wiedzy z zakresu praktycznego sporządzania biznesplanu Celem przedmiotu jest wykształcenie u studentów możliwości poruszania się w tematyce organizowania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznyc h	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D1.06_W01	w zakresie wiedzy: zna podstawowe uwarunkowania działalności związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekreacyjnych zna podstawowe uwarunkowania działalności związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady w zakresie dobrych praktyk stosowanych w podmiotach związanych z turystyką i rekreacją	K_W05	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu oraz kolokwium pisemnego ograniczonego o czasowo;
D1.06_W02		K_W10		Wykonanie zadania projektowego,

D1.06_U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy społecznej	K_U04	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu oraz kolokwium pisemnego ograniczonego o czasowo, ocena z prezentacji ustnej projektu
D1.06_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach, wstępna ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,0		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 1 10 5 10 31 1,0		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu (biznesplanu), w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS	15 15 30 1,2		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Znaczenie przedsiębiorczości w sektorze turystycznym. 2. Uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne przedsiębiorstw turystycznych. 3. Planowanie, zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym. 5. Rozwój kompetencji miękkich u przedsiębiorców turystycznych. 6. Rola kultury biznesu w prowadzeniu działalności gospodarczej. 7. Przedsiębiorczość społeczna w branży turystycznej. 8. Innowacje i nowe technologie w turystyce.
---	---

	Ćwiczenia: 1. Etapy sporządzania biznesplanu i źródła finansowania przedsiębiorstw turystycznych. 2. Rejestracja działalności gospodarczej i wypełnianie wniosku CEIDG-1. 3. Elementy biznesplanu – cele i opis przedsięwzięcia, opis produktu, identyfikacja i analiza rynku docelowego, analiza SWOT, plan marketingowy, plan techniczny, struktura organizacyjna i analiza finansowa. 4. Analiza przykładowych sukcesów i porażek przedsiębiorstw związanych z turystyką i rekreacją - case studies. 5. Analiza SWOT lokalnego przedsiębiorstwa turystycznego. 6. Analiza współczesnych trendów turystycznych. 7. Znaczenie transportu i lokalizacji przedsiębiorstwa branży turystycznej. 8. Dobre praktyki stosowane w przedsiębiorstwach turystycznych.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metody aktywizujące (symulacja oraz metoda przypadków), metoda praktyczna (metoda projektów) – przygotowanie samodzielnego biznesplanu
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Egzamin pisemny Ćwiczenia projektowe dotyczy przygotowania biznesplanu, a także jego ustnej prezentacji Kolokwium pisemne Egzamin poprawkowy / kolokwium – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń projektowych. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Kolokwium – 25% Udział i aktywność na zajęciach – 10%, Zaliczenie ćwiczeń projektowych, w tym przygotowanie oraz obrona projektu (biznesplan) – 15%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Ekonomia Organizacja i zarządzanie
Zalecana literatura:	Bednarczyk M.(red.). <i>Przedsiębiorczość w turystyce. Zasady i praktyka</i>, CeDeWu, Warszawa 2024. Tokarski M., Tokarski A., Wójcik J., <i>Jak solidnie przygotować profesjonalny biznesplan</i>, CeDeWu, Warszawa 2017 Marecki K., Wiwłoch M., <i>Biznesplan: elementy planowania działalności rozwojowej</i>, SGH, Warszawa 2008 Duraj J., <i>Podstawy ekonomiki przedsiębiorstwa</i>, PWE, Warszawa 2010 www.ceidg.gov.pl

D – Grupa przedmiotów do wyboru

D2 – w zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowiskowa, Wellness i SPA

Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych
w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Turystyka uzdrowiskowa D2.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Health tourism
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4 pkt. ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z zakresu turystyki uzdrowiskowej poczynając od przybliżenia podstaw jej historii, czynników rozwojowych, produktów turystyki uzdrowiskowej, aż po prezentację aktualnych tendencji w jej rozwoju. Ważnym elementem przedmiotu są indywidualne projekty studentów obejmujące wykonanie prezentacji możliwości rozwoju turystyki uzdrowiskowej na wybranym obszarze.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 30 h, ćwiczenia audytoryjne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D2.01_W01	w zakresie wiedzy: student w zaawansowanym stopniu posługuje się terminologią z zakresu turystyki uzdrowiskowej student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane fakty i zjawiska oraz ich metody i teoria w zakresie turystyki uzdrowiskowej	K_W01	wykład	egzamin pisemny ograniczony czasowo, ocena
D2.01_W02		K_W02	ćwiczenia audytoryjne	z kolokwium pisemnego
	w zakresie umiejętności:			

D2.01_U01	student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki uzdrowiskowej	K_U08	wykład	ocena projektu wykonanego przez studenta
D2.01_U02	Student potrafi potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę podczas opracowania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki uzdrowiskowej	K_U09	ćwiczenia audytoryjne	
D2.01_K01	w zakresie kompetencji społecznych Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego doskonalenia się	K_K01		obserwacja
D2.01_K02	Student ma świadomość odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego, wykazując troskę o jego dobro	K_K02	ćwiczenia audytoryjne	obserwacja
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	wykład ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	30 30 60 2,5		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 5 10 15 35 1,5		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	ćwiczenia przygotowanie prezentacji, praca w bibliotece w sumie: ECTS	30 10 10 50 2		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Wykłady: 1. Wprowadzenie do turystyki uzdrowiskowej podstawowe pojęcia. 2. Zarys rozwoju turystyki uzdrowiskowej w Polsce i Europie. 3. Specyfika turystyki uzdrowiskowej. 4. Czynniki rozwoju turystyki uzdrowiskowej. 5. Rozmieszczenie uzdrowisk w Polsce i Europie. 6. Rynek usług turystyki uzdrowiskowej. 7. Popyt na rynku turystyki uzdrowiskowej. 8. Podaż na rynku usług turystyki uzdrowiskowej. 9. Jakość produktu turystyki uzdrowiskowej jako element różnicowania oferty. 10. Wybrane aspekty marketingu usług turystyki uzdrowiskowej.
---	---

	11. Wizerunek jako czynnik konkurencyjności uzdrowisk. 12. Innowacje w wybranych uzdrowiskach w Polsce. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Turystyka zdrowotna i jej formy. 2. Usługi Wellness i SPA. 3. Oferta uzdrowisk Euroregionu Karpackiego. 4.-30. Prezentacja projektów indywidualnych i grupowych dotyczących wybranej jednostki przestrzennej.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - metody podające: wykład informacyjny, objaśnienia lub wyjaśnienia, opis, prelekcja - metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: prezentacje własne studentów, projekty, pokazy
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń projektowych. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: egzamin – 50% ćwiczenia 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Egzamin pisemny Ćwiczenia projektowe Kolokwium pisemne Prezentacje własne studenta Egzamin poprawkowy/kolokwium – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Podstawy rekreacji, Geografia turystyczna, Ekoturystyka z ekologią
Zalecana literatura:	Podstawowa: 1. Borszczak M. (red.). <i>Turystyka zdrowotna i uzdrowiskowa</i>. Wyższa Szkoła turystyki i Hotelarstwa. Gdańsk 2011. 2. Lewandowska A., <i>Turystyka uzdrowiskowa</i>. Materiały do studiowania. Uniwersytet Szczeciński. Szczecin 2007 3. Łazarek M., Łazarek R., <i>Uzdrowiska w Europie. Tężejność i rys historyczny</i>. Wyższa Szkoła Społeczno Przyrodnicza, Lublin 2007. 4. Stadzoń Gierak E., Osip Pokrywka M., <i>SPA i uzdrowiska</i>. Hachette Livre Polska sp. z o.o. Warszawa 2008. Uzupełniająca: 1. <i>Atlas uzdrowisk polskich</i>. Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych (red.). Wrocław, informacje Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy organizacyjno-prawne funkcjonowania uzdrowisk D2.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Organisational and legal basis of Polish health resorts
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	dr Jacek Kraś

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą podstaw organizacyjno-prawnych funkcjonowania uzdrowisk. Przybliżenie regulacji prawnych związanych z organizacją i działaniem uzdrowisk. Zapoznanie studentów z zasadami prawnymi i organizacyjnymi związanymi z uzdrowiskami i ich wpływem na proces kształtowania współczesnej turystyki i rekreacji. Nabycie umiejętności odnajdywania, interpretacji i zastosowania przepisów prawnych dotyczących omawianej problematyki. Przybliżenie zasad związanych z organizacją i funkcjonowaniem firmy turystycznej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D2.02_W01	w zakresie wiedzy: Zna i rozumie wybrane zagadnienia w zakresie prawnych i organizacyjnych uwarunkowań działalności zawodowej.	K_W03	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna, egzamin pisemny
D2.02_W02	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu organizacji i prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekreacyjnych.	K_W05	Wykład, ćwiczenia	
D2.02_U01	w zakresie umiejętności: potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas prowadzenia dokumentacji dotyczącej funkcjonowania jednostek, instytucji turystyki i rekreacji	K_U06	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna

D2.02_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Wykład, ćwiczenia	Sprawdzian pisemny, odpowiedź ustna, egzamin pisemny
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia w sumie: ECTS	15 15 30 1,2		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece w sumie: ECTS	20 20 40 1,8		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia w sumie: ECTS	15 15 0,8		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Przedsiębiorstwo turystyczne – pojęcie istota, funkcje, rodzaje, struktury organizacyjne 2. Najważniejsze akty prawne dotyczące turystyki uzdrowiskowej. 3. Najważniejsze pojęcia związane z turystyką uzdrowiskową. 4. Definicja i ramy prawne funkcjonowania uzdrowiska. 5. Zakres działalności uzdrowisk w świetle obowiązujących przepisów. 6. Nadzór nad uzdrowiskami. Kontrola w uzdrowiskach. 7. Finansowanie uzdrowisk. Ćwiczenia: 1. Praca biurowa-pojęcie, istota, cele. 2. Systemy kancelaryjne. 3. Zadania wykonywane w sekretariacie firmy turystycznej. 4. Zasady sporządzania korespondencji, rodzaje pism 5. Reklamacja usług turystycznych. 4. Modele zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie turystycznym. 5. Rekrutacja – metody i techniki badania przydatności do pracy. Sporządzanie dokumentów aplikacyjnych.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: wykład, dyskusja, opis, analiza i sporządzanie pism specjalistycznych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do	Zaliczenie na ocenę Ćwiczenia i wykłady – odpowiedź ustna, sprawdzian pisemny

egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Zaliczenie wykładu i ćwiczeń 100%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy prawa turystycznego
Zalecana literatura:	1. M. Nesterowicz M., <i>Prawo turystyczne</i> , Wolters Kluwer Polska-OFICYNA, Warszawa 2016. 2. Szromka A.R, <i>Uzdrowiska i ich znaczenie w gospodarce turystycznej</i> , Proksenia 2010. 3.Lewandowska A., <i>Turystyka uzdrowiskowa</i> , Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007. 4. Alejziak B., <i>Organizacja i technika pracy biurowej w turystyce</i> , Warszawa 2002.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy terapii fizykalnej D2.03
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	The base of physical therapy
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	Studia I stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	Dr Łukasz Wojtyczek

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Terapia fizykalna – czym jest, czym się zajmuje, jakie ma cele. Rola terapii fizykalnej w odnowie biologicznej i jej związek z medycyną. Wpływ czynników fizykalnych na organizm ludzki. Działy terapii fizykalnej (hydroterapia, fototerapia, termoterapia, elektroterapia, krioterapia, balneoterapia i in.).				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		Wykład 15g, ćwiczenia audytoryjne 15g.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D2.03_W01	Student zna rolę terapii fizykalnej w życiu współczesnego człowieka.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	Odpowiedź ustna, praca pisemna, zaliczenie ćwiczeń, egzamin
D2.03_W02	Student zna metody i techniki stosowane w terapii fizykalnej.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	Odpowiedź ustna, praca pisemna, zaliczenie ćwiczeń, egzamin
D2.03_W03	Student zna zasady oddziaływania czynników fizykalnych na organizm ludzki.	K_W02	Wykład, ćwiczenia	Odpowiedź ustna, praca pisemna,

			audytoryjne	zaliczenie ćwiczeń, egzamin
D2.03_U01	Student potrafi praktycznie sprawdzić różne rodzaje czucia.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne	Kontrola czynności wykonywanych przez studenta
D2.03_U02	Student potrafi interpretować odczyn organizmu na bodźce.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne	Kontrola czynności wykonywanych przez studenta
D2.03_U03	Student potrafi przygotować informacje dotyczące różnych działów terapii fizycznej.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena prezentacji ustnych i prac pisemnych
D2.03_K01	Student propaguje w społeczeństwie wiedzę o terapii fizycznej i zdrowym stylu życia.	K_K04	Dyskusja podczas zajęć	Ocena zaangażowania studenta w dyskusję i jego postawy społecznej

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15g 15g 30g 1,3	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Samodzielne doskonalenie umiejętności w sumie: ECTS	10g 30g 40g 1,7	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Samodzielne doskonalenie umiejętności w sumie: ECTS	15g 20g 35g 1,5	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Terapia fizyczna – definicja, terminologia i dziedziny pokrewne (medycyna fizyczna, fizjoterapia, fizykoterapia, przyroda lecznictwo). Zasady oddziaływania. Wpływ czynników fizycznych na organizm ludzki (czynniki termiczne: ciepło-zimno, prąd elektryczny, pole elektromagnetyczne, światło, woda, złoża naturalne, czynniki
---	--

	mechaniczne) i ich lecznicze działanie. Zastosowanie odpowiednich zabiegów w zależności od potrzeb zdrowotnych i odnowy biologicznej. Przeciwwskazania do zabiegów i środki ostrożności. Ćwiczenia: Reakcja organizmu ludzkiego na bodźce fizykalne. Czucie i receptory. Odczyn i adaptacja do bodźców. Cele oraz technika i metodyka wykonywania poszczególnych zabiegów terapii fizykalnej. Studenci przygotowują i omawiają wybrane działy terapii fizykalnej (hydroterapia, fototerapia, termoterapia, elektroterapia, krioterapia, balneoterapia, sonoterapia, magnetoterapia i in.).
Metody i techniki kształcenia:	Wykład informacyjny, dyskusja, ćwiczenia audytorijne, pokaz, wykorzystanie urządzeń i przyborów do zabiegów fizykalnych
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obecność i aktywny udział w zajęciach, przygotowywanie prac pisemnych i prezentacji ustnych. Zaliczenie z umiejętności wykonywania zabiegów. Zaliczenie końcowe i egzamin o charakterze teoretycznym i praktycznym. Zaliczenie i egzamin poprawkowy teoretyczny i praktyczny.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Student ma prawo do jednej nieusprawiedliwionej nieobecności w czasie semestru. Ewentualne następne dwie nieobecności muszą być zaliczone w czasie konsultacji.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena z ćwiczeń: 50%, ocena z egzaminu: 50% Kryteria wystawienia oceny z ćwiczeń: frekwencja-25%, praca pisemna-25%, zaliczenie końcowe-25%, aktywność na zajęciach-25%.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Udział w konsultacjach, samokształcenie w bibliotece, przygotowanie pracy pisemnej.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Wiedza z biologii, anatomii i fizjologii.
Zalecana literatura:	
Podstawowa:	1. Kasprzak W., Mańkowska A., Fizykoterapia, medycyna uzdrowiskowa i SPA. PZWL 2008. 2. Mika T., Kasprzak W. Fizykoterapia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2001. 3. Straburzyński G., Straburzyńska-Lupa A. Medycyna fizykalna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2000.
Uzupełniająca:	1. Mikołajewska E., Fizykoterapia dla praktyków. PZWL 2011. 2. Szczegielniak J., Fizykoterapia w praktyce. Politechnika Opolska 2005. 3. Gieremek K., Dec L. Zmęczenie i regeneracja sił. Odnowa biologiczna. Has-Med. s.c., Katowice 2000. 4. Orzech J. Rozwój koncepcji, technik i metod fizjoterapii. Wydawnictwo Sport i Rehabilitacja, Tarnów 2001.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Odnowa biologiczna D2.04
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Biological regeneration
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	Studia I stopnia
Profil:	Praktyczny (P)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski / angielski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	Dr Łukasz Wojtyczek

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Odnowa biologiczna – czym jest, czym się zajmuje, kogo dotyczy. Rola odnowy biologicznej w życiu współczesnego człowieka. Profilaktyczna rola odnowy biologicznej. Ćwiczenia lecznicze oraz działanie i obsługa niektórych urządzeń stosowanych w odnowie biologicznej. Praktyczna nauka wybranych ćwiczeń i zabiegów z zakresu odnowy biologicznej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		Wykład 15g, ćwiczenia audytoryjne 15g		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D2.04_W01	Student zna wpływ czynników fizykalnych na organizm ludzki i ich lecznicze działanie.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	Odpowiedź ustna, praca pisemna, zaliczenie teoretyczne, praktyczne, egzamin
D2.04_W02	Student zna zabiegi fizykalne stosowane w odnowie biologicznej.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	Odpowiedź ustna, praca pisemna, zaliczenie teoretyczne, praktyczne, egzamin

D2.04_W03	Student zna wskazania i przeciwwskazania do zabiegów fizykalnych.	K_W02	Wykład, ćwiczenia audytoryjne	Odpowiedź ustna, praca pisemna, zaliczenie teoretyczne, praktyczne, egzamin
D2.04_U01	Student potrafi praktycznie wykonywać wybrane zabiegi i obsługiwać urządzenia.	K_U02	Ćwiczenia audytoryjne	Kontrola obsługi urządzeń i praktyczne-go wykony- wania zabiegów
D2.04_U02	Student potrafi dobrać rodzaj zabiegu do wymagań odnowy biologicznej.	K_U01	Ćwiczenia audytoryjne	Kontrola trafności doboru zabiegów
D2.04_U03	Student potrafi przygotować urządzenie oraz osobę poddawaną zabiegowi.	K_U02	Ćwiczenia audytoryjne	Kontrola obsługi urządzeń
D2.04_K01	Student potrafi przewidzieć konsekwencje przeciążenia i zmęczenia oraz roli odnowy biologicznej w usuwaniu ich skutków – propaguje tę wiedzę w społeczeństwie.	K_K08	Dyskusja, wymiana poglądów	Ocena zaangażo- wania studenta w dyskusję i wymianę poglądów

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3	Stacjo- narne	Niesta- cjonar- ne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15g 15g 30g 1,3	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Samodzielne doskonalenie umiejętności w sumie: ECTS	15g 25g 40g 1,7	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Samodzielne doskonalenie umiejętności w sumie: ECTS	15g 10g 25g 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Odnowa biologiczna – podstawowe definicje, zakres działania, środki odnowy biologicznej. Zmęczenie i wypoczynek. Wysiłek fizyczny i
---	--

	restytucja powysiłkowa. Regeneracja sił. Kinezyterapia w odnowie biologicznej. Fizykoterapia i jej związek z odnową biologiczną. Zastosowanie wybranych zabiegów fizykalnych w zależności od potrzeb odnowy biologicznej. Wskazania i przeciwwskazania do zabiegów oraz środki ostrożności. Ćwiczenia: Technika i metodyka wykonywania wybranych ćwiczeń leczniczych i zabiegów fizykalnych stosowanych w odnowie biologicznej. Praktyczna nauka obsługi wybranych urządzeń i wykonywania zabiegów: światłolecznictwa (światło spolaryzowane), magnetostymulacji, termoterapii (ciepłolecznictwo i leczenie zimnem), sonoterapii. Techniki relaksacji mięśni.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, ćwiczenia audytoryjne, pokaz, wykorzystanie podręczników programowych, nauka obsługi urządzeń.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Obecność i aktywny udział w zajęciach, przygotowywanie prac pisemnych i prezentacji ustnych. Zaliczenie z umiejętności wykonywania zabiegów. Zaliczenie końcowe o charakterze teoretycznym i praktycznym. Egzamin końcowy teoretyczno-praktyczny. Zaliczenie i egzamin poprawkowy praktyczny.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Student ma prawo do jednej nieusprawiedliwionej nieobecności w czasie semestru. Ewentualne następne dwie nieobecności muszą być zaliczone w czasie konsultacji.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena z ćwiczeń: 50%, ocena z egzaminu: 50% Kryteria wystawienia oceny z ćwiczeń: frekwencja-25%, praca pisemna-25%, zaliczenie końcowe-25%, aktywność na zajęciach-25%.
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Udział w konsultacjach, samokształcenie w bibliotece, przygotowanie pracy pisemnej.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Wiedza z anatomii, fizjologii i podstaw terapii fizykalnej.
Zalecana literatura:	
Podstawowa:	1. Gieremek K., Dec L. Zmęczenie i regeneracja sił. Odnowa biologiczna. Has-Med. s.c., Katowice 2000. 2. Kasprzak W., Mańkowska A., Fizykoterapia, medycyna uzdrowiskowa i SPA. PZWL 2008. 3. Mika T., Kasprzak W. Fizykoterapia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2001. 4. Straburzyński G., Straburzyńska-Lupa A. Medycyna fizykalna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2000.
Uzupełniająca:	1. Mikołajewska E., Fizykoterapia dla praktyków. PZWL 2011. 2. Szczegielniak J., Fizykoterapia w praktyce. Politechnika Opolska 2005. 3. Orzech J. Rozwój koncepcji, technik i metod fizjoterapii. Wydawnictwo Sport i Rehabilitacja, Tarnów 2001.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Usługi Wellness i SPA D2.05
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Wellness & SPA services
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt ECTS: nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	Dr inż. Anna Pietrasz

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest dostarczenie użytecznej wiedzy z zakresu usługi Wellness & SPA – czym są, czym się zajmują, kogo dotyczą. Przybliżenie podstawowej wiedzy z zakresu kosmetologii, fizjoterapii i dietetyki oraz technik wykorzystywanych w obszarze Wellness. Zaprezentowanie podstawowej terminologii związanej z rehabilitacją medyczną i fizjoterapią, w tym rodzajów masażu leczniczych i relaksacyjnych stosowanych w ośrodkach Wellness &SPA. Przedstawienie wybranych aspektów prawnych związanych z prowadzenia działalności związanej z ośrodkami Wellness i SPA w Polsce oraz zagadnień związanych z obsługą klienta w tych ośrodkach.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. praktyczne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D2.05_W01	w zakresie wiedzy: posiadają wiedzę z zakresu wpływu czynników fizykalnych na organizm ludzki i ich lecznicze działanie.	K_W02	Wykład Ćwiczenia warsztatowe	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo;
D2.05_W02	zna i syntetycznie charakteryzuje zabiegi fizykalne stosowane w Wellness i SPA.	K_W02		Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo;
D2.05_W03	zna i syntetycznie charakteryzuje wskazania i przeciwwskazania do zabiegów Wellness i SPA	K_W02		Ocena z

				kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
D2.05_U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego, a także grupy	K_U04	Wykład	Zaliczenie projektu
D2.05_U02	umie planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań, w tym w zakresie pracy podmiotów z branży.	K_U07	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z prezentacji ustnej
D2.05_U03	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań	K_U09		Zaliczenie projektu
D2.05_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01		obserwacje
D2.05_K02	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego oraz wykazywania troski o jego dobro	K_K02	Ćwiczenia audytoryjne	obserwacje
D2.05_K03	posiada zdolność prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	K_K05		obserwacje
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia warsztatowe w sumie: ECTS		15 15 30 1,2	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie ogólne Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych Przygotowanie do kolokwium Praca w bibliotece Praca w sieci w sumie: ECTS		5 5 5 5 5 25 0,8	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności	Ćwiczenia warsztatowe Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych		15 15	

praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Przygotowanie sprawozdań lub prac zaliczeniowych	5	
	w sumie:	35	
	ECTS	1,5	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Wprowadzenie do problematyki przedmiotu. Omówienie zasad oceniania i zaliczenia przedmiotu „Usługi Wellness&SPA” 2. Istota obiektów SPA&Wellness 3. Kategorie oraz rodzaje obiektów Wellness&SPA. 4. Podstawowe wyposażenie niezbędne do prowadzenia ośrodków Wellness&SPA. 5. Podstawowa terminologia związana z rehabilitacją medyczną i fizjoterapią oraz rodzaje masażów leczniczych i relaksacyjnych stosowanych w ośrodkach Wellness&SPA. 6. Podstawy z zakresu żywienia człowieka. 7. Diety dopasowane do wieku i stanów fizjologicznych i patofizjologicznych. 8. Aparatura Wellness&SPA 9. Analiza SWOT czyli określenie słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń w strategicznym planowaniu przedsięwzięcia związanego z zakładaniem ośrodków Wellness&SPA. 10. Sposoby pozyskiwania środków finansowych z puli UE 11. Sposoby komunikacji z klientem. Typy osobowości klienta. 12. Komunikacja werbalna jako model skutecznej techniki kontaktu z klientem 13. Komunikacja niewerbalna. Pozawerbalne sposoby wywierania wpływu na klienta. 14. Wellness i Spa – megatrend czy odpowiedź na zmieniające się potrzeby społeczeństwa. Standard wyznacznikiem jakości. 15. Wybrane aspekty prawne prowadzenia działalności związanej z ośrodkami Wellness i SPA w Polsce (ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych). Ćwiczenia: 1. Analiza SWOT czyli określenie słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń w strategicznym planowaniu przedsięwzięcia związanego z zakładaniem ośrodków Wellness&SPA. 2. Biznes plan jako narzędzie racjonalnego planowania wykorzystywane przy ocenie opłacalności przedsięwzięć związanych z tworzeniem ośrodków Wellness&SPA. 3. Sposoby pozyskiwania środków finansowych z puli UE 4. Sposoby komunikacji z klientem. Typy osobowości klienta. 5. Komunikacja werbalna jako model skutecznej techniki kontaktu z klientem. 6. Komunikacja niewerbalna. Pozawerbalne sposoby wywierania wpływu na klienta. 7. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - wykład informacyjny, - wykład multimedialny, - dyskusja, - ćwiczenia warsztatowe, - wykład konwersatoryjny,
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form	Kolokwium pisemne lub ustne Ćwiczenia warsztatowe składające się z kilku zadań cząstkowych

zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Kolokwium pisemne Kolokwium poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium, zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń praktycznych. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - Zaliczenie wykładów – 50% (w tym kolokwium – 15%, udział w zajęciach – 5%, prezentacja multimedialna – 5%) - Zaliczenie ćwiczeń praktycznych, w tym przygotowanie projektów cząstkowych – 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Anatomia i fizjologia człowieka
Zalecana literatura:	1. Kasprzak W., Mańkowska A., Fizykoterapia, medycyna uzdrowiskowa i SPA, Warszawa 2008; 2. Kształtowanie produktu turystycznego uzdrowisk w Polsce – Wydawnictwo UJ, Kraków 2006 3. Sallmann N., Megatrend Wellness&SPA dla rynku usług wolnego czasu i hotelarstwa w XXI wieku, Wyd. Polska Akademia Gościnności 2010 Standzoń-Gierak E., Osip-Pokrywka M., SPA i uzdrowiska, Warszawa 2008

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Uzdrowiska w Polsce D2.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Health resorts and spas in Poland
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Poznanie ogólnych warunków przyrodniczych rozwoju uzdrowisk w Polsce. Poznanie znaczenia miejscowości kuracyjnych w historii turystyki świata i Polski. Charakterystyka uzdrowisk polskich z uwzględnieniem budowy geologicznej i wód mineralnych, warunków klimatycznych, szaty roślinnej i zwierzęcej, walorów turystycznych i zagospodarowania turystycznego. Poznanie podziału i nomenklatury oraz warunków geologicznych występowania wód mineralnych w wybranych uzdrowiskach Polski.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. audytoryjne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D2.06_W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce uzdrowiskowej oraz geologii wód mineralnych	K_W01	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Oceny z kolokwium pisemnych ograniczonych czasowo Wykonanie zadania projektowego, indywidualne zaliczenie projektu
D2.06_W02	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego	K_W08		
	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie	K_W09		

D2.06_W03	ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych			
D2.06_U01	w zakresie umiejętności: wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas prowadzenia dokumentacji dotyczącej funkcjonowania jednostek, instytucji oraz podejmowanych działań w zakresie turystyki i rekreacji	K_U06	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z prezentacji ustnej. Oceny z prac pisemnych
D2.06_U02	wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	K_U08		
D2.06_K01	w zakresie kompetencji społecznych: krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Wstępna ocena kompetencji społecznych
D2.06_K02	świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09		

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS		
		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 30 45 1,8	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS	10 5 10 15 30 1,2	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece prace terenowe w sumie: ECTS	20 15 20 55 2	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 8. Miejscowości kuracyjne w historii turystyki świata i Polski. 9. Warunki przyrodnicze rozwoju uzdrowisk w Polsce (z uwzględnieniem walorów wypoczynkowych) 10. Warunki klimatyczne Polski (średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych, uśłonecznienie, długość sezonu kąpielowego) 11. Wody lecznicze (pojęcia ogólne, podział i charakterystyka hydrochemiczna wód mineralnych) i kopaliny lecznicze (torfy)
---	---

	12. Przegląd uzdrowisk Polski – uzdrowiska nizinne i wyżynne (budowa geologiczna, klimat, szata roślinna, walory turystyczne, kultura regionu) 13. Przegląd uzdrowisk Polski – uzdrowiska sudeckie (budowa geologiczna, klimat, szata roślinna, walory turystyczne, kultura regionu) 14. Przegląd uzdrowisk Polski – uzdrowiska karpackie (budowa geologiczna, klimat, szata roślinna, walory turystyczne, kultura regionu) 15. Wielokryterialna ocena uzdrowisk Polski. 16. Wysowa, Iwonicz Zdrój, Rymanów Zdrój, Polańczyk – szczegółowa charakterystyka uzdrowisk. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Waloryzacja środowiska przyrodniczego Polski (obszary ekologicznego zagrożenia, krajobraz naturalny z enklawami pierwotnego, regiony antropoklimatyczne, wody i kopaliny lecznicze) 2. Uzdrowiska statutowe i miejscowości potencjalnie uzdrowskie w Polsce 3. Uzdrowiska, stacje klimatyczne i kąpieliska w Polsce międzywojennej 4. Uzdrowiska współczesne i ich znaczenie: międzynarodowe, krajowe 5. Nomenklatura wód mineralnych. 6. Geologiczne warunki powstawania i występowania wód mineralnych. Interpretacja prostych profili geologicznych – ćwiczenia. 7. Zmiany wielkości ruchu turystyczno-uzdrowskiego w wybranych uzdrowskach Polski 8. Wskaźniki funkcji turystycznej wybranych uzdrowisk Polski. 9. Walory turystyczne, ważne wydarzenia i imprezy wybranych uzdrowisk w Polsce. 10. Lecznictwo, walory turystyczne oraz przeszłość i teraźniejszość wybranych uzdrowisk. Ćwiczenia terenowe: 1. Lecznictwo, walory turystyczne, wody mineralne oraz przeszłość i teraźniejszość Iwonicza Zdroju lub Rymanowa Zdroju
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, wykład z kartami pracy, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów, zajęcia w terenie
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Zaliczenie wykładów (egzamin) – 60% Zaliczenie ćwiczeń – 40%
Sposób i tryb wyrównywania	Ustalane indywidualnie

zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Przedmioty wprowadzające: Podstawy turystyki, Geografia turystyczna
Zalecana literatura:	Zalecana literatura Podstawowa: 1. Szromek R. [red.], <i>Uzdrowiska i ich funkcja turystyczno-lecznicza</i>, Kraków 2012 2. Węclawowicz E., <i>Uzdrowiska polskie</i>, Kraków 2012 3. Jędrzejewski D., <i>20 najpiękniejszych miejscowości uzdrowiskowych w Polsce</i>, Warszawa 2013 4. Warszńska J., Jackowski A., <i>Podstawy geografii turystyki</i>, Warszawa 1978; 5. Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., <i>Geografia turystyki Polski</i>, Warszawa 2002; 6. Mydel R. [red.], <i>Atlas Polski</i>, T. 3, <i>Turystyka i rekreacja</i>, Kraków 2003 7. <i>Polskie uzdrowiska</i>. Wydawnictwo Pascal, Warszawa 2007 8. Pazdro Z., <i>Hydrogeologia ogólna</i>, Warszawa 1983 Uzupełniająca: 1. Przewodniki po wybranych uzdrowiskach i mapy turystyczne okolic wybranych uzdrowisk

D – Grupa przedmiotów do wyboru

D3 – w zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpackich

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Turystyka krajów karpackich D3.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Tourism of the Carpathian countries
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest poznanie wybranych zagadnień z zakresu turystyki w krajach karpackich: historii, głównych rodzajów i form ruchu turystycznego, czynników wpływających na popyt turystyczny, wpływu turystyki na aktywizację gospodarki.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 30 h, ćw. audytoryjne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D3.01_W01	w zakresie wiedzy: zna w zaawansowanym stopniu terminologię używaną w turystyce i rekreacji	K_W01	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Oceny z kolokwium pisemnych ograniczonych czasowo;
D3.01_W02	zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające m.in. podstawy turystyki, podstawy rekreacji, podstawy hotelarstwa, geografie turystyczną, krajoznawstwo, ekonomikę turystyki i rekreacji, organizację i zarządzanie, rynek usług turystycznych oraz przedmioty komplementarne dla turystyki, takie jak: anatomia i fizjologia	K_W02		

D3.01_ W03	człowieka, przedsiębiorczość, historia architektury i sztuki	K_W08		Wykonanie zadania projektowego, indywidualne zaliczenie projektu
D3.01_ W04	zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia w zakresie ekoturystyki oraz ochrony i kształtowania środowiska oraz podstawowych procesów przyrodniczych	K_W09		
D3.01_ U01	w zakresie umiejętności: umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania podstawowych zadań pozwalających na prowadzenie badań i analizowanie ich wyników w zakresie turystyki i rekreacji, w tym zastosować je w pracy licencjackiej	K_U08	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie projektu Ocena z prezentacji ustnej, Wypracowanie decyzji w trakcie zadań projektowych
D3.01_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Wstępna ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS		30 30 60 2	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci przygotowanie do kolokwium w sumie: ECTS		15 5 15 20 55 2	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece praca w sieci w sumie: ECTS		30 15 15 15 75 3	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: Treści kształcenia – Wykłady: • Zarys historii turystyki w wybranych regionach karpackich • Walory kulturowe i przyrodnicze wybranych regionów w państwach karpackich • Ruch turystyczny w Karpatach – główne rodzaje i formy – analiza porównawcza • Czynniki wpływające na popyt turystyczny w karpackich częściach poszczególnych państw • Przestrzeń turystyczna Karpat – metody wydzielania regionów turystycznych • Rozmiary turystyki w państwach karpackich i w wybranych pasmach górskich • Osadnictwo turystyczne w Karpatach i jego przykłady z różnych części gór • Organizacja sfery obsługi ruchu turystycznego w państwach karpackich (przykłady podmiotów turystycznych) • Wpływ turystyki na aktywizację gospodarczą wybranych regionów karpackich • Pozytywne i negatywne przykłady rozwoju turystyki w państwach karpackich • Turyści krajowi i zagraniczni w wybranych pasmach górskich Karpat Ćwiczenia audytoryjne: • Prezentacja wybranych zagadnień z turystyki krajów karpackich • Porównywanie ruchu turystycznego, z uwzględnieniem różnych jego rodzajów i form w subregionach karpackich • Mapy turystyczne i tematyczne wybranych pasm górskich jako narzędzie do oceny natężenia: ruchu i zagospodarowania turystycznego.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: metody podające: wykład informacyjny, wykład z kartami pracy, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Zaliczenie wykładów (egzamin) – 60% Zaliczenie ćwiczeń – 40%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawowa wiedza z geografii turystycznej Polski i krajów karpackich. Umiejętność interpretacji map turystycznych i tematycznych. Przedmioty wprowadzające: Podstawy turystyki, Geografia turystyczna Polski, Geografia turystyczna państw karpackich, Geografia turystyczna świata.
Zalecana literatura:	Zalecana literatura

	Podstawowa: • Kondracki J., <i>Karpaty</i>, Warszawa 1989; • <i>Mała Encyklopedia Karpat. Pogranicze polsko-słowackie</i>, Praca zbiorowa [red.] Balon J., Więclaw Michniewska J., Rzeszów 2018; • <i>Geografia turystyczna świata</i>, cz. 1, Praca zbiorowa [red.] Warszńska J., Warszawa 1997; Uzupełniająca: • Kowalczyk A., <i>Geografia turystyki</i>, Warszawa 2001. • Galusek Ł., Jurecki M., Dumitru A., <i>Rumunia</i>, Kraków 2007. • Rąkowski G., <i>Ukraińskie Karpaty i Podkarpacie (części: wschodnia i zachodnia)</i>, Pruszków 2013 i 2014. • Nacher A., Styczyński M., Cisowski B., Klimek P., <i>Słowacja – karpacie serce Europy</i>, Kraków 2004. • Przewodniki i mapy turystyczne.
--	--

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Agroturystyka w obszarach górskich D3.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Agritourism in mountain areas
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z aktualnymi tendencjami i kierunkami agroturystycznego zagospodarowania gór. Podstawy prawne rozwoju agroturystyki w wybranych regionach górskich Europy – analiza porównawcza. Poznanie typów gospodarstw agroturystycznych i ich wpływu na środowisko naturalne. Umiejętność tworzenia lokalnych produktów agroturystycznych. Działalność organizacji agroturystycznych i ich znaczenie w rozwoju turystyki na obszarach wiejskich. Studenci poznają wybrane gospodarstwa agroturystyczne w regionie.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 15 godz., ćw. audytoryjne 15 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D3.02_ W01	w zakresie wiedzy: zna podstawową terminologię używaną w turystyce i agroturystyce. zna uwarunkowania prawne regulujące funkcjonowanie gospodarstw agroturystycznych. zna geografie agroturystyki w Polsce i relację agroturystyka – środowisko naturalne i rekreacji na wsi	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium
D3.02_ W02		K_W08	Ćwiczenia	Ocena projektu egzamin
D3.02_ W03		K_W03		

D3.02_ U01	w zakresie umiejętności: umie prowadzić działania w zakresie agroturystyki	K_U07	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Ocena projektu, prezentacji Ocena bieżąca z prezentacji własnej i prac w terenie
D3.02_ U02	posiada umiejętność opracowania i prezentowania wyników własnych działań potrafi prowadzić dokumentację dotyczącą funkcjonowania gospodarstwa agroturystycznego.	K_U09		
D3.02_ U03	posiada umiejętności bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego	K_U11		
D3.02_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Ocena kompetencji społecznych
D3.02_K02	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09		
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	5 10 5 10 30 1		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS	30 5 15 50 2		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Historia agroturystyki. Początki zorganizowanej turystyki wiejskiej w Polsce i wybranych krajach. Czynniki sprzyjające rozwojowi agroturystyki. 2. Istota i zadania agroturystyki. Pojęcie agroturystyki. Wymogi prawne. Uwarunkowania lokalne prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie agroturystyki. 3. Gospodarstwo rolnicze i jego urządzenie oraz adaptacja do udzielania noclegów. Wymogi techniczne stawiane gospodarstwom agroturystycznym. Sanitacja gospodarstw. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków. Gospodarka odpadami. 4. Podstawowe typy i rodzaje gospodarstw agroturystycznych (przedsiębiorstw) oraz ich usytuowanie w Polsce oraz innych, wybranych państwach. Charakterystyczne cechy gospodarstw agroturystycznych w górach.
---	---

	5. Oddziaływanie agroturystyki na środowisko. Zasady ochrony środowiska w turystyce alternatywnej. Podstawowe uwarunkowania prawne. 6. Przestrzenne zagospodarowanie obszarów wiejskich i ich struktura. 7. Rola Rejonowych Ośrodków Doradztwa Rolniczego w rozwoju agroturystyki. Związki i zrzeszenia właścicieli gospodarstw agroturystycznych. 8. Uwarunkowania rozwoju agroturystyki w górach Polski i innych państw. Tradycje pasterskie Karpat i innych gór. Lokalne produkty rolnicze na rynku turystycznym i ich znaczenie w promocji regionów. 9. Wielofunkcyjność wsi na przykładach wybranych krajów i obszarów górskich. Ćwiczenia: 1. Turystyka a walory przyrodnicze i kulturowe wsi. 2. Ekoturystyka i ich oczekiwania. Agroturystyka a obszary chronione. Wybrane zagadnienia dotyczące oceny wartości środowiska geograficznego dla potrzeb zagospodarowania turystycznego i rekreacji. 3. Planowanie przestrzenne zagospodarowania obszaru wiejskiego. 4. Lokalizacja gospodarstwa – słabe i mocne jej strony. 5. Produkty agroturystyczne i ich przykłady: szlaki konne, szlaki kulturowe, tradycyjne kuchnie regionalne 6. Typy gospodarstw agroturystycznych w różnych regionach Karpat. Podobieństwa i różnice w wybranych płaszczyznach. 7. Gospodarstwa agroturystyczne w Karpatach a agroturystyka w Alpach (lub innych górach Europy) 8. Poznanie lokalnych gospodarstw agroturystycznych i ich otoczenia (Rymanów Zdrój, Zawadka Rymanowska, Puławy).
Metody i techniki kształcenia: Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia) zajęcia w terenie kolokwia pisemne kolokwia poprawkowe – według tych samych zasad określonych dla pierwszego terminu projekt (prezentacja) indywidualna i grupowa zajęcia terenowe odpowiedzi ustne
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej: Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ocena końcowa: egzamin – 60% ćwiczenia – 40% Ustalenia indywidualne
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy ekonomiki i organizacji przedsiębiorstwa turystycznego, Ekoturystyka z ekologią, Geografia turystyczna (Polski, świata, krajów karpaccich)
Zalecana literatura:	Knecht D., <i>Agroturystyka w agrobiznesie</i>, C.H. Beck, Warszawa 2009 Sikora J., <i>Agroturystyka. Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich</i>, C.H. Beck, Warszawa 2012 Kowalczyk A., Derek M., <i>Zagospodarowanie turystyczne</i>, PWN Warszawa 2010 Michalko M., Demkova L., Buczek-Kowalik M., Mitura T., <i>Kompleksowa analiza potencjału rozwoju turystyki wiejskiej na pograniczu polsko-słowackim</i>, Rzeszów 2017.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Projektowanie i znakowanie szlaków górskich D3.03
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Design and marking of mountain trails
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	3 pkt. ECT nauki o Ziemi i środowisku:
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest poznanie: historii znakowania szlaków turystycznych w Polsce, położenia i przebiegu najważniejszych szlaków turystycznych w różnych częściach naszego kraju oraz na świecie. Studenci poznają podstawowe zasady teoretyczne i praktyczne projektowania i znakowania szlaków turystycznych i innych ścieżek znakowanych. Znają przebieg szlaków turystycznych w Beskidzie Niskim, Bieszczadach i na Pogórzu. Umieją znakować szlaki i ścieżki w terenie.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- warsztaty: 30 godz		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D3.03_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające podstawowe zagadnienia związane z teorią i metodyką znakowania szlaków turystycznych	K_W02	Wykład oraz	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
D3.03_W02		K_W07	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Wykonanie prezentacji, indywidualnej
D3.03_W03	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych oraz metodyki znakowania tras	K_W08		

	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i krajoznawstwa			
D3.03_ U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie znakowania szlaków potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie znakowania szlaków turystycznych	K_U07	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Ocena bieżąca z prezentacji własnej i prac w terenie
D3.03_ U02		K_U09		
D3.03_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach Ocena kompetencji społecznych
D3.03_ K02		K_K09		

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS	Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Warsztaty Warsztaty w terenie w sumie: ECTS	15 15 30 1 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Przygotowanie projektu oraz prezentacji Przygotowanie do warsztatów terenowych w sumie: ECTS	15 15 20 50 2 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Warsztaty terenowe Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece Przygotowanie do zajęć terenowych w sumie: ECTS	15 20 25 60 2 ECTS

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Treści kształcenia Wykłady: • Cele znakowania i rozwój szlaków znakowanych. Główne cechy znakarza. • Najważniejsze szlaki turystyczne Polski. Przykłady wyjątkowych szlaków turystycznych w Europie i na świecie. • Szlaki turystyczne Beskidu Niskiego, Bieszczadów i Pogórza. • Podstawy prawne związane z uzyskaniem kompetencji znakarza
---	--

Metody i techniki kształcenia:	oraz projektowaniem, wytyczaniem i utrzymaniem szlaków turystycznych. • Metodyka znakowania – podstawowe zasady znakowania. Najczęstsze błędy. • Odnawianie szlaków. Tablice, drogowskazy, strzałki i inne znaki. • Instrukcja znakowania szlaków opracowana przez KTG ZG PTTK. Warsztaty audytoryjne i terenowe • Podstawowe znaki na szlaku turystycznym. Kolory szlaków. Szlaki piesze, narciarskie, konne, tematyczne. Inne ścieżki znakowane. • Historia szlaków turystycznych w Beskidzie Niskim, Bieszczadach i na Pogórzu – analiza porównawcza map turystycznych z różnych przedziałów czasowych. • Wybrane szlaki regionu – przebieg i walory. • Technika znakowania szlaków: przygotowanie szablonów, farb. Podstawy kursu znakarza. • Kształtowanie umiejętności znakowania w terenie. - metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu: Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa: Sposób obliczania oceny końcowej:	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych jest 75% frekwencji na warsztatach, przygotowanie 1 prezentacji, zaliczenie kolokwium końcowego. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest łączne zaliczenie wykładów oraz warsztatów. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe. Składniki oceny końcowej: - ocena z ćwiczeń audytoryjnych: 50% - ocena z warsztatów: 50%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach: Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Ustalane indywidualnie Podstawy turystyki, Geografia turystyczna Polski i świata.
Zalecana literatura:	Literatura podstawowa: Krygowski W., Metodyka znakowania górskich szlaków turystycznych, Kraków, 1967, PTTK ZG KTG Rotter A., Podstawy terenoznawstwa górskiego. Znakowanie szlaków w górach, Warszawa – Kraków, 1984, PTTK „Kraj” Literatura uzupełniająca: Beskid Niski. Przewodnik dla prawdziwego turysty. OW Rewasz 2012 Bieszczady. Przewodnik dla prawdziwego turysty. OW Rewasz 2012 Beskid Niski. Mapa turystyczna. 1 : 50 000. Compass Bieszczady. Mapa turystyczna. 1 : 50 000.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek (przewodnictwo turystyczne) D3.04
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Methodology and technique of touring (Tourist guidance)
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS nauki o Ziemi i środowisku 1 pkt. ECTS nauki o sztuce
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Poznanie struktury przewodnictwa w Polsce. Poznanie metodyki organizowania wycieczek i imprez turystycznych. Kształtowanie umiejętności przekazu przewodnickiego w wybranych obiektach i miejscach. Poznanie zasad prowadzenia wycieczek. Umiejętność zachowania się w sytuacjach trudnych. Umiejętność organizacji wycieczek krajoznawczo-turystycznych w szkole. Praktyczne poznanie walorów turystycznych wybranych regionów Karpat.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- wykład: 15 h - ćwiczenia audytoryjne i terenowe: 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D3.04_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki i rekreacji, uwzględniające podstawowe zagadnienia związane z teorią i metodyką terenoznawstwa	K_W02	Wykład oraz Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo Wykonanie prezentacji, indywidualnej
D3.04_W02	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego, organizacji imprez turystycznych oraz metodyki prowadzenia działalności krajoznawczej	K_W07		
D3.04_W03		K_W08		

	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i krajoznawstwa oraz znajomości miejsca i roli dziedzictwa kulturowego w obsłudze ruchu turystycznego oraz w krajoznawstwie			
D3.04_U01	w zakresie umiejętności: potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań w zakresie turystyki oraz krajoznawstwa	K_U07		Ocena bieżąca z prezentacji własnej
D3.04_U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas opracowywania i prezentowania wyników własnych działań w zakresie turystyki oraz działalności krajoznawczej	K_U09	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Ocena zaangażowania w zajęciach terenowych
D3.04_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01		Ocena zaangażowania w dyskusjach
D3.04_K02	jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe	Ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		3 pkt. ECTS		Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:		Wykład Ćwiczenia audytoryjne i terenowe w sumie: ECTS		15 30 45 1,5 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:		Praca w bibliotece Przygotowanie do prowadzenia w autokarze, na szlaku turystycznym Przygotowanie do omówienia wybranego obiektu Przygotowanie do omówienia wybranej panoramy w sumie: ECTS		10 20 5 5 40 1,5 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		Ćwiczenia audytoryjne i terenowe Przygotowanie autoprezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS		15 40 55 2 ECTS
Dodatkowe elementy				
Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form		Treści kształcenia Wykłady:		

zajęć:

- Przewodnik i jego rola. Kultura osobista, etyka i moralność przewodnika. Kultura uprawiania turystyki.
- Podstawy prawne przewodnictwa w Polsce. Przewodnictwo przed o po deregulacji. Zasady uzyskiwania uprawnień przewodnickich. Program szkolenia, egzamin, klasy przewodnickie.
- Dydaktyka przekazu przewodnickiego. Cechy komentarza krajoznawczego. Opanowanie sztuki posługiwania się językiem polskim. Kultura języka, słownictwo, przykłady najczęstszych błędów językowych.
- Źródła wiedzy krajoznawczej i regionalnej. Przegląd literatury. Nowoczesny warsztat krajoznawczy przewodnika.
- Cechy komentarza krajoznawczego – podstawowe pojęcia z zakresów: geografii, historii, etnografii, architektury, ochrony przyrody.
- Posługiwanie się mikrofonem w autokarze, w pomieszczeniach zamkniętych.
- Metodyka prowadzenia grupy w obiektach sakralnych.
- Metodyka prowadzenia grupy w obiektach muzealnych i miejscach martyrologii, na polach bitew i cmentarzach.
- Metodyka prowadzenia grupy na terenach prawnie chronionych. Obiekty przyrody ożywionej i nieożywionej na trasie: komentarz krajoznawczy w lesie, na łące, przy odkrywcze geologicznej, wychodniach skalnych itp.
- Metodyka interpretacji i prezentowania panoram górskich.
- Problematyka wycieczek szkolnych, oddziaływanie wychowawcze i patriotyczne na dzieci i młodzież.
- Rodzaje grup turystycznych. Trudni uczestnicy i sytuacje wyjątkowe. Podstawowe zasady postępowania.
- Elementarny ekwipunek przewodnika. Zasady postępowania w terenie trudnym (ośnieżonym, zlodzonym, eksponowanym) i w różnych warunkach (w nocy, we mgle, w czasie burzy) itp.
- Ogólne zasady bezpieczeństwa w czasie prowadzenia wycieczek na szlakach górskich. Postępowanie w sytuacjach wypadkowych. Wzywanie pomocy.

Ćwiczenia audytoryjne:

11. Podstawy metodyki przewodnickiej – przygotowanie i planowanie wycieczek.
12. Ogólna charakterystyka obiektu sakralnego (położenie, orientacja, podział) na przykładzie planów świątyń i zdjęć oraz w terenie.
13. Zasady omawiania wnętrza świątyni (podział świątyni, podział ścian, sklepienia, kompozycja ołtarza, ikonostasu) na przykładzie zdjęć, schematów i w terenie.
14. Atrybuty i symbole świętych. Identyfikacja świętych na podstawie ilustracji i w czasie zajęć terenowych.
15. Mapa turystyczna a panorama górską. Identyfikacja miejsc na podstawie mapy. Ćwiczenia kameralne i w terenie.
16. Wybrana trasa autokarowa – analiza z zastosowaniem map turystycznych i literatury regionalnej.
17. Wybrane trasy turystyczne – ocena atrakcyjności, wskazanie miejsc trudnych, niebezpiecznych, korekty trasy wynikające ze zmiany pogody lub wypadku.
18. Posługiwanie się mikrofonem w autokarze – ćwiczenia w terenie.
19. Metodyka i przekaz przewodnicki w obiektach sakralnych – zajęcia w kościołach Krosna i Dukli.
20. Metodyka i przekaz przewodnicki w obiektach sakralnych – zajęcia w dawnej cerkwi grekokatolickiej w Zawadce Rymanowskiej.
21. Metodyka oprowadzania grup po uzdrowiskach – zajęcia w

	Iwoniczu lub Rymanowie Zdroju. 22. Metodyka oprowadzania grup na terenie prawnie chronionym – zajęcia w rezerwacie „Przędki”. 23. Metodyka prowadzenia grupy w terenie zabudowanym, terenie górskim, terenie eksponowanym. 24. Podstawowe zasady orientowania się w terenie – zajęcia kameralne i w terenie. 25. Ekwipunek przewodnika. Wyposażenie apteczki. Zasady bezpieczeństwa. 26. Zachowanie się w razie nieszczęśliwego wypadku. Udzielenie pierwszej pomocy. Wzywanie pomocy.
Metody i techniki kształcenia: Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	- metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów Warunkiem zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych jest 75% frekwencji na ćwiczeniach, przygotowanie 3 prezentacji w terenie, zaliczenie kolokwium końcowego.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej: Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Składniki oceny końcowej: - ocena z ćwiczeń audytoryjnych i terenowych: 100% Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Socjologia turystyki, geografia turystyczna Przedmioty wprowadzające: Podstawy turystyki, geografia turystyczna, ekologia i ochrona środowiska, historia sztuki, etnografia, historia
Zalecana literatura:	Podstawowa: Kruczek Z. [red.], <i>Pilotaż i przewodnictwo – nowe wyzwania</i>, Proksenia, Kraków 2005. <i>Pilotaż i przewodnictwo turystyczne po deregulacji</i>, Proksenia, Kraków 2013. <i>Problematyka deregulacji zawodu pilota wycieczek i przewodnika turystycznego</i>, Proksenia, Kraków 2014. Czarnowski A., <i>Poradnik metodyczny dla przewodników</i>, Warszawa 1970; Kruczek Z., Zdebski J., <i>Metodyka organizowania wycieczek i imprez górskich</i>, Warszawa-Kraków 1984; Gawlik S. T., <i>Odpowiedzialność prawna przewodników turystycznych i pilotów wycieczek</i>, Warszawa 2000; <i>Krajoznawstwo i turystyka w szkole. Poradnik</i>. Warszawa 2003 Uzupełniająca: <i>Krajoznawstwo i turystyka w szkole</i>, Warszawa 1978; Czarnowski A., <i>Młodzież szkolna na górskich szlakach</i>, Warszawa 1978; Denek K., <i>W kręgu edukacji, krajoznawstwa i turystyki w szkole</i>, Poznań 2000; Denek K., <i>Krajoznawstwo i turystyka w wychowaniu dzieci i młodzieży szkolnej</i>, Warszawa 1989. Bielczyk Z., Łobożewicz T., Łysomirska- Łobożewicz W., <i>Krajoznawstwo i turystyka dzieci i młodzieży szkolnej</i>, Warszawa 1977. Skibicki Z., <i>Szkoła turystyki górskiej</i>, Pelplin 2004.

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Terenoznawstwo i współczesne metody nawigacji D3.05
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Terrain studies and modern methods of navigation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarne
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordynator przedmiotu:	Dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Wprowadzenie w podstawy terenoznawstwa. Poznanie podstawowego wyposażenia służącego orientacji terenowej. Poznanie zasad orientacji terenowej. Kształtowanie umiejętności czytania i interpretacji map topograficznych i turystycznych. poznanie podstawowych zasad interpretacji zdjęć lotniczych i satelitarnych. Umiejętność posługiwania się GPS-em. Projektowanie tras w oparciu o aplikacje GPS Vizualizer. Wykorzystanie aplikacji Locus Map w smartfonie.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		- wykład: 15 h - ćwiczenia audytoryjne i terenowe: 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D3.05_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie turystyki, kartografii, uwzględniające podstawowe zagadnienia związane z teorią i metodyką terenoznawstwa	K_W02	Wykład oraz Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
D3.05_W02		K_W07		Wykonanie prezentacji, indywidualnej
D3.05_W03		K_W08		
	zna i rozumie podstawowe uwarunkowania			

	działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady dotyczące przydatności przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i krajoznawstwa			
D3.05_ U01	w zakresie umiejętności: potrafi posługiwać się sprzętem służącym do orientacji i pomiarów w terenie.	K_U07	Ćwiczenia terenowe	Ocena bieżąca z ćwiczeń terenowych
D3.05_U02	umie analizować i stosować w praktyce wyniki prac terenowych oraz potrafi je wykorzystać w pracy licencjackiej	K_U09	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena bieżąca z ćwiczeń kameralnych
D3.05_ K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
D3.05_K02	ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się. Posiada umiejętność pracy indywidualnej i zespołowej w działaniach w terenie. Poznaje dziedzictwo kulturowe Europy, Polski i regionu	K_K09		Ocena kompetencji społecznych
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS			Stacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne i terenowe w sumie: ECTS			15 15 30 1,2 ECTS
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Praca w bibliotece Przygotowanie projektu oraz prezentacji Przygotowanie do zajęć kameralnych Przygotowanie do zajęć terenowych Przygotowanie do kolokwium Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS			5 15 10 10 2 5 47 1,8 ECTS
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia audytoryjne i terenowe Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS			15 20 35 1,5 ECTS
Dodatkowe elementy				
Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Treści kształcenia Wykłady: - Kształt i wymiary Ziemi. Plan i mapa. - Odwzorowania kartograficzne. Kryteria klasyfikacji. Warunki wierności w odwzorowaniach kartograficznych. - Skala mapy, pomiar odległości na mapach. Treść map topograficznych. - Sposoby przedstawiania rzeźby terenu na mapach.			

	• Klasyfikacja i nomenklatura map topograficznych. • Układy współrzędnych i linie siatki współrzędnych stosowane na mapach topograficznych. • Elementy kartoznawstwa: współczesne mapy topograficzne polskie i wybranych państw. • Historia kartografii. Dawne mapy topograficzne ziem polskich, ze szczególnym uwzględnieniem Galicji. • Orientowanie się bez mapy i marsz według azymutu. Orientowanie się w terenie według mapy. • Praca na mapie w terenie, sposoby nanoszenia na mapę w terenie kierunków i punktów. • Współczesne środki orientowania się w terenie. GPS Garmin – zasady użytkowania, rejestracja danych, Locus Map – aplikacja na smartfonie. • Źródła elektroniczne wiedzy o terenie i możliwości ich adaptacji Ćwiczenia audytoryjne: • Zasadnicze rodzaje terenu i jego właściwości – ćwiczenia w czytaniu rysunku poziomicowego • Cechy i rozpoznawanie podstawowych siatek kartograficznych • Skale mapy: liniowa, kwadratowa – rozwiązywanie zadań • Skale mapy – konstrukcja skali liniowej i transversalnej. • Interpolacja izohips. • Obliczanie różnic wysokości, kątów i spadków na podstawie rysunku poziomicowego • Wytyczanie linii szkieletowych, wprowadzanie barwnej hipsometrii i cieniowania na rysunek poziomicowy • Ćwiczenia w odczytywaniu współrzędnych geograficznych • Posługiwanie się GPS-em w terenie, zajęcia praktyczne • Posługiwanie się smartfonem w terenie, zajęcia praktyczne • Wykorzystanie programów komputerowych do rejestracji danych z terenu
Metody i techniki kształcenia: Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	- metody podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie, pogadanka - metody problemowe: wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna - metody praktyczne: pokazy, projekty, prezentacje własne studentów Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest 75% frekwencji na ćwiczeniach kameralnych i terenowych, przygotowanie 1 prezentacji, zaliczenie kolokwium końcowego.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest łączne zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Składniki oceny końcowej: - ocena z ćwiczeń audytoryjnych i terenowych: 100%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie

Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów: Zalecana literatura:	Podstawowa wiedza z zakresu kartografii Przedmioty wprowadzające: Geografia w zakresie szkoły średniej, matematyka Podstawowa: <i>Terenoznawstwo</i>, Warszawa, MON, 1965; Dzikiewicz B. (1965), <i>Topografia</i>, Warszawa, MON;= Szaflarski J. (1955), <i>Zarys kartografii</i>, Warszawa, PPWK Uzupełniająca: Kozanecki A. (1985), <i>Terenoznawstwo dla harcerzy</i>, Warszawa, MAW; Rotter A. (1984), <i>Podstawy terenoznawstwa górskiego</i>. Znakowanie szlaków w górach. Warszawa-Kraków, Wyd. PTTK „Kraj”; Ciołkosz A., Miszański J., Olędzki J. (1999), <i>Interpretacja zdjęć lotniczych</i>, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN; Ciołkosz A., Kęsik A. (1989), <i>Teledetekcja satelitarna</i>, Warszawa, PWN. Bem S., <i>Rysunek map</i>, Warszawa, PPWK 1963. Ratajski L. (1989), <i>Metodyka kartografii społeczno-ekonomicznej</i>, Warszawa-Wrocław, PPWK Davis D. E., <i>GIS dla każdego</i>, Warszawa 2004.
--	---

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Zagospodarowanie turystyczne w obszarach górskich D3.06
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Infrastructure for Mountain Tourism and Recreation
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	3 pkt. ECTS – nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	6
Koordinator przedmiotu:	dr Wojciech Krukar

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Zapoznanie studentów z aktualnymi tendencjami i kierunkami zagospodarowania i urządzania górskich terenów turystycznych, z uwzględnieniem zasad projektowania i programowania tych przestrzeni dla turystyki kwalifikowanej oraz wypoczynku codziennego, świątecznego oraz urlopowego.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		wykład 15 godz., ćw. audytoryjne 15 godz.		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D3.06_W01	w zakresie wiedzy: Zna terminologię z zakresu zagospodarowania turystycznego.	K_W01	Wykład	Ocena z kolokwium
D3.06_W02	Ma podstawową wiedzę dotyczącą możliwości udostępniania przestrzeni geograficznej dla potrzeb turystyki i rekreacji.	K_W08	Ćwiczenia	Ocena projektu egzamin
D3.06_U01	w zakresie umiejętności: Posiada umiejętność opracowania i prezentowania wyników własnych działań	K_U09	Ćwiczenia	Ocena projektu, prezentacji
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				

Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	3 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 15 30 1,3	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	praca w sieci wykonanie projektu przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	10 10 5 12 37 1,7	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia praca w sieci wykonanie projektu w sumie: ECTS	15 10 10 25 1,0	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Przyrodnicze czynniki warunkujące rozwój turystyki i rekreacji w górach. 2. Podstawowe koncepcje zagospodarowania turystycznego. 3. Mapa narzędziem planowania zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego. 4. Planowanie zagospodarowania turystycznego na obszarach górskich. 5. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne ze względu na rodzaj urządzeń i usług. 6. Zagospodarowanie turystyczne terenów górskich ze względu na formy turystyki. 7. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne wybranych terenów górskich. 8. Gospodarstwo rolnicze i jego urządzenie oraz adaptacja do udzielania noclegów. 9. Rola Rejonowych Ośrodków Doradztwa Rolniczego, związków i stowarzyszeń w rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej na terenach górskich. 10. Wielofunkcyjność wsi na przykładach wybranych krajów karpaccich. Ćwiczenia: 1. Turystyka jako zjawisko przestrzenne. 2. Geograficzne strefy kraju i ich zagospodarowanie. 3. Wybrane zagadnienia dotyczące oceny wartości środowiska geograficznego dla potrzeb zagospodarowania turystycznego i rekreacji. 4. Zagospodarowanie turystyczne wybranych terenów górskich 5. Zagospodarowanie turystyczne obszarów wiejskich, terenów leśnych i obszarów chronionych. 6. Planowanie zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego terenów górskich
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: podające – wykład problemowe – dyskusja dydaktyczna eksponujące – pokaz, (ćwiczenia)
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Egzamin – 50% Prezentacja własna – 25%, kolokwium zaliczeniowe – 25%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Podstawy turystyki, Geografia turystyczna, Obsługa ruchu turystycznego
Zalecana literatura:	Kowalczyk A., Derek M., <i>Zagospodarowanie turystyczne</i> , PWN Warszawa 2010 Kołodziejczyk K., <i>Wzorce zagospodarowania szlaków turystycznych w górach średnich na wybranych przykładach europejskich</i> , Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015 Płocka J., <i>Wybrane zagadnienia z zagospodarowania turystycznego</i> , cz. I i II. CKU w Poznaniu 2002 Kurek W. (red.), <i>Turystyka na obszarach górskich Europy</i> , Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ Kraków 2004

D – Grupa przedmiotów do wyboru

D4 – w zakresie: praktyk zawodowych

Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych
w Krośnie

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Praktyka zawodowa w biurach podróży, instytucjach turystycznych, jednostkach sportu i rekreacji, obiektach hotelarskich, obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych D4.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Profesional in travel agencies, tourist agencies, centers of sport and recreation, hotelier objects, objects health resorts
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	33 pkt ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	2, 3, 4, 5, 6 Semestr 6 praktyka specjalnościowa (MwTiR – praktyka w biurach podróży lub ośrodkach sportu i rekreacji, TUWiS – praktyka w obiektach uzdrowiskowych lub ośrodkach Wellness i Spa, TKK – praktyka w obiektach hotelarskich lub gospodarstwach agroturystycznych)
Koordinator przedmiotu:	dr Jacek Kraś

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu
1-zdobycie umiejętności praktycznego zastosowania posiadanych wiadomości teoretycznych dotyczących organizacji i obsługi ruchu turystycznego oraz imprez sportowych i rekreacyjnych, 2-przygotowanie do samodzielnej pracy i podejmowania samodzielnych decyzji, 3-poznanie działalności jednostek obsługi ruchu turystycznego oraz sportu i rekreacji w warunkach gospodarki rynkowej, 4-badanie potrzeb lokalnego rynku turystycznego oraz aktywności ruchowej, 5-zapoznanie z zakresem, sprzedażą i jakością oferty turystycznej oraz sportowo-rekreacyjnej, 6-poznanie zasad obiegu dokumentów oraz ich wypełnianiem i prowadzeniem, 7-zapoznanie ze sposobami rozliczeń finansowych z kontrahentami krajowymi i zagranicznymi, 8-samodzielne tworzenie produktu turystycznego oraz tworzenie i prowadzenie imprezy sportowej lub rekreacyjnej, 9-zapoznanie z formami reklamy, nowoczesnej organizacji jednostki obsługi ruchu turystycznego, zakresem obowiązków na poszczególnych stanowiskach, 10-wyrobienie nawyków wysokiej kultury obsługi klientów,

11-zapoznanie z zakresem prac w obiektach hotelarskich i sanatoryjno-uzdrowiskowych, sprzedażą i jakością oferty hotelarskiej i uzdrowiskowej,				
12-zapoznanie ze sposobami rozliczeń finansowych stosowanych w hotelarstwie i podmiotach sanatoryjno-uzdrowiskowych.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – 960 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
D4.01_W01	w zakresie wiedzy: Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie prawnych, organizacyjnych oraz etycznych uwarunkowań działalności zawodowej ze szczególnym uwzględnieniem obsługi ruchu turystycznego.	K_W03		Ocena instytucji, ocena przedłożonej dokumentacji z odbytej praktyki, rozmowa ze studentem
D4.01_W02	Zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu przedsiębiorczości, organizacji i prowadzenia działalności podmiotów turystycznych i rekreacyjnych.	K_W05		
D4.01_U01	w zakresie umiejętności: Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego oraz grupy społecznej.	K_U04		Ocena instytucji, ocena przedłożonej dokumentacji z odbytej praktyki, rozmowa ze studentem
D4.01_U02	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas prowadzenia dokumentacji dotyczącej funkcjonowania jednostek, instytucji oraz podejmowanych działań w zakresie turystyki i rekreacji.	K_U06		
D4.01_U03	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas wykonywania zadań w zakresie bezpośredniej obsługi ruchu turystycznego.	K_U11		
D4.01_U04	Potrafi wykonywać zadania z zakresu komunikacji społecznej i interpersonalnej.	K_U03		
D4.01_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w tym okazywania szacunku wobec klienta indywidualnego i zbiorowego oraz wykazywania troski o jego dobro.	K_K02		Ocena instytucji, ocena przedłożonej dokumentacji z odbytej praktyki, rozmowa ze studentem
D4.01_K02	Jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu.	K_K05		

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)			
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	33 pkt. ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Realizacja zadań pod opieką opiekuna praktyki w wybranych instytucjach w sumie: ECTS	960 960 33	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	w sumie: ECTS		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Realizacja praktyk w instytucjach w sumie: ECTS	960 960 33	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Szczegółowe treści i cele kształcenia znajdują się w programach praktyk I. Biura podróży, instytucje turystyczne: 1. Stanowisko referenta – zakres obowiązków, wyposażenie, zasady obiegu dokumentów, kontakt z klientem, zapoznanie z ofertą oraz zakresem działania biura; 2. Systemy elektroniczne funkcjonujące w podmiocie turystycznym – program podstawowy, program księgowy, program rezerwacji i sprzedaży, programy kontrahentów, zasady ochrony baz danych; 3. Projektowanie imprez własnych biura turystycznego – zasady projektowania imprez krajowych i zagranicznych wraz z ich kalkulacją, zasady projektowania imprez specjalistycznych uwzględniających potrzeby lokalnego rynku turystycznego; 4. Zasady współpracy i rozliczeń z przewoźnikami, hotelarzami, innymi biurami; 5. Zasady współpracy agencyjnej; 6. Działania marketingowe; 7. Zasady przygotowania katalogu imprez. II. Jednostki sportu i rekreacji: 1. Stanowisko referenta ds. organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych – zakres obowiązków, wyposażenie stanowiska pracy, zasady obiegu dokumentów, kontakt z klientem, zapoznanie z ofertą sportową i rekreacyjną oraz funkcjonowaniem biura; 2. Systemy elektroniczne funkcjonujące w jednostce sportu i rekreacji – program podstawowy i księgowy, zasady tworzenia baz klientów, ochrona danych osobowych; 3. Projektowanie i prowadzenie własnych imprez – zasady projektowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz ich kalkulacja, samodzielne prowadzenie zaprogramowanych imprez, rozliczenie przygotowanych i przeprowadzonych imprez; 4. Zasady przygotowania imprez sportowych i rekreacyjnych; 5. Działania marketingowe. III. Obiekty hotelarskie, obiekty sanatoryjno-uzdrowiskowe, Wellness i Spa:
---	---

	1. Recepcja – zakres obowiązków i technika pracy recepcjonistów; schemat organizacyjny recepcji. 2. Służba piętrowa i parterowa – organizacja pracy, zakres obowiązków. 3. Dział administracyjno-gospodarczy – zadania sekretariatu, prowadzenie spraw pracowniczych, instrukcje i regulaminy, ewidencja majątku. 4. Dział marketingu – umowy biurami podróży, umowy z innymi podmiotami, kalkulacja cen, prowadzenie akcji marketingowych. 5. Zapoznanie z usługami świadczonymi w obiektach hotelarskich i obiektach sanatoryjno-uzdrowiskowych. 6. Propagowanie zdrowego stylu życia.
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Ocena końcowa uwzględniająca ocenę instytucji i przedłożonej dokumentacji.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w praktykach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: Ocena instytucji – 80% Ocena dokumentacji – 20%
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Wiedza z zakresu organizacji imprez turystycznych; Podstawy ekonomii; Podstawy prawa; Organizacja pracy biurowej; Podstawy marketingu.

E – Grupa przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Ekonomia E.01
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Economy
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	4 pkt ECTS – 3.3 nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	Polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	4
Koordinator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest zdobycie wiedzy z zakresu ekonomii oraz wykształcenie u studentów umiejętności sprawnego posługiwania się miernikami społeczno-ekonomicznymi w podejmowaniu decyzji w skali makro i mikroekonomicznej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 15 h, ćw. audytoryjne 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
E1_W01	w zakresie wiedzy: Omawia strukturę przedmiotową i podmiotową rynku.	K_W02	Wykład	Ocena z egzaminu
E1_W02	Zna zasady funkcjonowania przedsiębiorstw oraz charakteryzuje formy organizacyjno-prawne podmiotów gospodarczych	K_W05	Wykład/ Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu
E1_W03	Rozróżnia struktury rynkowe oraz opisuje ich charakterystykę.	K_W10	Wykład/ Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu

E1_U01	w zakresie umiejętności: Klasyfikuje elementy rynku oraz mechanizmy jego działania.	K_U03	Ćwiczenia audytoryjne	wykonanie zadania
E1_U02	Analizuje czynniki wpływające na optymalny wybór dóbr jakiego powinien dokonać konsument zależnie od posiadanego dochodu oraz preferencji.	K_U04	Ćwiczenia audytoryjne	ocena aktywności, wykonanie zadania
E1_U03	Potrafi przygotować podstawowe dokumenty oraz założyć własną działalność gospodarczą Ocena stan gospodarki na podstawie wskaźników makroekonomicznych	K_U07	Ćwiczenia audytoryjne	obserwacja, wykonanie zadania
E1_K01	w zakresie kompetencji społecznych: Aktywnie uczestniczy w grupach i organizacjach realizujących cele gospodarcze.	K_K06	Ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
E1_K02	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniach projektów gospodarczych uwzględniających aspekty ekonomiczne.	K_K07	Ćwiczenia audytoryjne	ocena zaangażowania w pracę grupy
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	4		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS	15 30 45 1,8		
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	Przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych Przygotowanie do kolokwium Przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS	15 20 20 55 2,2		
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	Ćwiczenia Praca samodzielna studenta w sumie: ECTS	30 10 40 1,5		

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1.Wprowadzenie do ekonomii i gospodarki. Podstawowe kategorie ekonomiczne. Podmioty w gospodarce rynkowej. 2. Narzędzia analizy ekonomicznej. 3. Mikroanaliza rynku – popyt, podaż, cena, rynek; reakcje popytu na zmiany cen i dochodów. 4. Teoria wyboru konsumenta, teoria producenta decyzje produkcyjne przedsiębiorstw.
---	---

	5. Wprowadzenie do makroekonomii. Model ruchu okrężnego w gospodarce. 6. Czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego. 7. Polityka fiskalna i pieniężna 8. Gospodarka międzynarodowa. Ćwiczenia audytoryjne: 1. Ocena i weryfikacje narzędzi analizy ekonomicznej. 2. Analiza elementów rynku oraz mechanizmów jego działania. 3. Decyzje konsumenta odnośnie wyboru dóbr i usług. 4. Teoria podaży oraz ocena decyzji produkcyjnych. 5. Pieniądz i jego funkcje oraz wartość dóbr. 6. Podstawy prowadzenia działalności gospodarczej. 7. Analiza struktur rynkowych. 8. Produkt krajowy brutto i jego komponenty. 9. Budżet państwa. 10. Rynek finansowy oraz współczesny system bankowy. 12. Rynek pracy i bezrobocie. 12. Analiza rynku kapitałowego. 13. Cykl koniunkturalny.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - wykład multimedialny, - ćwiczenia audytoryjne, - giełda pomysłów, - dyskusja
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Egzamin pisemny lub ustny Kolokwia pisemne z mikroekonomii i makroekonomii.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z modułu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu, natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładów oraz ćwiczeń. Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - egzamin – 50%; kolokwia 40%; aktywność i frekwencja (10%)
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencji przedmiotów:	Rynek usług turystycznych
Zalecana literatura:	Mierzwa, D., Mikro i makroekonomia. Kurs podstawowy. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego, Wrocław 2010 Begg D., Fischer S., Dornbusch R. Mikroekonomia. Wyd. PWE, Warszawa 2013 Begg D., Fischer S., Dornbusch R. Makroekonomia. Wyd. PWE, Warszawa 2014 Marciniak S. (red.), Marko i mikroekonomia. Podstawowe problemy. Wyd. PWN, Warszawa 2005. Jankowska E., Siemiątkowski P., Podstawy ekonomii wyd.2, Wyd. TNOiK, Toruń 2019. Milewski R., Kwiatkowski E. (red.), Podstawy ekonomii. Wyd. PWN, Warszawa 2018

KARTA PRZEDMIOTU

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Organizacja i zarządzanie E.02
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Organization and Management
Kierunek studiów:	Turystyka i Rekreacja
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil:	praktyczny (P)
Forma studiów:	stacjonarna
Punkty ECTS:	2 pkt. ECTS – nauki o kulturze fizycznej
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	od 2026/2027
Semestr:	5
Koordynator przedmiotu:	dr Mateusz Suchodolski

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Celem przedmiotu jest dostarczenie użytecznej wiedzy z obszaru zarządzania (przygotowującej w przyszłości do samodzielnego rozwoju dot. wybranych zagadnień, czy korzystania z literatury przedmiotu w zakresie konkretnej problematyki zawodowej), a także doskonalenie umiejętności i kompetencji interpersonalnych w zakresie organizacji i zarządzania oraz współpracy w grupie.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		stacjonarne – wykład 30 h, ćw. audytoryjne 15 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązani e z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
E2_W01	w zakresie wiedzy: zna wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w zakresie organizacji i zarządzania oraz przedsiębiorczości, w tym organizacyjnej zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu przedsiębiorczości oraz organizacji i zarządzania w podmiotach turystycznych i rekreacyjnych, zna podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym w zakresie dobrych praktyk stosowanych w podmiotach związanych z turystyką i rekreacją	K_W02	Egzamin Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Ocena z egzaminu oraz kolokwium pisemnego
E2_W02		K_W05		Ocena z egzaminu
E2_W03		K_W10		Ocena z kolokwium pisemnego i projektu

E2_U01	w zakresie umiejętności: umie wykonywać zadania z zakresu umiejętności komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_U03	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie projektu	
E2_U02	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę podczas identyfikowania potrzeb klienta indywidualnego, a także grupy	K_U04		Ocena z prezentacji ustnej,	
E2_U03	umie planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową w zakresie projektowania, organizowania oraz prowadzenia działań, w tym w zakresie pracy podmiotów z branży	K_U07		Obserwacja	
E2_K01	w zakresie kompetencji społecznych: posiada świadomość krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz ciągłego dokształcania się	K_K01	Ćwiczenia audytoryjne	Obserwacja, ocena aktywności, dyskusja	
E2_K02	posiada świadomość celowości wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie odpowiedniej oceny priorytetów służących realizacji określonego przez siebie i innych zadania	K_K04			
E2_K03	posiada zdolność prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	K_K05			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)					
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)		2 pkt. ECTS		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:		Wykład Ćwiczenia audytoryjne w sumie: ECTS		30 15 45 1,6	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:		przygotowanie ogólne praca w bibliotece praca w sieci praca nad pracami przejściowymi przygotowanie do kolokwium przygotowanie do egzaminu w sumie: ECTS		1 1 2 2 3 5 14 0,4	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:		Ćwiczenia Przygotowanie do zajęć projektowych Przygotowanie projektu oraz prezentacji, w tym praca w sieci oraz bibliotece w sumie: ECTS		15 10 11 36 1,2	
Dodatkowe elementy					
Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:		Wykłady: Wprowadzenie do przedmiotu. Zarządzanie – podstawowe definicje. Charakterystyka nauk o zarządzaniu. Organizacja jako obiekt zarządzania. Pojęcie i rodzaje struktur organizacyjnych. Czynniki determinujące jej			

	wyбір. Podstawowe funkcje zarządzania – planowanie, organizowanie, motywowanie, kontrolowanie. Organy i szczeble zarządzania. Otoczenie organizacji. Sprawność, skuteczność i efektywność zarządzania. Zasoby organizacyjne. Znaczenie zasobów ludzkich. Style kierowania. Zatrudnienie i zatrudnianie. Dobór – rekrutacja i selekcja pracowników. Zarządzanie zasobami ludzkimi i organizacja procesów pracy. Proces kadrowy. Efektywne motywowanie pracowników do pracy. Systemy motywacyjne. Etyczny i społeczny kontekst zarządzania. Społeczna odpowiedzialność biznesu. Zarządzanie w kontekście zmian. Strategia organizacji i zarządzanie strategiczne. Wizja, misja i strategia organizacji. Liderzy rynkowi w wybranych branżach. Benchmarking branżowy. Rola kontrolingu w organizacji. Konsulting w zarządzaniu. Outsourcing. Ćwiczenia audytoryjne: Prawno-organizacyjne i własnościowe formy organizacji – analiza wariantów. Projektowanie struktury organizacyjnej w wymiarze praktycznym. Planowanie taktyczne i operacyjne. Ustalanie celów w zarządzaniu. Dobre praktyki z zarządzania – case studies. Projekt ukazujący system zarządzania w wybranej firmie. Elementy zarządzania operacyjnego. Podejmowanie decyzji w zarządzaniu. Negocjacje w wymiarze praktycznym. Analiza SWOT i analiza BCG dla działalności zarządczej. Planowanie budżetu dla przedsiębiorstw gospodarczych.
Metody i techniki kształcenia:	Metody dydaktyczne: - wykład informacyjny, - wykład problemowy, - wykład konwersatoryjny, - metoda przypadków, - dyskusja dydaktyczna
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Dopuszczenie do egzaminu (egzamin pisemny) na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium z części ćwiczeniowej oraz zaliczenia projektu. Zaliczenie poprawkowe egzaminu i kolokwium w wyznaczonych terminach.
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Uczestnictwo w zajęciach – obowiązkowe
Sposób obliczania oceny końcowej:	Ocena końcowa: - ocena z egzaminu – 50%, - ocena z kolokwium - 25 %, - ocena z prezentacji multimedialnej i ustnej - 15%, - frekwencja i aktywność podczas zajęć - 10%,
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:	Ustalane indywidualnie
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	Ekonomia
Zalecana literatura:	1. Griffin R.W. <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>. PWN, Warszawa 2022 2. Korzeniowski L.F. <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>. Wydanie 2,

	Difin, Warszawa 2019
3.	Robbins S. P., Judge T. A., <i>Zachowania w organizacji</i> , PWE, Warszawa 2011
4.	Provost F., Fawcett T., <i>Analiza danych w biznesie: sztuka podejmowania skutecznych decyzji</i> , Helion, Gliwice 2015
5.	Kożuch B., <i>Nauka o organizacji</i> , CeDeWu, Warszawa 2013.
6.	Kuc B. R., Moczydłowska J. M., <i>Zachowania organizacyjne. Podręcznik akademicki</i> , Difin, Warszawa 2009
7.	Marek S., Białasiewicz M. (red), <i>Podstawy nauki o organizacji</i> , PWE, Warszawa 2011
8.	Rohrscheidt A. M., <i>Zarządzanie w turystyce kulturowej</i> , Tom II, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2020.

Elementy kultury współczesnej

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Elementy kultury współczesnej, E3
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Elements of contemporary culture
Kierunek studiów:	Turystyka i rekreacja
Poziom studiów:	studia I stopnia, 6 poziom PRK
Profil:	praktyczny
Forma studiów:	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Punkty ECTS:	2
Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2026/2027
Semestr:	2
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. Grzegorz Przebinda

Elementy wchodzące w skład programu studiów

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla przedmiotu				
Treści uczenia się koncentrują się wokół kluczowych dla kultury XXI wieku pojęć określających tożsamość człowieka ponowoczesnego. Stanowią tym samym wprowadzenie do złożonego systemu kultury uwikłanej w zależności ekonomiczne, globalną politykę, media i tradycyjne zagadnienia socjologii i humanistyki. Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do świadomego i czynnego udziału w kulturze, kształtowanie pożądanых społecznie postaw i zachowań cechujących przyszłe elity zawodowe i intelektualne, rozbudzenie wrażliwości etycznej i estetycznej, rozwinięcie pożądanых w życiu zawodowym sprawności komunikacyjnych oraz aktywizacja w zakresie uczestnictwa w kulturze współczesnej.				
Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć według planu studiów:		Studia stacjonarne: wykład 30 h		
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
Kod efektu przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot zna i rozumie/potrafi/jest gotów do:	Powiązanie z KEU	Forma zajęć dydaktycznych	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się
E3_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu kultury współczesnej i komunikowania się obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_W06	ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo

E3_U01	w zakresie umiejętności: potrafi samodzielnie planować i organizować własne uczenie się przez całe życie	K_U12	ćwiczenia audytoryjne	Oceny bieżące uzyskane podczas zajęć
E3_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
E3_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu kultury współczesnej i komunikowania się obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_W06	ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
E3_U01	w zakresie umiejętności: potrafi samodzielnie planować i organizować własne uczenie się przez całe życie	K_U12	ćwiczenia audytoryjne	Oceny bieżące uzyskane podczas zajęć
E3_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy	K_K09	ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach
E3_W01	w zakresie wiedzy: zna i rozumie podstawowe uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu kultury współczesnej i komunikowania się obejmującą znajomość technik komunikacji społecznej i interpersonalnej	K_W06	ćwiczenia audytoryjne	Ocena z kolokwium pisemnego ograniczonego czasowo
E3_U01	w zakresie umiejętności: potrafi samodzielnie planować i organizować własne uczenie się przez całe życie	K_U12	ćwiczenia audytoryjne	Oceny bieżące uzyskane podczas zajęć
E3_K01	w zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do świadomej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i	K_K09	ćwiczenia audytoryjne	Ocena zaangażowania w dyskusjach

	przyrodnicze regionu, kraju oraz Europy			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)				
Całkowita liczba punktów ECTS: (A + B)	2		Stacjonarne	Niestacjonarne
A. Liczba godzin kontaktowych z podziałem na formy zajęć oraz liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach tych zajęć:	obecność na wykładzie W sumie: ECTS:	30 30 1,2	15 15 0,6	
B. Formy aktywności studenta w ramach samokształcenia wraz z planowaną liczbą godzin na każdą formę i liczbą punktów ECTS:	samodzielne zapoznanie się ze wskazanym przez prowadzącego dziełem praca nad przygotowaniem referatów przygotowanie do zaliczenia W sumie: ECTS:	10 5 5 20 0,8	20 5 10 35 1,4	
C. Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w ramach przedmiotu oraz związana z tym liczba punktów ECTS:	- W sumie: ECTS:	-	-	

Dodatkowe elementy

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:	Wykłady: 1. Kultura współczesna i jej przejawy. Kultura awangardowa, popularna i masowa w stosunku do społeczeństwa. 2. Język mediów i reklamy – strategie komunikacyjne, metody perswazji 3. Wiedza o komunikacji społecznej, manipulacja, propaganda a społeczeństwo informacyjne. 4. Rola mediów i nowych kanałów komunikacyjnych w tworzeniu wspólnot kulturowych 5. Komunikacja interpersonalna w dobie Internetu (portale społecznościowe, itp.) a kształtowanie się tożsamości ponowoczesnej 6. Aktualne zjawiska we współczesnej kulturze polskiej i światowej (literatura, film, teatr, muzyka) – ku świadomej aktywności. 7. Kultura osobista i kultura języka.
Metody i techniki kształcenia:	Wykład z konwersatorium, prezentacja, wykorzystanie materiałów audiowizualnych; udział w przedstawieniu, wystawie, interpretacja dzieła
Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z przygotowanego referatu oraz zaliczenia
Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:	Obecność studenta jest obowiązkowa, w czasie zajęć oczekiwana jest aktywna postawa. Dopuszcza się jedną nieusprawiedliwioną nieobecność na zajęciach.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Średnia arytmetyczna z wszystkich uzyskanych pozytywnych ocen, uwzględniając aktywność na zajęciach
Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na	Dopuszczalna jest jedna nieobecność, każda kolejna powinna być odrobiona poprzez lekturę wskazanej literatury przedmiotu lub uczestnictwo w wydarzeniu kulturalnym lub innym działaniu istotnym

zajęciach:	dla społeczeństwa. Weryfikacja wykonania na dyżurze prowadzącego/prowadzącej.
Wymagania wstępne i dodatkowe, szczególnie w odniesieniu do sekwencyjności przedmiotów:	-
Zalecana literatura:	1. Jarczyński A., Etykieta w biznesie, Onepress, Warszawa 2015 2. Marcjanik M., Grzeczność w komunikacji językowej, PWN, Warszawa 2017 3. Kłoskowska A., (red.), Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, Wydawnictwo Wiedza o Kulturze, Wrocław 1991 4. Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Zysk i s-ka, Poznań 1998 5. Jadacka H., Markowski A., Karpowicz T., Kultura języka polskiego – Tom 1, 2 i 3, PWN, Warszawa 2008/2012/2012 6. Markowski A., Jak dobrze mówić i pisać po polsku, Reader's Digest, Warszawa 2000

ŁĄCZNA LICZBA GODZIN ORAZ PUNKTÓW ECTS JAKĄ STUDENT UZYSKA W RAMACH KIERUNKU Turystyka i rekreacja		
	Łączna liczba godzin:	Łączna liczba pkt. ECTS:
zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (na studiach stacjonarnych co najmniej 50% punktów ECTS):	2800 godzin	103,2 ECTS (57,33%)
samokształcenia:	2037 godzin	76,8 ECTS (42,66%)
zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie:	2654 godzin	97,4 ECTS (54,40%)
zajęć podlegających wyborowi przez studenta (w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie):	Moduły do wyboru w zakresie: - Realizacja pracy licencjackiej: 410 godz. (15 pkt ECTS) - Manager w turystyce i rekreacji: 225 godz. (18 pkt ECTS) lub - Turystyka uzdrowiskowa, Wellness i SPA: 225 godz. (18 pkt ECTS) lub - Turystyka krajów karpackich: 225 godz. (18 pkt ECTS) oraz - Praktyk zawodowych: 960 godz. (33 pkt ECTS) Łącznie: 1610 godzin (66 pkt ECTS)	66 ECTS (36,66%)
zajęć z dziedziny nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne:	Ekonomia – 45 godz. Organizacja i zarządzanie 45 godz. Elementy kultury współczesnej – 30 godz. Łącznie: 120 godzin	8 ECTS
lektoratu języka obcego:	Język obcy I – 120 godzin Język obcy II – 90 godzin Język obcy specjalistyczny – 30 godzin Łącznie: 240 godzin	16 ECTS
praktyk zawodowych:	(24 tygodnie x 40 godzin) Łącznie: 960 godzin	33 ECTS

MATRYCA KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ [KEU] W ODNIESIENIU DO MODUŁÓW ZAJĘĆ

Nazwa kierunku studiów: Turystyka i rekreacja

Dziedziny nauki:

- nauk medycznych i nauk o zdrowiu
- nauk ścisłych i przyrodniczych
- nauk humanistycznych

Dyscypliny nauki:

- nauki o kulturze fizycznej: 3.3 (dyscyplina wiodąca)
- nauki o Ziemi i środowisku: **6.7**
- nauki o sztuce: **1.7**

Poziom studiów: studia I stopnia (licencjackie)

Profil praktyczny

Objaśnienia oznaczeń używanych w symbolach:

A – Grupa zajęć ogólnych

B – Grupa zajęć podstawowych

C – Grupa zajęć kierunkowych

D – Grupa przedmiotów do wyboru

D1 – w zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji

D2 – w zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowiskowa, Wellness i SPA

D3 – w zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpackich

D4 – w zakresie: Praktyk zawodowych

E – Grupa przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych

Matryca efektów uczenia się zakresie: Manager w turystyce i rekreacji

Symbol efektu	Moduły zajęć - przedmioty																																	Liczba Efektów														
	A						B					C																	D1						D4	E												
	Wiedza																																															
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		21	22	1	2	3	4	5	6	1	1	2	3		
K_W01			+	+	+		+	+	+					+	+	+	+	+	+	+		+			+		+	+	+	+	+	+		+	+													24
K_W02							+	+	+	+				+	+		+	+	+	+		+				+		+	+	+	+	+	+		+	+								+	+			14
K_W03												+																										+				+					3	
K_W04		+																																													1	
K_W05					+	+						+			+						+			+								+						+		+	+	+	+	+			13	
K_W06											+										+		+				+					+						+		+	+				+		6	
K_W07			+																		+		+		+		+	+								+		+								9		
K_W08								+	+				+	+			+	+	+	+			+			+			+		+			+	+											14		
K_W09													+				+	+	+																											4		
K_W10						+	+								+						+	+			+				+						+			+		+		+	+			12		
Symbol efektu	Umiejętności																																	Liczba Efektów														

		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
K_U01							+			+					+											+								
K_U02							+																				+				+			
K_U03											+				+							+		+				+			+			
K_U04					+	+					+				+		+					+	+	+		+		+				+		
K_U05			+																														+	
K_U06																					+		+											
K_U07						+	+	+												+		+	+			+		+						
K_U08			+										+	+				+	+	+		+							+				+	
K_U09							+	+							+					+											+	+		
K_U10				+	+																													+
K_U11												+												+		+				+				
K_U12											+																							
Symbol efektu	Kompetencje społeczne																																	
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
K_K01		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+						+				+		+	+	+	+				+	+
K_K02																+					+		+	+		+	+	+			+			
K_K03							+																	+		+	+			+				
K_K04														+																				
K_K05											+																			+				
K_K06		+													+							+												
K_K07							+							+								+												
K_K08							+														+					+		+	+					
K_K09								+	+				+					+	+	+	+	+					+							

Matryca efektów uczenia się zakresie: Turystyka uzdrowiskowa, Wellness i SPA

Symbol efektu	Moduły zajęć - przedmioty																																		Liczba Efektów														
	A						B						C																		D1						D4		E										
	Wiedza																																																
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		22	1	2	3	4	5	6	1	1	2	3			
K_W01			+	+	+		+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+		+				+		+	+	+	+	+		+	+		+											25
K_W02							+	+	+	+				+	+		+	+	+	+		+				+		+		+	+	+	+		+	+													18
K_W03												+																									+											3	
K_W04		+																																														1	
K_W05						+	+					+			+						+			+							+				+			+	+	+							11		
K_W06										+										+			+				+				+												+				6		
K_W07			+																+		+	+				+	+			+	+																	7	
K_W08							+	+				+	+			+	+	+	+				+			+			+	+				+			+										14		
K_W09												+				+	+	+										+								+											5		
K_W10						+	+							+						+	+			+					+						+				+	+							10		
Symbol efektu	Umiejętności																																		Liczba Efektów														
							1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
K_U01											+				+							+									+																		
K_U02											+																						+				+												
K_U03																	+				+							+			+			+			+												
K_U04											+	+					+			+		+							+	+	+		+		+							+							
K_U05				+																																										+			
K_U06																											+		+																				
K_U07											+	+	+														+		+	+			+		+														
K_U08				+													+	+				+	+	+	+	+		+						+					+							+			
K_U09												+	+							+						+														+		+							
K_U10					+	+																																											
K_U11																	+												+				+				+												
K_U12																	+																																
Symbol efektu	Kompetencje społeczne																																																
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
	K_K01		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+						+				+			+	+	+	+												+						
	K_K02																	+				+		+	+			+	+	+						+							+						
K_K03							+																																										
K_K04																			+																														
K_K05													+																																				
K_K06		+																		+																													
K_K07							+									+																																	
K_K08							+																																										
K_K09											+	+							+																														

Matryca efektów uczenia się zakresie: Turystyka krajów karpackich

Symbol efektu	Moduły zajęć - przedmioty																																Liczba Efektów																
	A						B						C														D1							D4	E														
	Wiedza																																																
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		20	21	22	1	2	3	4	5	6	1	1	2	3			
K_W01			+	+	+		+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+		+				+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+									26	
K_W02							+	+	+	+				+	+		+	+	+	+		+				+		+		+	+	+	+		+	+	+	+									18		
K_W03												+																								+											3		
K_W04		+																																													1		
K_W05						+	+					+			+						+			+								+							+	+	+					10			
K_W06											+									+			+			+								+										+		6			
K_W07			+																	+		+	+			+	+										+	+	+	+					10				
K_W08								+	+				+	+			+	+	+	+			+			+		+						+	+	+	+	+	+	+						19			
K_W09													+				+	+	+																+											5			
K_W10						+	+								+						+	+			+				+						+							+	+			10			
Symbol efektu	Umiejętności																																Liczba Efektów																

Kierunek: Turystyka i rekreacja

ZESTAWIENIE MODUŁÓW/PRZEDMIOTÓW DLA DANEGO KIERUNKU STUDIÓW WRAZ Z PRZYPORZĄDKOWANIEM W ICH OBRĘBIE PUNKTÓW ECTS DLA DANEJ DYSCYPLINY NAUKI oraz procentowym udziałem liczby punktów ECTS dla dyscypliny w liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na danym poziomie

L.p.	Nazwa modułu/przedmiotu	Liczba punktów ECTS dla dyscypliny: nauki o kulturze fizycznej: 3.3 jako dyscypliny wiodącej	Liczba punktów ECTS dla dyscypliny: nauki o Ziemi i środowisku: 6.7	Liczba punktów ECTS dla dyscypliny: nauki o sztuce: 1.7
A	Grupa przedmiotów ogólnych			
1	Ergonomia i BHP	1	-	-
2	Technologia informacyjna	2	-	-
3	Lektorat języka obcego I	8	-	-
4	Lektorat języka obcego II	6	-	-
5	Przedsiębiorczość	1	-	-
6	Formy aktywności ruchowej	4	-	-
B	Grupa przedmiotów podstawowych			
1	Historia architektury i sztuki	-	-	6
2	Ćwiczenia terenowe z Historii architektury i sztuki	-	-	2
3	Anatomia i fizjologia człowieka	2	-	-
4	Komunikacja społeczna	2	-	-
5	Prawo w turystyce i rekreacji oraz ochrona własności intelektualnej	6	-	-
6	Ekoturystyka z Ekologią	-	4	-
C	Grupa przedmiotów kierunkowych			
1	Podstawy turystyki	5	2	-
2	Podstawy rekreacji	4	-	-
3	Podstawy hotelarstwa	3	-	-

4	Geografia turystyczna Polski	-	4	-
5	Geografia turystyczna Europy i świata	-	5	-
6	Geografia turystyczna regionów karpackich	-	3	-
7	Ćwiczenia terenowe w wybranym regionie Karpat	-	1	1
8	Krajoznawstwo	-	1	1
9	Ekonomika turystyki i rekreacji	3	-	-
10	Tourism service management	3	-	-
11	Ćwiczenia terenowe z ORT	1	-	1
12	Rynek usług turystycznych	2	-	-
13	Animacja czasu wolnego w turystyce i rekreacji	2	-	-
14	Obóz letni	-	1	1
15	Informacja i promocja w turystyce	2	-	-
16	Przemysł turystyczny w Polsce	2	-	-
17	Turystyka kwalifikowana**	1	1	-
18	Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne	-	2	
19	Marketing usług turystycznych i rekreacyjnych	3	-	-
20	Systemy rezerwacyjne w turystyce krajowej i zagranicznej	2	-	-
21	Język obcy specjalistyczny	2	-	-
22-23	Seminarium i praca dyplomowa	9	5	5
D	Grupa przedmiotów do wyboru			
D1	W zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji			
1	Pilotaż imprez turystycznych	6	-	-
2	Organizacja i zarządzanie imprezami turystycz. i rekreacyjnymi	3	-	-
3	Organizacja pracy biurowej w przedsiębiorstwie turystycznym	2	-	-
4	Obsługa klienta w turystyce	2	-	-
5	Tworzenie produktu turystycznego	3	-	-
12	Przedsiębiorczość w turystyce	2	-	-
D2	W zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowiskowa, Wellnes i SPA			
1	Turystyka uzdrowiskowa	4	-	-
2	Podst. organizacyjno-prawne funkcjonowania uzdrowisk	3	-	-
3	Podstawy terapii fizykalnej	3	-	-
4	Odnowa biologiczna	3	-	-
5	Usługi Wellness i SPA	2	-	-
6	Uzdrowiska w Polsce	-	3	-
D3	W zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpackich			
1	Turystyka krajów karpackich	-	4	-

2	Agroturystyka w obszarach górskich	2		-
3	Projektowanie i znakowanie szlaków górskich	-	3	-
4	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek (przewodnictwo turystyczne)	-	2	1
5	Terenoznawstwo i współczesne metody nawigacji	-	3	-
6	Zagospodarowanie turystyczne w obszarach górskich	-	3	-
D4	W zakresie praktyk zawodowych			
1	Praktyka zawodowa***	33	-	-
E	Grupa przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych			
1	Ekonomia	4	-	-
2	Organizacja i zarządzanie	2	-	-
3	Elementy kultury współczesnej	-		2
Studia w zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji Suma punktów ECTS dla każdej dyscypliny		132	29,0	19,0
Studia w zakresie kształcenia: Manager w turystyce i rekreacji Procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscypliny w liczbie 180 punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku Turystyka i rekreacja		72,60%	15,95%	10,55 %
Studia w zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowiskowa, Wellnes i SPA Suma punktów ECTS dla każdej dyscypliny		130	31,0	19,0
Studia w zakresie kształcenia: Turystyka uzdrowiskowa, Wellnes i SPA Procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscypliny w liczbie 180 punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku Turystyka i rekreacja		72,22%	17,22%	10,55 %
Studia w zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpaccich Suma punktów ECTS dla każdej dyscypliny		117	43,0	20
Studia w zakresie kształcenia: Turystyka krajów karpaccich Procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscypliny w liczbie 180 punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku Turystyka i rekreacja		65,0%	23,88%	11,11 %